

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.
 Vol. 14 } డిన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 11-వ తేది సోమవారము } No 162
 సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనందర ఆశ్వయుజమాన శుద్ధ చవతి. } సంచిక ౧౬౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవాడినే వేలకువేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంచీవివంతిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
 భార్యపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
 కడుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
 దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

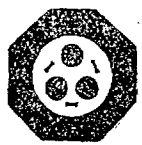

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
 మందలి దుష్పదార్థములను తోలగించి దేహమున
 కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
 విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీది, మ ద్రాసు లేక, 249 ప్రె రో డ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

బలహీనము, వకముల బలహీనము

రక్త హాతి

21802

మొదలగు వాటికి.

Deschiens' Syrup

పిరపును ఉపయోగించును.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియ్యంతగినదియ, 30,000 వైద్యులు ఒకప్పుడొనియ్య వారు. డెస్చియన్, పోస్ట్
 అను మార్కును, గమనించుము. ఎక్కడను చిక్కను.

Tobe had of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., 174, Broadway Madras.

యా ట్రైన్ 105

అమెరికా విరేచనములకు దీర్ఘకాలమునుండి యున్నను
 బాసిల్లరిగా నున్నను అద్వితీయమైన నివారిణి

మాత్రము

ఎసీమాలు

మూహలెన్ను, మెస్కోనందు తయారుచేయబడినది.

ఓడప్రయాణముచే గలుగు వ్యాధులకు, ఉష్ణప్రదేశములందు గలుగు వ్యాధులకు చికిత్సలయము, హామ్ బర్గ్ అం
 దరు కెమిస్టలవద్దను విక్రయమునకు దొరకును.

BEHRING INSTITUTE MARBURG-LAHN GERMANY

Madras Representative :—T. RAMACHANDRA RAO, 153, Broadway, Madras.

శిశువులగుణము వసంతకుసుమాకరం మహా భౌషదరాజము
 రెండు సం॥లనుంచి శాస్త్రోక్తముగా తయారు చేయబడినది. 4, 5 సం॥లనుంచి గల అతిమాత్రవ్యాధిని 10 రోజు
 లలో నిర్మూలము చేసినది. శుక్లనష్టములకు వింతిమేహములకు అద్భుతముగా పనిచేయుచున్నది. 2880
 (2) శ్రీ కృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, ఏలూరు.

త్వరలో వచ్చుచున్నది!!!
వెంట్రిరోడియోలో కలిసి కింగుకార్న
 వాల్ వచ్చుచున్నది
 పాశ్చాత్యదేశముననున్న వాటిలో గొప్ప ప్రసిద్ధిపడెననది
 ప్రారంభ దినమును గమనింపుడు

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

8857 మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ తుక్లనష్టము, అతిమా
 త్రము మొలవాటిని హరించి బలమును, పిర్యవృద్ధిని, గలిగించుట
 వరప్రసాదము. 20 తు. డబ్బీ రు 1-4-0 ఐ. పి. 0-6-0
 పి 2.5. అందు శో, ఆయుర్వేదసమాజం, తెరదేపి. (నెల్లూరు).

రతిరంజన్ గారడి 2034

ఈమందు పూర్వం నవాబులు మహారాజులు బహుభార్యులు
 గలవారు వాడేవారు. మునుపటికన్న వాల్లు రెట్లు సేంసార
 నుఖ నియ్యగలదు. అద్భుతగుణం సీసా 3-0-0 తైలము వాసిన,
 పొగొట్టుకొనిన శక్తి కలుగును. ర్పు 3-0-0, పెద్దబుడ్డి 10-0-0.
 అమృతరత్నాకరం 45 బందరుపిధి మద్రాసు

ఆయుర్వేద హాషధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము రు 3-0-0
 ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు.2. భస్మప్రకాశిక రు.1.
 ఆయుర్వేద భూషణ విమగ్ధర
 శ్రీ సాధ కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2046
 పి. యమ్. పి. సి. తెజనాథ

రత్న పురుష లేహ్యం

శుక్లనష్టమును పోగొట్టి బలముచేయుటయందు ప్రసిద్ధి
 పొందినది. ఓకినారి వాడినాచిన మిశ్ర తేలియును.
 డబ్బీ రు 3-4-0 ఐ.
 (నట్టాభిరామ వైద్యశాల)
 రాయవరము, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జనవరినరకులు

(11-10-28)

ఇరువదిగజముల "పిన్" ధరలు

కారికాముల్లు 22 x 22 మంగినూర్లు (బి) రు 9-12-0.

కారికాముల్లు 22 x 22 నేరు రుములు (బి) రు 9-0. సరాసరిరకము రు 8-0.

తెలుపుముల్లు 1708 రు 18-4-0; గ్లాస్ 8000 రు 18-10, రు ఎల్. ఎల్. 78 రు 8-12; ఇ. సి. 78 రు 9-2; 88-888 రు 18-4; 8978 రు 8-0-0 1702 రు 11-8; 2908 రు 7-10. 9978 రు 9-2-0, ఆర్ 78 రు 8-4-0. 578 రు 8-4-0. Z. Z. 78 రు 8-8-0.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాకట్టుకు) టూక్రీ రు 5-7-6 చలం రు 6-5-0 పచ్చరంగు రు 8-12-0; పడవ రు 8-8-0; కాళి రు 8-10-0 సవరం రు 7-14-0.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు) నక్రత్రము రు 12-2-0.

60 నెంబరు సీమ (5 పాకట్టుకు) అడకతెర 16-2-0 నెమలి రు 16-2; "శేట్" రు గడ్డలి రు 9-7-0 గడ్డలి రు 9-6-0 ఎద్దుగడియారము రు 9-8-6; బేటకాడు రు 9-8-0.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు) భూగోళము- నీలంచేర రు 18-8-0.

లోహములు

ఇనుము: టెలియన్ చల్లకమ్మిలు ఒక బారువకు ధర రు 27-0, రు 88.

ఇత్తడిరేకు: ఇంగ్లీషు రు 260. జర్మన్ (డిబ్లూ) రు 286; రాకేకు రు 556, రు 257.

టిక్రేకు: (90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ ఒకటికి) 9' రు 19-8, రు 20-0.

కలాయెంతు రేకు: 24' శేట్ 6" 7' 8" 9" 10' రు 15-8-0, రు 16-8-0.

సిమెంట్ పీపాకు నెల:

వార్షికపుమార్కు రు 14-8, నెమలి రు 12-0. "జంక" చక్కెర (రెడి) రు

వాయిదాధరలు అక్టోబరు రు 81-13. అక్టోబరు నవం- డిసెంబరు రు 81-13.

వేరుసెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు: "బిష్" రు 47, రు 52

బాదాపాను రు

వేరుసెనగనూనె

"గాను" రు 120. "సెన్" రు 118.

ఆముదము

(గామధర) రు 90.

పదునుచేసినతోలు రతి 1 టికె

	మొదలు	వరకు
చెంబూరు (8 1/2 మొదలు 9 రతులు) రు 0 12 6	రు 0 18 8	
" (7 1/2 8)	రు 0 18 8	రు 0 14 0
" (తేలిక)	రు 1 0 8	రు 1 1 8
" చెంబూరు (8 1/2 మొదలు 9 1/2) రు 0 12 7	రు 0 18 8	
" " (తేలిక సరకు) రు 1 1 8	రు 1 1 9	
" (విజయనగరం 7 1/2 8) రు 0 18 6	రు 0 14 0	
" (ఏలూరు 7, 7 1/2) రు 0 14 6	రు 0 15 0	
గజతోలు	రు 0 10 0	రు 0 10 8
గజనూడతోలు	రు 1 0 9	రు 1 1 6
జున్నునూడతోలు	రు 1 12 0	రు 1 14 0
మేకతోలు	రు 2 10 0	రు 2 18 0
గొట్టెతోలు	రు 2 14 0	రు 3 5 0

పదునుచేయని పచ్చితోలు

చెంబూరు మేకతోలు	100-3	రు 165 0 0	రు 185 0 0
చెనాడ మేకతోలు	"	రు 155 0 0	రు 167 8 0
చెంబూరుగొట్టెతోలు	"	రు 180 0 0	రు 170 0 0
చెనాడగొట్టెతోలు	"	రు 180 0 0	రు 180 0 0
అవారముపట్టు బారువ 1-8	రు 26 0 0	రు 88 0 0	
కొన్నంట్ల	రు 20 0 0	రు 28 0 0	
రక కొన్నంట్లు	రు 80 0 0	రు 45 0 0	

ఆంధ్రమానుదీవులు- మావిభా నివాసము

మావిభాలయిష్టముమీద జరుగు నని తెల్పుట

రాయబారులనివేదికపై విమర్శనము

ప్రభుత్వమువారి వింతసూచనలు

ప్రస్తుత విభానము నమర్చింపబడుట

సిన్హ, అక్టోబరు 8: ఆంధ్రమానుదీవులను మోస్తూలే వాసయోగ్యమైనదానిగా నొనర్చుకొనున వారింటరిపద్ధతి మీద ఆధారపడి యుండునట్లు చేయవలెనను నిశ్చయమును హోము డిపార్టుమెంటువారావిషయమై యొక పెన్సిటీర్యానములో ప్రకటించిరి.

ఆంధ్రమాను రాయబారులరిపోర్టు

ఇప్పుడు ప్రకటించబడిన తీర్మానము ఆంధ్రమానుకు రాయబారులుగా పోయిన అసభికారసభ్యులు నలుగురును ప్రకటించిన రిపోర్టును విమర్శించుచున్నది. ఆ రాయబారుల రిపోర్టుగూడ నేడు ప్రకటించబడినది. రాయబారులుగా పోయినవారు మహా మ్యూర్ క్యామరాద్ యం. బి. ఏ, సయ్యద్ మూర్తాజా, యం. యల్. ఏ, మీర్ అబ్బాస్ అలీ యం. యల్. సి, డాక్టరు కె. డి. మాగానేట్ యల్. యర్. యస్, గార్లు. పీనల్ సెటిల్ మెంటును తాత్కాలికముగ తెరచుటకు కారణములు తెలుపుచు మోస్తూలే డిలు ఇండియన్ జెయిల్స్ నిర్వహించబడి ఒక్కటేవిధముగ కాలముగడపుటకు బదులుగా నూతన ప్రదేశములందు కొంతవేగముగా నుండవచ్చునని తెలియజేయుచుండెను. కాని యీవిషయమైగల దురభిప్రాయములను తొలగించుటకు గాను రాయబారుల ద్వీపమునకు నెడలబడె మంచినది తెలంపబడెను. ఈ విషయము సరిగా అంగీకరింపకపోవుటవలన సర్ అలెగ్జాండరు మెనుగారు 1925 సంవత్సరములో స్వయముగానే సెటిల్ మెంటులను సందారముజేసిరి. హోము సెంటరు గారచ్చటికి పోవుటవలన కొన్ని సక్రమపద్ధతులు బయలుదేరి శిక్షితులయొక్క భౌతిక నైతిక జైనుములకు తోడ్పడెను మోస్తూ కాళానిట్లు యోగజ్ఞములకొరకై తినిన మానవలను రాయబారులు గావింతురేమోనని ప్రభుత్వమువారి కాశపడిరి. కాని చివరకు నిరాశచెందవలసి వచ్చినది.

రెండు నివేదికములు

తరువాత తీర్మానములు చెప్పమందెను: రాయబారులుగా పోయినసభ్యుల రెండు నివేదికములను ప్రభుత్వము వారికి బంపిరి. ఒకటి డాక్టరు మూసానేడ్ గారిది. రెండవది తక్కిన ముగ్గురు సభ్యులునుకలసి తగూగుచేసినది. అందరికి తెలియగలండుటగాను ఆరెండును యిప్పుడు ప్రకటించబడినవి. మొదటిదానిని గూర్చి ఎక్కువగా విమర్శింప వక్కరలేదు. రాయబారుల చచ్చటికిపోయినప్పుడు వారికి నిజముగా కలిగిన అభిప్రాయములను నిష్పక్షపాతముతో తెలుపుచున్నట్లు ఆ నివేదికము కన్పడుచుండెను. కొన్ని కొన్ని విషయములను గూర్చి అసత్యములనుకల్పించుచున్నట్లు నిదర్శనములు కనబడుచుండెను. కావున ఆభిప్రాయములను సభాయుతులగువరకు జెనరలు ఉన్నవి ఉన్నట్లుగా అంగీకరింపబడకు.

అయినను సభాయుతుడగు గవర్నరు జెనరలు అవిషయమున మొనాటి రిపోర్టుగూడ విక్రియి ఉపయోగమైనదని తెలంచుచు అంత శ్రద్ధతో పనిచేసినందుకు డాక్టరు మూసానేడ్ గారికి వందనము లర్పించుచున్నాడు. మొనాటివారు సంకేతములుచేసిన రిపోర్టు దురదృష్టవశాత్తు అట్లుండక శిఫారసులన్నియువట్టి అసందర్భపు అంశములపై ఆధారపడియుండునట్లు చేయుటకును. అందు దురభిప్రాయములు కలిగించు విశేషములనేకములుగలవు. కాని సభాయుతుడగు గవర్నరు జెనరలు కొన్ని ముఖ్యవిషయములను గూర్చి మాత్రమే యిప్పుడు చెప్పబోవుచున్నాడు.

విమర్శనము

పంతులు

(ఏ) గవర్నరు మెంటు మొనాటియగు కలపను మినహాయించగా మరిపెరును తమ్మనరకపు చెరుగుగడలను తప్ప వ్యాపారమునకు తగినట్టి సమస్తదీయ ఆద్యపములో పండదనియు, నిత్యకృత్యములకు కావలసినవస్తువులనే హిందూదేశమునుండి ఎగుమతి చేసుకొనవలెననియు, దేశముమైన అంతరంగిక వ్యాపారము సభివృద్ధి చేసుకొనుటకు పథములుగాని అవకాశములు కాని లేవనియు నివేదికము గట్టిగా నొక్కిచెప్పుచున్నది. ఈవిషయములనుగూర్చి మూసానేడ్ గారు తను నివేదికములో చెప్పలేదు. ఇవి కేవలము సత్యధారములు. భూసాతమును శిక్షిస్తాననియును ముఖ్యమునానెనే యుండును. అచ్చటి పంటలనే

యిచ్చలను పండింపవచ్చును. వ్యవసాయ పరిమాణమును హెచ్చుజేయు సుదృఢ్యముతో ప్రభుత్వమువారిక సలహాదాగుని నియమించిరి. శక్తిసావర్థ్యములు కలిగిన పరులసాయ మపేక్షింప నివాద్యుడైనను అట్లు కావచ్చును.

గ్రామములు

(బి) తరువాత హిందూదేశములో నున్నటువంటి గ్రామములచచ్చట లేవనియు, సామాన్యమైన గ్రామజీవనమే అచ్చట గానరావనియు మోస్తూ పురుషులు స్త్రీలు బాలబాలికలుగూడ పాలిపోయి బలహీనముగా కన్పడుచురనియు తెలుపబడెను.

ఇవి చాలవరకు ఊహానిత్యములు మాత్రమే యెయున్నవి. డాక్టరు మూసానేడ్ గారి నివేదిక మందున్నవానికి కేవలము విరుద్ధములు. నిజముగా అచ్చటివారు చక్కని గ్రామములను నిర్మించుకొని యున్నారు. వీటినిన్నింటిని గ్రూపులనుగా చేర్చుట వలన తమ కోరిక ప్రకార మెప్పుకొన్న తమ జాతి మోక్షమును క్రింద సామాన్యమైన జీవనమును చక్కగా గడపుటకు మోస్తూకు అవకాశ మేర్పడుచున్నది.

ఆరోగ్యము

ఆంధ్రమాను దీవులందు చాలకాల ముండుటవలన కాలనిట్లు ఆరోగ్యము చెడిపోయినదన్న మాటకూడ వాస్తవము కాదు. మొట్టమొదట యామోస్తూ లిచ్చటికి వచ్చినప్పుడు వట్టి దుర్బలులై మనస్సు విషయమునను శరీరవిషయమునను గూడ వట్టి అశ్రద్ధతోనుండిరి. అట్టి శరీరనిత్య యిచ్చటికివచ్చిన తరువాత పూర్తిగా మారిపోయినది. లోపలను మలేరియాకు తిగిన చికిత్స జరిగినది. వారిలో చాలమందికి కొంతపురుగునుండి వారు విముక్తులైరి. సకాలమున పని మంచిభోజనము అనుదినము స్నానము యీమొదలైన వానిచేత వారి ఆరోగ్యము మొత్తము మీద అభివృద్ధి జేరినది. మెజారిటీ రిపోర్టులో తెలుపబడిన విషయమువలన మోస్తూ గ్రామములలోని జనలనుతిరిగి చూచుచున్నార. ఒక్కగ్రామములలో మాత్ర మెచ్చటను ఎక్కువతక్కువలులేవు. తక్కిన 7 గ్రామములలోని 1 మొదలుకొని 6 పానుల వరకు బరువు పొచ్చినవారేగాని తగినవారులేరు. మొత్తముగా ఆరోగ్యము ప్రబలియున్నదనియు జనము పాలిపోవుచున్నరనియు రిపోర్టులో చెప్పినమాటలకును యానిజపరిస్థితులకును ఎట్లు సరిపెట్టవలెనో తెలియుటలేదు.

భత్తములు

(సి) అబద్ధపువాదాసములను జేసి తమ్ముడుచూపపుచ్చి అచ్చటికి గొంపోయినట్లుగా స్త్రీలు చెప్పకొన్నట్లును, వారికిచ్చు భత్తములు మంచివిగావనియు చాలవనియు, అందువలన స్త్రీలు భత్తముల నమ్ముకొనుటయు పనికొరకు దూర గ్రామములకుపోవుటయు తలపించుచున్నదనియు తెలుపబడినది.

ఇవి యెంతమాత్రమును సత్యములుగావు. నిజమేమనగా కొందరు స్త్రీలు (అనగా శిక్షితులభార్యలు)తమ తల్లులను ఇతర బంధువులను లేకుండ రాజాలమిరి. అంతట శివు కమీషనరు వెంటనే వారందరికి ఆంధ్రమానులకు రాననుజ్ఞ నిచ్చెను. 1925 డిసెంబరులో డబ్బు అల్ల చెప్పలు వచ్చేవరకు శిక్షితులకే గాక వారిమీద నాధారపడి యున్నవారికీగూడ చేపలు మాంసము సమృద్ధిగా సప్తయి చేయబడుచుండెను. శిక్షితులనే గాక తమ్ముతాము పోషించుకొనలేకట్టి వారి యాశ్రతులను గూడ పోషించగల బాధ్యత తమకు గలదని పరిపాలనవ్యమువారి రంగీకరించుచున్నారు భత్తముల నమ్ముకొనుచున్నారనగా (ఈ సంగతి ప్రభుత్వమువారి కిదివరకు తెలియదు) చాలినంతకంటె ఎక్కువ కలదన్నమాట. తమ యింటివద్దను తమభర్తల పాలములమీదను స్త్రీలకు కావలసినంత పని కలదు. వారు మరొకచోటికి పోనక్కరలేదు.

పారిశుధ్యము, వైద్యసహాయము

(డి) పారిశుధ్యపు పనులును వైద్యసహాయపు టేర్సాట్లును పరిగాలేవని రిపోర్టు తీవ్రముగా ఖండించుచున్నది. నిజము కనుకొన్నట్లుయిన వైద్యసహాయమునకు తిగినట్టి ఏర్పాట్లు ప్రతిగ్రామమునకును అనతి దూరములోనే కలవు. జబ్బుగా నున్నవారిని దగ్గరలోనున్న ఆస్పత్రికి చేర్చుటకై మోటారుల లేవ్వడును ఒక గ్రామమునుండి మరొక గ్రామమునకు తిరుగుచునే యుండును. కావున యిట్టి పోకర్తములు ముఖ్యముగ గ్రామములలో కంటె అంశముప దీవులలోని గ్రామములలోనే ఎక్కువగా కలవని చెప్పవలసినవచ్చుననిగాక. ఇలావసరము

వచ్చినప్పుడు పర్యాయములకుగాను ప్రతి గ్రామమునందును క్రింద నున్న విధమున పంపిణీ చేయవలయును. ప్రతి గ్రామమునకును మొదటికి అధికారిగా ఒకటి అధికారిగా ఒకటి ఉండవలయును.

ఇంట్లు

మొదటి గ్రామముల పనికిమాలిన సొరంగములని చెప్పబడినది. కాని ఇంట్లలో నిర్మించబడి తాటియాకులతో కప్పబడిన పీరి గుడిసెలు కాలిక్టులలో నిలయలీ కుండగల్ గ్రామములలో మనము చూచు గుడిసెలకంటే చాల శ్రేష్ఠమైనవిని చెప్పవచ్చును. వర్షాకాలమున నొకప్పుడు గుడిసెలలో తలదాచుకొన్నట్లువంటి మొదటికి అధికారిగా ఒకటి ఉండవలయును. ఇంట్లలో చాలాగానున్నదని చెప్పవచ్చును. లోపల నేల బయట నేలకంటే రెండడుగులు ఎత్తుచేయబడి మన్ను రాయితోగట్టిగా దిమ్మసా చేయబడినది. ఈ గుడిసెల కన్నిటికిని యిల్లేయండి మట్టు మూడుఅడుగుల యెత్తుగల మట్టిగోడ గలదు.

మరేయో ఇప్పుడు చాలవరకు తగ్గిపోవుచున్నది. మంచి నీటి సదుపాయమును పొందవలయుటకై చిత్తు కమిషనరీవద్దకు బావులను ప్రత్యేక ప్రయత్నముచేయుచున్నాడు.

పన్నులు

(ఇ) పన్నులు అను మొదటగా పేరాలో కావలసినన్ని తప్పుడువాటిని గలవు. ఇవన్నియు స్థానికాధికారు లొక్కమారు విచారించినట్లయిన తొలిసారిగా వచ్చునట్లు పన్నులను పన్నులన్నియు ఒక్కసారిగా ఏకరువు పెట్టబడినవి. కాని కష్టము కలుగునని తోచినప్పుడు పన్నులను మూలము నిలిపియే వేయుదురు. నిజముగా నింతవరకు ఒక్క మొట్టామొదట పన్ను రూపముగ నొక్క పన్నునైనను యిచ్చియుండలేదు. ఇంట్లకు కప్ప అకుల కెంతో ఖర్చును నీ ఏమేమో అసత్యపు పలుకులను పలికియున్నాడు. కాని వారికి కావలసినన్ని యాకులను ఏ ఖర్చును లేక మొట్టామొదట వారే కొనుగోనగలరనియు, మీదుమిక్కిలి ఎక్కువైనవి అమ్మగలరనియు మాడ పాపము రిపోర్టు తయారుచేసినవారికి తెలియదు కాబోలును. తక్కువీటులుగలముల రాబట్టుకొనుటలో ప్రభుత్వమువారెంతో ఉదారబుద్ధిని జూపుచున్నారు. ముందెప్పుడో యిచ్చెదమన్న సాధారణముగా నూరుకొనుచున్నారు. ఇంతవరకు కొక్క మొట్టామొత్తమే ఒక్కసారిగా చెల్లించియున్నాడు. ఎప్పుడు వచ్చినట్లయిన తిరిగి యిచ్చు మివ్వరను మాట కేవలము అబద్ధము. 1925 సంవత్సరముతో పశువులకు పెద్దగోడము వచ్చినప్పుడు చనిపోయిన పశువుల ఖరీదునుమాత్రము లేక వ్రాసుకొని ఎవ్వరికిని పాలములు దున్నుకొనుట కిచ్చుచి లేకుండ క్రొత్తబుర్రులు గ్రాంట్లు చేయబడినవి. ఈ మొట్టామొత్తము నూటికి 60 వంద 7 సంవత్సరములలోను మిగతా వారు 14 సంవత్సరములలోను విముక్తులగుదురు.

నైతిక విషయములు

(మ) ఇక నైతిక విషయములను గూర్చి రిపోర్టులో తెలుపబడిన విషయములు గోరంతలను కొండంతలను జేసి తమ యుద్దేశ్యమునే విఫలము చేయ జూచుచున్నవి. పురుషుల యొక్క యుక్తల యొక్క యుక్తల సంఖ్యలు సమానముగా లేని యెడల నీతి యుండజాలదను మాట అందరికీగరించడి విషయమే. కాని రిపోర్టులో తెలుపబడిన అంతలు శిక్షితులైన పురుషులకు స్త్రీలకు మాత్రమే సంబంధించినవి. ఈ తారతమ్యము మొట్టామొత్తములలో విశేషముగాలేదు. గోరవనీయలగు హాంమెంబరుగారు క్రిందటి నవంబరులో ఆ ద్వీపమునకు వెళ్లినప్పుడు మొట్టామొత్తములలో పురుషులసంఖ్య 284 అని తెలుసుకొనిరి. వారిలో 45 మంది మాత్రమే అవివాహితులు. వివాహితులైన 239 మందిలో 92 మంది యొక్క భార్యలు మలబారులో నుండిరి. మిగతా 147 మందికిని అచ్చటనే భార్యలును మొత్తము 256 మంది పిల్లలును 56 మంది యితరబంధువులను కలరు. మలబారులోనున్న స్త్రీలకు గూడ తమ భర్తలను కలుసుకొనుట కవకాశ మిచ్చినయెడల యిప్పుడున్న తారతమ్యము గూడ తొలగిపోవును.

హిందూ దేశమునకు దిరిగివచ్చుట

(జి) మొట్టామొదట హిందూదేశములోని జెయిల్లకు తిరిగివచ్చెదమనియు, తమ భార్యలను తమతమ జిల్లాలకు పంపి వేయుదుమనియు అనుగమన్నా రన్నమాటను ఇండియాదొరతనము వారు జాగ్రత్తగా విచారించిరి. తయబారులు పోవుటకు కొన్ని వారములు ముందుగానే ఆ ద్వీపమునకు పోయి:ట్టి గోరవనీయలగు హాంమెంబరుతో ఎవ్వరును అట్లుచెప్పకొని యుండలేదు. ఇంకా మీదుమిక్కిలి తమ కుటుంబములను వదలి పెట్టి జెయిల్లకు పోవుటకు తమ అసహ్యిణి గూడ వాడగట్టిగా తెలిసిరి. అలాటి పనుషులను గూర్చి ఏమెలవలెనో విచారణగూడ జరిగెను. తమ కుటుంబములతోనున్న 185 మందిలో 18 గరు మాత్రము 10 మంది కల్లలును 2 భార్యలను 4 పిల్లలను 4 యితరబంధువులను యింట్లకు పంపదలచిరి. మలబారులో తమ కుటుంబములు గలట్టి 110 మందిలో అందరను తమ భార్యలను కావలెననిరి. వారిలో చాలమంది తమ యావత్తు కుటుంబములను కావలెననిరి. శిక్షితులైన అచ్చట పనిచేయుచున్నట్టి వారిలో

20, 25 మంది గలట్టి 4 ముత్యాలు (కొత్త గ్రామములను నిర్మించుకొని నివాసస్థాన మేర్పరచుకొనుటకు అనుజ్ఞ వేడుచున్నార. వీటినిన్నిటిని విచారించగా మొట్టామొదట సామాన్యముగా జెయిల్లకు తిరిగిపోయెదమని అడుగుచున్నారని నూచంపదు. అంతకు ముందుగాని తరువాతగాని చెప్పనటవంటి అభిప్రాయములను రాయబారులతో చెప్పి నట్లు కనబడుచున్నది. బహుశః రాయబారులయొక్క చర్యలను సంపూర్ణమైన స్వేచ్ఛతో తిరిగి యింట్లకు పోవచ్చునను ఆశ వారికి గలిగియుండవచ్చును. అందమను దీవులలో నెట్లరుగా నుండకపోయినట్లయిన భార్యలెవరు విడిచిపోయి హిందూదేశపు జెయిలులో నుండుటకప్పుడే మర్యాదములేదని తెలుసుకొన్నప్పుడు మొట్టామొత్తా చాలమంది అందమనులలో నుండుటయే మేలని తలంచిరి.

ఇప్పుడులేని వారిని బలవంతముగా అందమనులలో నుంచవలెనని గవర్నరు జెనరలు తలచుటలేదు. కావున క్రింద తెలుపబడినట్లుగా సభాయతుడగు గవర్నరు జెనరలు కాలానై జేషన్ స్క్రీమును కేవలము వాలంటరీపద్ధతి మీద ఆధారపడి యుండునట్లుగా చేయవలెనని నిశ్చయించెను. సులభముగా సమాధానము చెప్పగలట్టియు ఆశ్చర్యమునులేనవియు నగు విషయములొక ను ఎన్నియో అందు గలవు. కాని నిజస్థితులు కనుగొనుటకై తగుశ్రద్ధ వహించుకొని రిపోర్టును తయారుచేసిరి తెలియజేయుటకై చాలినంతగా చెప్పితిమని ఇండియాదొరతనము వారు తలంచుచున్నారు. కావున అంతప్రాముఖ్యమును ఆరిపోర్టున కొసంగజాలనందుకు ఇండియాదొరతనమువారు చింతించుచున్నారు. అయినప్పటికిని తిరిగి పరిశీలించుచు విచారించబడినవి. అచ్చటనివాస మేర్పరచుకొన్నవారి స్వాతంత్ర్యమును గౌరవజేసిన మును అభివృద్ధి జేయగలట్టిది రిపోర్టులోని నూచన నెదియైనను జాగ్రత్తగా విచారించబడును.

రాజకీయ నాయకులు ఉద్దేశపూరితములగు ఉపన్యాసములవలన మనోద్దేశముతో రాజద్రోహమునర్పింపబడినవారి కీ కాలనైజేషన్ స్క్రీమే పరిమిత పరిమార్చుమార్గమున సభాయతుడగు గవర్నరు జెనరలు దృఢనిశ్చయముతో నున్నాడు. తిరిగి రాజకీయవిషయములను కొన్నింటిని అడ్డుతెచ్చుకొని తిరిగి వారిని చూచుట మై దీనిని నిర్మించి తమకొనివచ్చుటకు గవర్నరు జెనరలు సమ్మతించెను.

వాలంటరీ పద్ధతి

పరిపాలనపై నిరాధారములైన అగోపణలు జేయుటవలన ప్రజలు కొంతవరకు దురభిప్రాయపడవచ్చునని అంగీకరించుచు ప్రభుత్వము యొక్క యుద్దేశ్య మెప్పు టి కి నిశ్చితులజేయుమే నని తెలుపుటకై తమముందు విధానము నీరీతిగ నిర్వచించుటకు సభాయతుడగు గవర్నరు జెనరలు నిశ్చయించెను. ఇకముందునుండియు మొట్టాకాలానై జేషన్ స్క్రీము ఈక్రిందినూత్రిములపై ఆధారపడి యుండునని సభాయతుడగు గవర్నరు జెనరలు నిశ్చయించెను:—

భూప్రసిద్ధిచెందిన వ్రేసిలి మోటారులను చూడుడు.

మిక్కిలి గుణ ప్రసిద్ధి చెందినది.

Wolsley

చూచుటకు మిగుల అందమైనది.

లండను డామస్కస్ ఇండియా

కాన్స్టాంటినోపిల్ బాగ్ డాడ్

ఇంగ్లాండు నుండి హిందూదేశమునకు మేజరుఫార్ బస్ లితయొక్క అద్భుతప్రయాణమును పై పత్రము చూడుడు.

8,527 మైళ్ళదూరమును, బాటలులేని ప్రదేశములయందును, ఇసుక యెడలయందును, ఇసుక పారులలోను, బంకప్రదేశములలోను, తొంబదియారు దినములలో ప్రయాణమొందినది.

11/22 H. P. వులిసిలి స్టేషన్ల రెండుసీటురు,	11/22 ,, వులిసిలి డిలక్సీనూడలు 4 సీటురు ,,	5,850	
చెయినద్రోపు	గు 4,200	11/12 ,, స్టేషన్ల మాడలు గియరులైపు ,,	4,700
,, ,, నాలుగు ,,	,, 4,400	11/85 ,, టూరింగ్ కారు 5 సీటురు ,,	8,500
11/22 ,, వులిసిలి డిలక్సీలైటు సెలూను గియరులైపు	,,	6,550	

అనేక శతాబ్దములవరకు పనిచేయదగిన ఒకవులేసిలి మోటారును ఇప్పుడేటిని అనుభవించండి.

మదరాసు రాజధానికే సోల్ యేజంట్లు:—ఆర్. పటేల్ అండుకో., మదరాసు.

18 & 20 జనరలు పీటర్సోన్స్ మూంట్సురోడ్డు, మదరాసు.

జస్తిను పక్షము ప్రజల విశ్వాసమును గోల్పోవ నేల?

స్వాసరాధమే కారణము

కాంగ్రెసు జయముచనలు

చింతాద్రవేల ఆయామొదలిపిరియందు గత శనివారము సాయంత్రము కాసనపల్లె యెన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరుచుటగాను కె. తిరువేంగడారాచారిగారి అన్యక్షత్రక్రింద బహిరంగపథ జరుపబడెను. సభకు అధికముగ బ్రాహ్మణేతరులును కార్మికులను బలపరిచిరి. కాంగ్రెసు ప్రముఖులలో డా. బి. యస్. మల్లయ్యపి. భక్తవల్లభాచార్యులు, యస్. గోవిందరాజులు ముదలియారు, మల్లె రత్నపతి మొదలియారు, టి. కె. పానలరు, వేలూరు కుప్పసామి ముదలియారు గారలు సభకు విచ్చేసిరి. సభ ముగియునకు సభ్యు లధికోత్సాహమున గనబరచిరి.

వేలూరు కుప్పసామి ముదలియారుగారు మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణ పక్షమును ప్రతిక్షేపించి అపవాదము నిరర్థకముగా ఖండించిరి. కాసనపల్లె ఎన్నికలలోని ఇటీవల ప్రకటించబడిన నామినేషనులలో ఇప్పటికే పదుగురు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు పోటీలేకుండ జయమందిరినియు, జస్తిను పక్షమువారు తమ పక్షముపేరిట అభ్యర్థులుగ నిలుచుటకు ముగము చెల్లక స్వతంత్రవాదులుగ ప్రకటించుకొని ప్రజలను మోసపెట్ట జూచుచున్నారనియు ఇంత యొనర్చినను తమపక్షమును ప్రజలు బలపరుచుటకనుకూలముగ లేరని పానుగల్గరాజుగారు ఆసోసియేటెడ్సు ప్రతినిధితో దీనిలాపముల గావించియుండిరిని పల్కిరి. డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారు చేయు అసత్యప్రచారమును నిరసించి నాయుడుగారి చపలమనస్థితిని, స్వాతంత్ర్యమును బహిర్యత మొనర్చిరి. కాంగ్రెసు పక్షమునందుండి, కాంగ్రెసుచే ప్రేమించి కాంగ్రెసువారికి ప్రజలకు విశ్వాసద్రోహ మొనర్చి శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారిని దూషించుచున్నట్లు చెప్పి, మరేద్రావాద ఆర్యులకు అవినీతికరమగు ప్రవర్తనను హేయ మని నిరూపించిరి. జస్తిను పక్షము కారణపక్షమనియు, అందు దుష్టచక్రవర్తియగుననియు బల్కిరి. పేదల కత్యావశ్యకముగ ఉప్పు పన్నును తగ్గింప తీర్మానము చేసినది కాంగ్రెసువారు గాని జస్తినుపక్షము గాదు. జస్తిను పక్షము తీర్మానము నెదిరించెను. కావున దీనివలననే పేదలకు, బ్రాహ్మణేతరులకు జస్తిను పక్షమువారు గావించిన మహాపకారము స్పష్టమగుచున్నదని పల్కిరి. ఇదివరలో గవర్నరుగారి గృహకృత్యములకై అనుమతు గలిగియున్న జస్తిను పక్షమువారు 30 లక్షలకు పైబిడే నీర ని బల్కిరి. హిందూదేవాదాయ చట్టము సందర్భములో శృంగేరియమును బిలునుండి తొలగించుటకు జస్తినుపక్షమువారు లంచములు గైకొనిరిని బల్కిరి. హిందువులకుమాత్రమే సంబంధించిన మతవిషయమున బిలును మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ, యూరోపియను సంఘసభ్యుల వోట్లబలముచే తీర్మానింపజేసినదియు, బ్రాహ్మణేతరపక్షముని పేరిదుకొనినను బ్రాహ్మణేతరుల కట్టిపెట్టగావించలేదనియు, తమ కనుకూలురగు నరసింహాచారి మున్నగు బ్రాహ్మణులు తమకీర్తిని లేయనియు, కావున జస్తినుపక్షమును నమ్ముటోడదనియు బల్కిరి.

ఉపన్యాసము వి. చక్రయ్యకెట్టిగారిచేత. మాట్లాడుచు కెట్టిగారు ఇంతవరకు ఒకపక్షమునుండి వేరొకపక్షమున కెట్లు "పట్టిలు" చేసినదియు, కాంగ్రెసుపక్షమును ఆశాభంగము గలిగి ఎట్లు జస్తినుపక్షములో చేరినదియు వివరించి చక్రయ్యకెట్టిగారికి అపజయము ప్రసాదించిరిని బల్కిరి.

టి.వి. మీనాక్షి సుందరపిల్లెగారు మాట్లాడుచు కాంగ్రెసువారు కార్మికేషనులో ప్రవేశించి పన్ను తగ్గించుట చేకపరిశ్రమల ప్రోత్సహించుట మున్నగు ప్రజాహితకార్యములొనర్చిరినియు, జస్తినుపక్షమువారు తెల్లవారిజీతముల సభివృద్ధిచేయుచు స్వీయలాభముల జూచుకొనుచు ప్రజల విశ్వాసమునకు దూరమైరినియు బల్కిరి. చేకమునందు బ్రాహ్మణేతరులనుండియే అధికభాగము పన్నులు వసూలుగుచున్నవనియు, ఈపన్నులనుండియే జస్తినుపక్షమువారు మంత్రిపదవులకును, ఉద్యోగములకును, బిరుదులకును వేలముకేట వెచ్చించుచున్నారనియు బల్కిరి. చేకమునకు స్వాతంత్ర్యమును గడింపవలెననిన, చేకీయులు సుఖింపవలయుననిన కాంగ్రెసువారిచే బలపరుపవలయుననియు, సరాధీనతను గోరినచో అధికారవర్ధమును తదాశ్రయులగు జస్తిను పక్షమువారిని బలపరచుదనియు బల్కిరి.

మల్లెరత్నపతి మొదలియారుగారు మాట్లాడుచు సర్వసంకరత్యాగియు, హిందూమతాచార్యుడగు వివేకానందస్వామియే భారతచేకపరాధీనస్థితిని గాంచి విలపించియుండెనియు, అట్టిచుట్టోగతుండి చేకమును నుద్ధరింపవలయుననిన చేక

యులు ప్రజాపక్షమును కాంగ్రెసు పక్షమును బలపరుపవలెననియు బల్కిరి. ప్రాచీన భారతము మొదలుకల్గి అసత్యనామాన్యమును నాగరికతను, సాభాగ్యములను వర్ణించి బ్రిటిషు పరిపాలనానంతరము చేక మెట్టిదోర్భాగ్యస్థితి నందినదో వివరించి భారతీయులు పూర్వపుటేన్నత్యమును బడయవలయుననిన నారోజీ, గోఖలే, తిలక్ మున్నగు మహామహులచే స్థాపితమై పోషింపబడిన కాంగ్రెసు మహాసభను బలపరుపవలయునని కోరిరి. బ్రాహ్మణులుగాని, అబ్రాహ్మణులుగాని, మరీ ఏ సంఘమునకు జెందినవారైనను చేకభక్తిగలిగి, చేకజనుల కూడిగము చేయ సంసిద్ధులగునండిన అట్టివారిని ఆచరింపవలయుననియు, జస్తిను పక్షముం దట్టి స్వార్థరహితు లొక్కరైనను గానింపవలయుననియు బల్కిరి. మానవునకు మున్నది నలునది వేల రూప్యముల ఆదాయమును నేకరించుచు మహాభోగియై సర్వమును చేకమున కర్పించి భార్య బిడ్డలతో చెరసాలకరిగిన చేకబంధు చిత్రరంజనుడు కాంగ్రెసు పక్షములోనినాయకు డనిరి. ఆశ్వంతభోగలాలనుడై పుట్టుభోగియై చేకమునకై చెరసాల కరిగిన పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ కాంగ్రెసు నాయకు డనిరి. ప్రపంచోద్ధరణమునకై యువతరించిన గాంధీ మహాత్ముడు కాంగ్రెసు పక్షమునకు జెందినవాడనిరి. ఇట్టి మహామహులకు దీటుగు నారొక్కరైనను జస్తినుపక్షమునందుగలరా యని ప్రశ్నించిరి. కడకు కాంగ్రెసువారికే వోటు జేయవలసినదిగ ప్రార్థించుచు ముగించిరి.

కొందరు మాటలాడినపిదప సభ ముగింపబడెను.

శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారికి విందు

వావిళ్ల వేంకటేశ్వరశాస్త్రిగారి ఆతిథ్యము

జాతీయతయే సర్వకష్టములకు పరమకాషధము భారతదేశముం దశేష రాష్ట్రములచే, జాతీయ మహాపభాధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనబడిన శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారి గౌరవాధ్యము వావిళ్ల వేంకటేశ్వరశాస్త్రిగారు, నిన్న సాయంత్రము, పర్షియను రెస్టారెంటు (రాయపురము) నందు విందుజేసిరి. రాయపురమునందలి ప్రముఖులందరూ గూడ విందున కాహ్వానింపబడిరి. రాయపుర వాస్తవ్యులగు చాలమంది బ్రాహ్మణేతర, బ్రాహ్మణ, క్రైస్తవ, ఆంగ్లో-హైందవాది, పార్సీ ప్రముఖులు చాలమంది విందునందు పాల్గొని సత్కరింపబడిరి.

సమస్త్యులెల్లగును రుద్రవృద్ధులతోడను ఫలాదికములతోడను సంతుష్టాంతరంగులైనపిదప బతినా గారానాటి ప్రధానాతిధిని గురించి మాటలాడుచు, వారి గుణగణములను, చేకమునకు గావించుచున్న నేపథ్య ప్రశంసించిరి. వారియందు ప్రజలకు గల విశ్వాసమునకు నా రొనర్చినత్యాగ మొక్కటియే చాలెను. శ్రీనివాస అయ్యంగారు మొదటినుండియు, సర్వసమకృత్యుష్టి గల జాతీయవాది. వారెచ్చట మన్నను బ్రాహ్మణ, బ్రాహ్మణేతర, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ, ఆంగ్లో-హైందవాది, సమస్తసంఘముల డేమానిషిద్దులకొరకు పాటుబడుచుండురు. తాను భారతీయుడ ననుభావము తప్ప, మరియొక భావమునకు వారిహృదయమునందు తావులేదు. రేపు భారతశాసనసభకు జరుగవచ్చు ఎన్నికలలో అయ్యంగారికి ప్రత్యర్థిగ నిలిచినయతిడు భారతక్రైస్తవదైనను భారతీయక్రైస్తవపులయం దత్యధికసంఖ్యాకులు శ్రీనివాస అయ్యంగారిచే బలపరుచుండుట కిదియే కారణము. అన్ని కులములవారికిని, శ్రీనివాసయ్యంగారియందు గల గాఢవిశ్వాసమున కిది ప్రబల నిదర్శనము.

శ్రీనివాస అయ్యంగారి ప్రత్యుత్తరము

పిమ్మట శ్రీమాన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, తన కీసతార్కరమొసగిన, వెంకటేశ్వరశాస్త్రిగారికి హృదయపూర్వకముగ కృతజ్ఞతను చెలిపి కాంగ్రెసు మహాసభవారి విధానమునుగురించియు అందుపై తన స్వంత అభిప్రాయముల గురించియు ప్రశంసించిరి... బతినా గారు తననుగురించి నుడివిన వాక్యములకు కృతజ్ఞతను చెలుపుచు, తాను రాజకీయములందు ప్రవేశించుటకు చాలకాలము పూర్వమే సంఘసంస్కరణ సంఘాధ్యక్షుడుగ నుండి సంఘసంస్కరణమునకును అన్ని కులములవారియందును సరిసమానత్వ భావముకొరకును తాను గావించిన ప్రయత్నములను వివరించిరి. ఆ సమయమున చాలమంది పూర్వాచారపరాయణులగు బ్రాహ్మ

ణులే గాక పరే వీ. త్యాగరాయ కెట్టి మొదలగు పూర్వాచారపరాయణులగు బ్రాహ్మణేతరులూడ తన నెదిర్చిరి. కుల విభేదములందు నిమగ్నులై కులవిభేదముల నుపయోగించుకొను నంతకాలమును, కులభేదముల తొలగింపగలుగుట అసంభవము. భారతీయులందరు నొకటి అను విశ్వభావమును వ్యాపింపజేసి సభుడే ఈ విభేదములు తొలగి పరిసమానభావ మేర్పడగలదు. ఇతర మార్గములకంటె అట్టి జాతీయభావములను సంఘసంస్కరణము, ఆతిక్రమింపగను, గులభేదముగను సాధింప పిలుగును. సాంఘిక, నుతీ, రాజకీయ సరిసమానత్వముల సాధించుటకు జాతీయతకంటె ముక్తముగ మార్గ మొకకొకటి యుండవచ్చు. ఏకాశయములు, ఏకాదర్శసాధనము ఎట్టి విభేదములనైన తొలగింప గలవు. సంఘ సంస్కరణోద్ద్యమము, సంఘాచారములను, సిద్ధాంతములను ప్రత్యక్షముగ నెదిర్చి సాధింపజాలని కార్యములను జాతీయభావము అవలంబింప సాధింపగలదు. అట్టి జాతీయ భావమును వ్యాపింపజేయుటకు జాతీయ మహాసభకంటె మరియొక సంస్థ మనదేశమునం దెచ్చటను లేదు. ఒక కులమునకును మరియొకకులమునకును విద్వేషములగుల్పించుటకున నెట్టిప్రయోజనము నుండదు సరిగదా ప్రజాశీవనము దుర్భరమై పోవును. అల్పసంఖ్యాకుల లాభనష్టముల గాపాడుటకు జాతీయ మహాసభకంటె నుత్తమముగ సంస్థ మరియొకటి యుండజాలదు. సరిసమానత్వము, అల్ప సంఖ్యాకుల రక్షణ, జాతీయ మహాసభ వారి ప్రధానాదర్శములు, రేపు స్వరాజ్యము వచ్చినను, నీరెండును లేనిది, అట్టి స్వరాజ్యము నిలువజాలదు.

కాంగ్రెసుపక్షమువారి కార్యక్రమమును గురించి శ్రీనివాసయ్యంగారు మాటలాడుచు, ప్రస్తుతపరిస్థితులం దింతకంటె నుత్తమగు కార్యక్రమము తన కింతవరకు గనిపింపలేదని నుడివిరి. ప్రస్తుతకార్యక్రమ వింకను తీవ్రముగనుండవలె ననువారు గలరు. దానిని తగ్గించి మంత్రిపదవుల నంగీకరింపవలె ననువారు నుగలరు. కాని దేశమునం దధికపంఖ్యాకుల యామోహము బడసి యున్న ప్రస్తుత కార్యక్రమమే సర్వజనావరణీయముగ నంగీకరింపవలెను. ఏవో కొన్ని వివరములం దభిప్రాయభేదములు గలిగినంతమాత్రమున, అధికసంఖ్యాకుల నిర్ణయమును త్రోసివెట్టి తన ఇష్టమునమృనట్లు ప్రవర్తించుపద్ధతి నాకర్థమగుట లేదు. ఏదోయొక విషయమున నొకానొక నిర్ణయమునకు రాకపూర్వము ప్రతిపాదన. తమ యభిప్రాయముల చెబువచ్చును. కాని అధికసంఖ్యాకులచే నొక నిర్ణయము గావించబడినపుడు ఆ నిర్ణయము తమకు అంగీకారముగ నున్నను లేకపోయినను గూడ శిరసావహించి ఆచరింపవలెను. ఈ నియమమును గను నింప నిది ఎవరును, ఎట్టి యంత్రాత్మకార్యమును సాధింపజాలరు. * మంత్రిపదవుల నంగీకరించు ప్రశ్ననుగురించి అయ్యంగారు మాటలాడుచు, దుర్బలముగు మంత్రిపదవులం దుండుటకంటె, బలవంతముగ అప్పజేసిననుపక్షము నుండి ఎక్కువ కార్యములను సాధింపవచ్చు నని నుడివిరి. కాంగ్రెసువారు, ఉద్యోగనిరాకరణమును పెట్టినది వేడుకకొరకుగాదు. ఉద్యోగ నిరాకరణ ప్రతిజ్ఞచే కాంగ్రెసు పక్షమువారు కాసనపల్లెలోనికి వెళ్లినయెడల, స్వరాజ్యపమస్యను త్వరలో పరిష్కరించునట్లుల బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిని ఒత్తిడిచేయుట కెక్కువ అవకాశముండును. అయ్యంగారు పుష్కలములాలంకృతులుగ నొనర్చబడిన పిదప కృతజ్ఞతాపదనముల నర్పించినపిదప అతిగులు వెడలిపోయిరి.

బాపట్ల సబార్డినేటు జడ్జికోర్టులో

1926 సం॥ 35 నెంబరు ఇన్సాల్యెన్సీ

దరఖాస్తు (పిటిషన్)

పిటిషనరు:—(అప్పజెచ్చినవారు) చందూరు వెంకట సుబ్బారాయుడు మొదలగువారు.

ప్రతివాది:—(రుగ్గుడు) పద్మానాభుని వెంకటస్వామి దత్త తమ వారు డైన చిన వెంకటస్వామి, వైశ్యవర్ధకుడు, బాండపేట, చీరాల సమీపములో నన్న చిన్నపల్లెగ్రామము.

1920 సం॥ 5 నెంబరు ఆక్టు 19 (2) సెక్షన్ ప్రకారం 28-9-26 తారీఖున పైన ఉదహరించిన అప్లికాంట్లు (పిటిషనరు) ప్రతివాది ఇన్సాల్యెన్టు (దివాలాతీనెను) అనినిరారణ చేయవలసినదని కోరుచు... ప్రకానియున్నారనియు, ఆపిటిషను హియరింగు నిమిత్తము 10-10-1926 తేదీకి వాయిదా వేయబడినదనియు యిందుమూలముగా యెల్లరకును తెలియజేయడ మొనది. దీనికి ఆక్షేపణలేమైన ఉన్నయెడల వాయిదాకోజున కోర్టులో తెలుపుకొనవలెను.

సబార్డినేటు జడ్జికోర్టు బాపట్ల, } ఎస్. కృష్ణస్వామిఅయ్యరు, 7-10-26. } ప్రెసిడెంట్ సబార్డినేటు జడ్జి.

రాటములు పనికిరావు

జన్మిస్తున్నవారు గృహపరిశ్రమల అభివృద్ధికి విముఖులై యుండుట

1921 సంవత్సరము డిశంబరునెల 14 వ తేదిన రాష్ట్రీయ శాసనసభలో కోయంబుత్తూరు జిల్లా ప్రతినిధియగు వి. సి. వెలింగిరి గౌండరుగా రీక్రిండిటీర్మన ముపపాదించిరి:— “ప్రభుత్వమువారు క్రొత్తరకపు రాటములను తయారుచేసి, రాష్ట్రమున చేతితో నూలుతీయుట చేతితో బట్టలునేయుట అభివృద్ధికి తేవలయునని సభవారు ప్రభుత్వమువారికి సలహా ఇచ్చుచున్నారు.”

అపోజపను వర్గము

వెలింగిరి గౌండరుగారు ఇతరులు తీర్మానమును బలపరచుచు ఈక్రింది భావములను తెలిపిరి:— “ఈ రాష్ట్రమున అధిక సంఖ్యాకులకు వ్యవసాయమే ప్రధానవృత్తి. అందుచే అధికసంఖ్యాకులకు సంవత్సరమున నాలుగు నెలలు పనియుండదు. ఎక్కువ నూలును ములభముగ తీయుటకు సాధనముగ నుండగల రాటములను తయారుచేయువిషయమై ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధ పుచ్చుకొనిన వీరజనలకు గొప్పలాభము కలుగును. వనలు లేనివారికి పనులిచ్చినట్లుగును. గడ్డలు లేనివారికి గడ్డలిచ్చినట్లుగును. లక్షలకొలది రూప్యములు వ్యయపరచవలయునని మేము ప్రభుత్వమువారిని కోరుటలేదు. ప్రపంచమునందంతయు విఖ్యాతిగాంచిన డక్కామస్లిసులను భారతీయులే పూర్వము తయారుచేసిరి. ఇట్టి గొప్ప పరిశ్రమ విషయమై అశ్రద్ధ వహించుట ధర్మముకాదు. మోటారుబండ్లు రైలుబండ్లు రాగానే జట్కూబండ్లు ఎద్దుబండ్లు మాయమైపోలేదు. అట్లే మిల్లులున్నందున రాటములను మూలపారవేషవలయునని చెప్పట వ్యాయము కాదు. మిల్లులలో తయారగు నూలు ఈదేశమునందలి వర్గములకు చాలుటలేదు. కావున రాటములపై నూలు తీయు పద్ధతి వృద్ధిచెందినగాని నేత పరిశ్రమ కూడ వృద్ధి చెందజాలదు. అర్థకాస్త్రమే త్రయం. డాక్టరు గిల్బర్ట్ నేటరుగారు కూడ తీర్మానమును బలపరచిరి.

ఈ తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు జన్మిస్తున్నవారు నాయకులు చెప్పనమాటల నీదిగువ ప్రకటించుచున్నాము.

“నిష్ప్రయోజనము”

శ్రీ శ్రీ సర్ పి. త్యాగరాయ శెట్టిగారు

“యంత్రములు వ్యాపించుచున్న ఈకాలమున రాటము విషయమై ఆలోచించుట నిష్ప్రయోజనము. రాటములపై నూలుతీసి నూలును చేతివద్దములపై బట్టలుగనేసి, అవి మరొక గున్నను ధరింపవలయునను ఉత్సాహము పుట్టించునంత శ్రేణి మనలో ఎవ్వరికిలేదు. కొన్ని తరములు గడచినగాని ఇట్టి శ్రేణి వీర్యము.”

“అపాయకరము”

సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు (మంత్రి)

“ప్రస్తుతము రాటముల విషయమై తలచుట ఎద్దుబండి నెక్కి మోటారుబండితో పోటీచేయువిధమున నుండును. మరణించిన వానికి ప్రాణముపోయి ప్రయత్నించువిధ మగును. శ్రీ మహావిష్ణు చక్రమునుపంపి మొసలిని చంపిన విధమున గాంధీరాటమును విప్లవచిహ్నముగ లేనట్లే నేమో నాకు తెలియ

వోటరు మహాశయులారా! రాటములు పనికిరావని శాసనసభలో సమ్మతుల నొసగినవారు నేడు మరల మీ వోట్లను కోరుచున్నారు.

- (1) గౌ. పానగలు రాజుగారు (జమీందారి నియోజకవర్గము). (2) సర్ కె. వెంకటరెడ్డినాయుడుగారు (తూర్పుగోదావరి). (3) సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు (గంజాము). (4) డి|| బి|| పి. సి. ఎలిరాజులు నాయుడుగారు (గుంటూరు). (5) జాగర్లమూడి కుప్పస్వామి చౌదరిగారు (గుంటూరు). (6) బి. మునుస్వామినాయుడుగారు (చిత్తూరు) (7) బి. తనికాచలం శెట్టిగారు (మద్రాసు) (8) సి. నటేశమొదలిగారు (మద్రాసు). (9) కె. శరభారెడ్డిగారు (కర్నూలు) (10) జి. వందనంగారు (క్రైస్తవుల నియోజకవర్గము) (11) ఎ. రామస్వామిమొదలిగారు (చెంగల్పట్టు).

మరల వీరినే మీ ప్రతినిధులుగ ఎన్నుకొనెదరా?

నవంబరు 8 వ తేదిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే మీవోట్ల నిండు

స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షము

మధ్యరాష్ట్రములందు (హిందూస్థానీ) అభ్యర్థుల బెట్టుట

జబ్బల్పూరు, అక్టోబరు 9:—మధ్యరాష్ట్రముల (హిందూస్థానీ) జిల్లాలకు స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్ష రాష్ట్రీయ శాఖ నిర్మింపబడెను. ఈపక్షము అసెంబ్లీకిని రాష్ట్రీయ శాసనసభకును యీ క్రిందిఅభ్యర్థుల నిర్ణయించెను.

అసెంబ్లీకి:—మ. రా. హిందీవిజన డాక్టరు హెచ్. యస్. గవర్నరు, జుబిలీహిల్స్ అగ్నిహోత్రీ, అసెంబ్లీ భూస్వాములు స్థానమున కీవత్తుమవారు జబల్పూరులోని నేట్ బమ్నా చానుగారిని బలపరచెదరు.

మ. శా. శాసనసభకు యీక్రిందిఅభ్యర్థులు బెట్టుబడిరి. జబల్పూరు నర్మదావిజన భూస్వాములు శ్యామసుందర భార్గవ.

- విశ్వవిద్యాలయస్థానము:—మనోహర కృష్ణగోల్వాకరు జబల్పూరు జిల్లాజను అగ్నిహోత్రీ:—జ్ఞానచంద్రవర్మ. జబల్పూరు డి.టి.:—ప్రభాతచంద్రబోసు చన్పరాడివిజన అగ్నిహోత్రీ:—గజధారాప్రసాదుజై నాలా ఛాన్సిల్మన్విజన అగ్నిహోత్రీ:—ఇ. రాఘవేంద్రరావు జబల్పూరుజిల్లా డక్షిణం:—రాంచేడిలాలు సాగర్ దూరత్:—దేశేంద్రనాథ ముఖర్జీ డాకూ, దూరత్:—గోకులచంద్రసింగ్ సియూరి, దూరత్:—ప్రభాకర దామోదర్జీబాతర్ మంత్రి:—ఉశేశ్వర త్రివెద్రాల్ హోమ్ శాలాదు దూరత్:—చేనీమాధవఅవస్తి నరసింహులు దూరత్:—చౌదరివెంకటసిహ్వా చేతాత్, దూరత్:—రామప్రసాద్ అవస్తి నిమార్ దూరత్:—గోపాలరావుజోషీ విలాపరాజు దూరత్:—రామారావుచేడియార్

ఈపక్షము డక్షిణం:—రవీశంకర కుక్క.మిలిస్ నాల్గుస్థాన కులము నాడునేడును వచ్చేవారము ప్రకటించబడును. రాష్ట్రీయపక్షమునకు అభ్యర్థులగు ఇ. రాఘవేంద్రరావుగారు చార్. ఆల్. లా. యెమ్మకొనబడిరి. శంభుచూడుమిశ్ర దేవీ ప్రసాద్ గారు కార్యదర్శులుగను, శ్యామసుందర భార్గవగారు కోకాధికారిగ నెమ్మకొనబడిరి. డాక్టరుగారు,రవీశంకర కుక్క, పి. సి. బోసుగారు కార్యనిర్వాహక సభ్యులగు నియమింపబడిరి. (ఆ.ప్రె.)

మధ్యరాష్ట్రములయెన్నికలు

ప్రభుత్వమువారు రెస్పాన్సివిటీల కనుకూలము చేసెదరా?

‘హితవాద’ విమర్శనము

నాగపూరు, అక్టో 9:—‘హితవాద’ పత్రిక యెన్నిక ప్రచారముపై విమర్శనయును డాక్టరు మాంజీ అభయంకరు గారిల పోటీభరితయునలన రాష్ట్రీయశాసనసభల యెన్నికలకు బలముగల్గుననియు, రాష్ట్రీయప్రభుత్వము అసెంబ్లీయెన్నికల తేదీని రెస్పాన్సివిటీల కనుకూలముజేయ నాలోచించుచున్నటుల తెలియుచున్నదనియు ప్రాయమున్నది. (ఆ.ప్రె.)

పూర్వము అలహాబాదు హైకోర్టు జడ్జిగ నున్న సర్ హెన్రీ గ్రీఫీతుగారి భార్య వియన్నాలో చనిపోయినది.

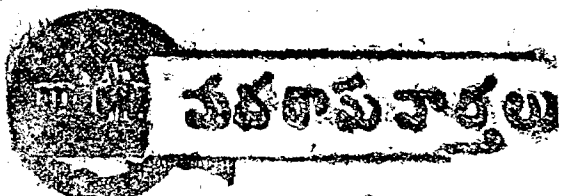
తిరుత్తుని మానుమజ్యోతిపాలయము

శ్రీరూఢము

భవిష్యత్తును గురించిన, ధర్మన్యాయం బగు ప్రశ్నలు 5-కి రూ-1-0-0 పై ప్రశ్న 1-కి అ.0 40

వి. కె. శరంగోపాచార్యులు,

అంజనేయస్వామి జ్యోతిపాలయము, తిరుత్తణి. తంజివిరాజము:—“హనుమాన్” తిరుత్తణి.

గవర్నరు కుమార్తె వివాహము:—గౌ. కిరీ
గోపనగారికి కుమార్తె వివాహము నవంబరు 27 వ తేదీన
సంభవించును. మదరాసులో వివాహము జరుగునని
తెలియుచున్నది.

జస్తిను అభ్యర్థుల సంఖ్య:—భారత కాపనసభకు
స్థానిక కాపనసభకు జస్తిను పక్షమువారు రెండు అభ్యర్థులను నిలిపి
నట్లు తెలియుచున్నది. అందు 9 మహమ్మదీయులు, 4 క్రైస్తవ
ప్రజలు 5) హిందువులు. (అ. ప్రె.)

గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు
లొమొండు గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు కె. సి.
బి. ఇ. జి. జి. వావావాతిపతిసభకుండి రేపు ఉదయము
పూటమెయిలులో 7 గంటల ఎగ్జుకు ప్రేక్షకులకు కేంద్రము
దురు.

శాసనసభ ఎన్నిక:—మదరాసు ప్రాంతముల సం
ఖ్యము తరపున మదరాసు శాసనసభకు అభ్యర్థిని నిలిపి
ఇ. జి. వి. వి. గారు ఉపసంహరించుకొనినందున రెండవ అభ్యర్థి
సి. ఆర్. జి. కాంగ్రెసువారు ఎన్నుకొనబడినట్లు ప్రకటించ
బడును.

రాకపోకలు:—పాలు రాజుగారు, రా. బి.
ఎస్. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు, గౌ. జి. ఎం. మాయగారు,
కె. జి. జి. పాలుగారు, గౌ. మధుబాంబుగారు, హాలుగారు,
డి. జి. హరిసుగారు, ఎ. జి. వి. వి. గారు నేడుదయమువచ్చిరి.
దా. జి. కుందరాజుగారు నిన్నరాత్రి తెజవాడకు
వచ్చిరి.

బాలుని 11 దొంగతనములు:—కుప్పాచ్యుతి
యను 14 ఏ. డి. బ్రాహ్మణకాలాని మ. త్యాలపేట పోలీసువారు
నిన్న అరెస్టుచేసిరి. మ. త్యాలపేటలో కొన్ని యిండ్లలో
యింట్లోకి వెళ్లిచి తిరిగివచ్చునప్పుడు కొన్ని ఖరీదగుల
వస్తువులు దొంగిలించుకొని పర్యటించె నని 11 శేక్సు
లు అరెస్టుచేసెను. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్రసేనేలు ఎన్నిక:—ఎస్. ఆర్. జె. ఆంకి
నీడు ప్రసాదపహుమారు బి. ఎ. చల్లపల్లి జమీందారుగారు
సేనేలునకు యాజ్ఞీకసభ్యులయినందున సేనేలే జేరొక
రిని ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయసభ్యులయినందున భూస్వామిసభ్యులయొ
జక: శేక్సువారు ఎన్నుకొనబడియుండును. నామినేషను కాగి
తములు 13 ప్రాంతానికి యీ నెల 22 వ తేదీలోపున విజ
వాడ చేరవలెను.

చెన్నపురి ఆంధ్రసభ: దసరా ఉత్సవములు:—
ఆంధ్రసభవారి దసరా మహోత్సవములు అక్టోబరు 9 వ తేదీన
ప్రారంభమయినవి. 9 వ తేదీన శ్రీ శేరిలింగంపల్లి రాజుగారు సభ్యు
లకు వివాహం. 10 వ తేదీ ఆదివారమునాడు శ్రీ సీతాపు
రాధీశ్వరులు వివాహమయిరి. రెండు దినములుగా గాన పథకులు జరిగె
ను. శే. సు. గౌ. సర్ పాఠకులు రాజుగారి విందు జరుగును.
చేపటి దినము సభ్యులు వివాహం జరుగని తెలియుచున్నది.

రంగస్వామి అయ్యంగారికి అభినందనములు
అ. భా. కాంగ్రెసు సంఘము అండనునెక్రటరీగారు
అట్లు వ్రాయుచున్నారు:—
అ. భా. కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి ఎ. రంగస్వా
మియ్యంగారు భారత కాపనసభకు పోటీచేసెనండ ఎన్నుకొనబడి
సంఘము యొక్క సంకల్పించుచున్నారు. అన్ని ప్రాంతములనుండి
అభినందనములు కార్యాలయము నిండిపోవుచున్నవి. ముఖ్యముగ
కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు సహాధిపతిగాను, అజిమరకర్త
త్వముగ సి. విజయభానువారీగారు, మౌన కాంగ్రెసున
కెప్పుకొనబడిన ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు అభినందనముల
అర్పించు సందేశము లిసరి. (అ. ప్రె.)

కాకినాడ అభ్యర్థులు

కాకినాడ పట్టణ అభ్యర్థులు మున్సిరల్ శ్రీ ములుకట్ల
అమృతరామయ్యగారు తమ అభ్యర్థిత్వమును మానుకొనిరి. ఇం
కమిగిలినవారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు చావలి రామసోమయా
జులుగారును, స్వతంత్రుడగు డి. బి. దుర్రేటి శేషగిరిరావు
గారును. మరుగుగా ఉభయపక్షములను కాన్వెన్షన్ జరుగు
చున్నది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీనివాసరాంబ వైశ్యసమాజము

శ్రీనివాసరాంబ వైశ్యసమాజమునాడు డి 8-10-36
ఆదివారం గోవిందప్పవాయికపిల్లలో ము. మక్కాముల శంకట
కన్నయ్య శ్రీశ్రీగారి సత్తములో గూడిరి. ము. దోమా వెంకట
స్వామి గుప్తగారు అధ్యక్షత వహించిరి. అధ్యక్షుని ప్రారం
భోపన్యాసమునందు ప్రస్తుతము కులాభివృద్ధి యోజనారము ఆచ
రించిన బాగుగా జరుగునో విపులముగా మొదట ఉపన్యసించిరి.
అధ్యక్షులు గౌరవకార్యదర్శియైన ము. కం. వెం. రామబ్రహ్మం
గారిని విరమిత్వమును గురించి ఉపన్యసించవలసినదిగా కోరిన
విూదట విరమిత్వమును గురించి ఉపన్యసించుచు మధ్యమధ్యము
దృష్టాంతముగా తమ అనుభవములో ఆశీర్వాదములు తెలియ
పరచి సభ్యులకు ఉత్సాహముకలుగజేసిరి. తరువాతి సంఖ్యకృత,
ఆంధ్రజ్ఞానము ప్రతి ఆర్యవైశ్యసమాజము సంపాదించవలె నని
తీర్మానింపబడినది. అంతట అధ్యక్షులు ఎక్కువ విధులుగా
సభ్యులకు దృష్టాంతములతో బోధించిరి. కరతాకర్షణలతో
గుమారు ఎనిమిది గంటలకు సభ ముగిసెను.

(విక విలేఖరి)

ప్రభుత్వ పరీక్షలు:—ప్రభుత్వమువారు జరుపుచు
న్న పరీక్షల కమిషనరుగారి 1925-26 రిపోర్టు ప్రకటించబడిన
ది. కమిషనరుగారు నివేదికయందు కార్యదర్శి రా. బి. ఆర్.
కృష్ణరావు భాగ్యేగారి క్రెడాట్లను ప్రశంసించిరి. 18 పరి
క్షలు 627 స్థానములలో జరిగినవి. 82,818
అభ్యర్థులు హాజరయిరి. స్కూలులపై పరీక్షకు 14967 అభ్య
ర్థులు హాజరయిరి. 14881 మంది కృతార్థులైరి. వీరిలో 10202
మంది మొదటిసంవత్సరమువారు. మిగిలినవారు. సర్టిఫికేటు పూర్తి
జేసికొనిరి. కృతార్థులైనవారిలో 89) మంది శ్రీమం. హైస్కూ
లునందు ఆంగ్లముకా యితరవిషయములు చరిత్ర, గణితము,
మన్నననది దేశభాషలలో నేర్పవచ్చును అని ప్రభుత్వము
శాసనగీకరించి తన కం. డు. హై. స్కూల్స్ యం. జే.
యి. సాకర్వము వినియోగింపబడినది. (అడయాడు హైస్కూలు,
పాపనాశం హైస్కూలు) ఇతర హైస్కూలులు ఉపాధ్యాయ
లు దేశభాషలలో చదువుచేర్చి పరీక్ష చేయు సాకర్వములను
త్వరలో అనుసరింపట మంచిది.

ప్రభుత్వమువారు రిపోర్టు నామోదించుచు కార్యదర్శి
గారి పనిని ప్రశంసించిరి.

విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయభవనము

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయ నిర్మాణసంఘ
మువారు విద్యామంత్రి పాత్రోగారిని ఫోర్టులో వారి కార్యాల
యమునందుగలిసి భవననిర్మాణ మెవరి కొప్పగించవలెనను విష
యము విచారించిరి. ప్రభుత్వమువారు ఇందు నిమిత్తము
గ్రాంటు నిచ్చిరి. అప్పుడు వృద్ధులతో సహా 18 లక్షలు
గలవు. పట్టినవచ్చు కాఖ వారు ప్లాన్లు అంచనాలు
వేసిరి. విశ్వవిద్యాలయము వారి భవనము కట్టించుకొనవలసి
గురుస్తానోకని నియమించుకొనవలెనని ప్రభుత్వమువారు నూ
చించిరి. ఇతరవిషయములందు విశ్వవిద్యాలయమువారు యిష్ట
మునచ్చిట్లు జరిపించుకొనవచ్చును. మొదటి నూచనలను విశ్వ
విద్యాలయమువారు మార్పుచే ఇష్టము ప్రాను లెవరు తయారు
చేయవలెన? ముందు నూచించబడిన పునాదులు పరిపూర్ణనా
యనుసందేహముగలదు. కొంత చర్చ జరిగిన
తరువాత ఆఫీసులు గట్టిది కాదు. దగాచేయును గావున
పూర్వపు విధానమంతయు బాగ్రతగ మార్చవలసియుండున
ని విశ్వాసు సలహాజేసినట్లు మంత్రిగారు చెప్పిరి. విశ్వవిద్యాల
యమునకు సలహాజేసినవారెట్లు చెబుచేడు. ఈవున ప్లానుల
న్నియు, పై చెప్పిన సలహాతోగూడ విశ్వవిద్యాలయము కారి
కందజేయుటకు ననియు, భవనమును పూర్తిగ వారిపూర్వపైనే
నిర్మించుకొన వలసియుండుననియు మంత్రిగారు చెప్పిరి. ప్రభు
త్వమువారి కా పనిలో నెట్టి జోక క్క ము రి డ

కల్యాణానినీ సభ - లవకుక

స్థానిక వైశ్యసమాజములు కొందరు యీ సభను 1914
సం. మదరాసులో స్థాపించిరి. నాటినుండియు యీ సభవారు
నాటకముల ప్రదర్శించియు, కులవైద్యులకు సహాయము లొసంగి
యు, సభల జరిపియు, స్వసంఘోద్యమకు పాటుబడుచుండిరి.
ఈ సభవారు నిన్న సాయంకాలము స్థానదర్శనములలో లవ
కుక నాటకమును తెలుగున ప్రదర్శించిరి. నీటివాయకమును
కోకభరితమును అగు నీ పురాణగాథను రసవంతముగ సభ్యుల
కానందదాయకముగ ప్రదర్శించుటకు నటకులు శక్తివంతవ లేక
పాటుబడిరి. ముందుగ ప్రార్థన గీతముల బాదినవారు, అతిశ్రా
వ్యముగ సన్నని గొంతుతో కురువకు త్యాగరాజగీతముల బా
డిరి. పిమ్మట వాల్మీకి వేదమునందుగూడ తీరు తను సంగీతజ్ఞాన
మును బోలుచు నాటకము బాసలేదన్నమాట మరపించిరి. శ్రీ
రామోపాత్రధారులను ఎస్. ఎ. సత్యనారాయణ రావుగారు
గద్యపద్యోచ్చారణయందు యెట్టి లోటులేకుండ వివరము సంగీ
తముతో శోకరసమును చక్కగ నొప్పించిరి. వీరి వాగ్గోరణి
గంభీరముగ నున్నది. నీకపై అపవాదు విన్నపుడను, లేదువరి
తొమ్మిది కావారనిపించి నీకనడవికంప అజ్ఞాపించుటయందును
తులిన పిమ్మట ఏకాంతముగనుండి విచారించునపుడును, మూర్ఖ
తోపుటయందును ముఖమునకోకముట్టి పడునట్లుగ ప్రదర్శించిరి.
ఇతర పాత్రలకన్న కథయందు రాముని పాత్ర యెట్లు ప్రాము
ఖ్యమైనదో అందుకు తగినట్లుగనే వీరి భావప్రకటనగూడ యిత
రుల దానికన్న యెక్కువ మెచ్చదగియున్నది. లక్ష్యపాత్రధా
రియగు సి. శేరుమారుగారు చేతులు కడల్చుచే అతి వివరము
తో భక్తి శోకరసములను ముఖమునందే యగుచరచిరి. నీకపై
ప్రధానియగు కె. కృష్ణయ్య పంతులుగారు రంగస్థలమునకు క్రొ
త్తవారిని తెలియుచున్నది. అందుచే కాబోలును శోకముట్టె
జావజాలకపోయినను చెప్పినమాటలు నాలుగు భయములేకుండ
జెప్పిరి. లవకుకులుగూడ అతి మనోహరముగ ప్రదర్శించిరి. అను
భవముపై యీ నటకులందరు యెక్కుడు రసవంతముగ ప్రద
ర్శింప గల్గుదురు. సభవారిని పురజనులెంతయు ప్రోత్సహింప
దగును.

డా. ఎ. సి. ఆశీర్వాదనాదరు అభినందన సభ

9 వ అమ్మను కొనిల దినిజరు నివాసులు కార్పొరేషను
సభ్యునిగ ఎన్నుకొనబడిన డా. ఆశీర్వాదనాదరుగారిని అభి
నందింపటగాను నెంటినరీ హాలు బ్రాడ్వేయందు శనివారము
సాయంకాలము సభ జేసిరి. డా. జమాలద్దీనుగారు అధ్యక్షత
వహించిరి. జ. రంగయ్యవార్యులుగారు, డి. కొలంబాయిగారు,
టి. కుందర రావువార్యులుగారు, అబ్దులు హమీదుఖాను
మున్నగువారు సభకు విచ్చేసిరి. అధ్యక్షుడు ప్రారంభమున ఉప
న్యసించుచు శిశు సంరక్షణ విధానము బాలింతారాళ్ల ఓక్కిన్న
మున్నగు విషయములు కార్పొరేషనులో చర్చింప బడుచున్న
వనియు ఆ చర్చలు సంశ్లేష్టి కరముగ లేవనీయు, అట్టి సమయ
మున డా. ఆశీర్వాదనాదరుగారిని ఎన్నుకొనుటలో యీ దిని
జను వారు తొందర పని జేసిరని కొనియాడిరి. డా. ఎం. బి.
గౌనుగారు ఆశీర్వాదనాదరుగారు కార్పొరేషనులో గత 5
తెన్నులనుండి జేయుచుండున పనిని కొనియాడుచు, ప్రజలయెడ
ల వారీకల భక్తిని ప్రశంసించుచు అభినందన పత్రము చదివిరి.
ఆశీర్వాదనాదరుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు దినిజను
నివాసుల సహాయము వల్లనే తాను ఎన్నుకొనబడినదియు అం
దుకు వారికి కృతజ్ఞు డెన్ని యికముందు నగరమునందలి మరణ
సంఖ్య తగ్గించుటకు కార్పొరేషను ద్వారా ముఖ్యముగ పాటు
బడెదనని జెప్పిరి. నగరములో మరణసంఖ్య తగ్గించుటకు దొడ్డ
నూడ్డించు పద్ధతి మార్చవలెను. రోడ్లకింద కాల్యులు క్రవ్వించి
అందు నీటిప్రవాహముతోగూడ మలమంతయుకొట్టుకొనిపోవు
బట్టి రోడ్దూలులు జేయవలెను. అందుకు అనుకూలముగ నొక
తీర్మానము కార్పొరేషనులో ప్రతిపాదించితిని. ఇతర సభ్యుల
సహాయమున ఆమోదింప జేయుదునని వారు చెప్పిరి. ప్రభుత్వ
పక్షము జాతీయపత్తము రెండే యుండవలెను. కార్పొరేష
నులో యిన్ని పత్తములకు తావులేదు. అందుకు వికమత్వముగ
నుండవలెను. రానున్న ఎన్నికలలో జాతీయపత్తమునకు విజ
యము కలుగుగాక యని నాదరుగారు కోరిరి.

అధ్యక్షునకు నందనము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

దనిరి. కాని ప్రభుత్వమువారు భవనము నిర్మింపవలెనన్న హా
మందుజేప్పిన వరకులపైనే అంగీకరింతు రనిరి. ఈ విషయము
నెనేటు పిండికేటు సభలో విచారించినపిమ్మట ప్రభుత్వము
వారికి విభేదముగ తెలియజేయబడును. (అ. ప్రె.)

న్యాయస్థానవార్తలు

నల్లమందును దొంగతనముగ దిగుమతి జేయుట

నల్లమందును దొంగతనముగా దిగుమతి జేయున నేరంబును న్యాయస్థానము కర్తవ్యముగా రీ దినమున తీర్పు చెప్పిరి. ఈ కేసునందు ముద్దాయి క్యారును అను నొక రోజున కుడు. కోర్టునుండి తీర్పుచేసి దిగుమతి కమిషనురు అనునందు దీక్షకు గురైనా గనుట. ముద్దాయి రైలులో ప్రయాణ మొనర్చుచు వెంట్రులు వేసిననుండ దిగినపుడు పోలీసువారి తని వద్ద ఆకువేర్ల నల్లమందును పట్టుకొనిరి. రెండవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగ ఖా. బ. లోడిఖాన్ సాహెబుగారి కేసును విచారించిరి. ఒక ఎక్సెజు పోలీసు రైల్వే అసిస్టెంటు స్టేషను మేష్టరు మొదలగువారు చాళమంచి ప్రాసిక్యూటరు తరపున సాక్ష్యము జెప్పిరి. మేజిస్ట్రేటు వారి సాక్ష్యమును విశ్వసించక ముద్దాయిని నిర్దోషిగా వదిలివేసెను. అందుపైన ప్రభుత్వము వారు హైకోర్టునకు అప్పీలు జేసిరి.

అప్పీలునందు క్రాసు ప్రాసిక్యూటరు వాదించుచు మేజిస్ట్రేటు ప్రాసిక్యూటరు సాక్ష్యమును అవిశ్వాసనీయుముగ శర గణించుటయందు తప్పు జేసెనని వాదించిరి. ముద్దాయి తరపున న్యూ జెంటి గ్రాంటుగారు వాదించుచు మేజిస్ట్రేటు నిర్ణయము సరియైనదనని వాదించిరి.

న్యాయస్థానము క్రాసు ప్రాసిక్యూటరు వాదనల నంగీకరించుచు పునర్విచారణ మొనర్పవలసినదని యుక్తరపు జేసిరి.

గోల్లప్రోలు సంస్థానపుదావా

గోల్లప్రోలు సంస్థానపుదావాను దీ దినమున నిర్ణయ న్యాయస్థానము కర్తవ్యము, వెంటల సుబ్బారావుగార్ల యెదుట వాదనలు జరుగుచుండెను. ప్రస్తుత పితాపురము మహారాజా గారు వెనుకటి రాజాగారి ఔరసపుత్రులు గాదా యను విషయమున, పితాపురము మహారాజాగారి తరపున, అల్లాడి కృష్ణ స్వామి అయ్యగారిదనమున వాదనల ప్రారంభించిరి. ప్రస్తుత పితాపురము మహారాజారి జననము మొదలు ఇంతవరకును మొదటి ప్రతివాదియగు గోల్లప్రోలు జమీందారి నడవడికను గమనించినయెడల, వాని, వెనుకటి రాజాగారి ఔరసపుత్రుడే నను విషయము స్పష్టపడగలదని కృష్ణ స్వామి అయ్యగారివాదనలో కొకటి. ప్రస్తుత పితాపురము మహారాజాజననమందైన తరువాత 7 నెలల వరకును, అతని ఔరసా నారసపు త్రోవను గురించి యెవ్వరును సంశయమునైన జటిలుచులేదు. 7 నెలలకు గా బోలు పితాపురము రాజాగారి దత్తపుత్రుడగు, రామకృష్ణ రావుగారు, జన్మనివరముల మొదలగునవి వ్రాసిరి.

న్యాయం. వెం. సుబ్బారావు:—ఆచార్యే! ఆచార్యులు ఖ్యమెకది, అబాబు వెన్నరును, తుక్కు కాగితముల బుట్టలో దాఖలు జేయుచుండవలయు.

అల్లాడి కృష్ణ స్వామిగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు కోర్టు రీ కా ర్డు నం దా బా బు గ న్న డ లే ద ని ను డి విరి. జననవార్త నందంతోపాటు రామకృష్ణ రావునగునాడ ఇదివరకే జేసియుంటినియు, అంతకంటె వివరములేమియు జలుపబాలననియు పితాపురము రాజాగారు ప్రత్యుత్తరమొసగిరి. ఈ విషయముపట్టి జూడగ, వాడే ఔరసపుత్రుడు గాదను వాదనము తరువాత నూహించవలసినటుల స్పష్టమగును.

ప్రస్తుత పితాపురమహారాజాగారి జననాంతరము, అతని సవతి తల్లులను ఇతర బంధువులను మొదటి ప్రతివాదియను నేవిధముగ ప్రవర్తించినదియు కృష్ణ స్వామి అయ్యగారు వివరించుచు వాడి ఔరస పుత్రుడైనని వారందరికను దెలియననియు వారా విషయము సంగీరించిననియును స్పష్టపడగలదు. మొదటి ప్రతివాది, వాడికి కాలకడియముల జేయించి బహుమతి జేసెను, అతని వివాహసమయమున పెండ్లిమారుని తరపున ప్రధానపాత్రను వహించెను. పిమ్మట రెండుమూడుమార్లు వాడిని భార్య సహితముగ తన గృహమునకు గొనిపోయి విదోషగను. వాడికి శిశువులు జన్మించినపుడు భారసాలలకు హాజరై కట్నములు జదివించి పొల్లొకను. వాడి ఔరసపుత్రుడుగాదని నిజముగా బావించుచున్నయెడల ఆమె ప్రసవము జేరొకవిధముగ నుండేది. ఇంతకంటెను బలమును విషయము మరియొకటి గలదు. వాడికి శిశువులు జన్మించినపుడు మొదటి ప్రతివాది పురుషుడై ను. అతనిని జముగా ఔరస పుత్రుడుగానియెడల. పూర్వచార పరాధములగు మొదటి ప్రతివాది, అట్లు పురుషుడైయుండేది గాదు. ప్రస్తుత పితా.

పురము మహారాజాగారు, వెనుకటి జమీందారున కొకస పుత్రులెయని నిరూపించుటను-మొదటి ప్రతివాది చర్యయే చాలవరకు సాధనభూతముగాగలదు.

వెనుకటి జమీందారుగారు జీవించియున్నంతకాలమును ఎవ్వరును, ఈ విషయమున సంశయములను వెల్లువచ్చలేదనియు ప్రతివాదుల ఆరోపణయందు సత్యమున్నయెడల మొదలునే ఈ ఆక్షేపణను దెచ్చియుండెడి వారనిగూడ కృష్ణ స్వామి అయ్యగారు నుడివెరి. ఇంకను వాదన జరుగుచున్నది.

లాకారేజి విద్యార్థివై నేరము

28 వ తేదికి వాయిదా వేయబడుచు విద్యార్థుల కొరకు గాను తీయబడిన 6 కన్ సెనును టి క్కట్టు మామూలు ప్రయాణీకుల కమ్మి రైలువే అధికారులను మోసగించెనను నేరముపై ప్రస్తుతము వదిలివేయబడిన లాకారేజి యల్. యల్. తరగతి విద్యార్థి పై. వి. యస్. ప్రసాదరావుగారి కేసు నేటి ఉదయము బార్టిటౌను పోలీసుకోర్టు భగవంతుం గుప్తగారి ఎదుట విచారణకు వచ్చెను. ముద్దాయిరరపున యమ్. యి. టి. కోయిలోవారు కేసు వాయిదా గోరిరి. కోర్టువాతంతులకు సహృదించి ఈ నెల 28 వ తేదికి వాయిదా వేసిరి.

ఆంగ్లో-హైందవయువతిహత్య

శేడు మరీకొందరు సాక్షులు విచారించబడుట

(బార్టిటౌను పోలీసుకోర్టులో భగవంతుం గుప్తగారి యెదుట)

నెవ్రెంబరు 14 వ తేది గానసాల్పు అను నొక ఆంగ్లో-హైందవ యువకుడు రైలువే కో-ఆపరేటివు స్టేషనునందు బుజేయుచున్న మిస్ మిల్లీ ఫీగ్రేడ్ను అను 28 సం. ల ఆంగ్లో-హైందవ యువతిని కత్తితో పొడిచి చంపిన నేరముపై ఆరెస్టు గావించబడిన కేసులో నేటి ఉదయము మరీకొందరు సాక్షులు విచారించబడిరి.

ఇదివరలో ఒసంగబడిన సాక్ష్యమునకును నేటిదినము విచారించబడిన సాక్షుల సాక్ష్యమునకు స్వల్పభేదములు వెల్లడియాయెను.

క్రిందటి దినములలో వలె ప్రేక్షకులచే నేడును కోర్టు నిండిపోయెను.

రైలువే రన్వింగు రూములో డ్రైనరులకు కంటజేయ నారాయణసామి అనువాతడు సాక్ష్యమొసంగుచు గతనెల 13 వ తేది ఉదయము 9 గంటలకు రాయపురము మార్కెట్టునుండి బంగళాకు తిరిగి వచ్చుచుండగ, తనకు ముందు ప్రక్కగ మిస్. మిల్లీఫీగ్రేడ్ను నడిచుచుండెననియు రైలుగేటునద్దకు సమీపించిన వెంటనే ముద్దయి గానసాల్పు ఆమెతలపైనున్న బోపిని క్రిందకు పడగొట్టి బాతుతో తలపైనను, మెడపైనను కొట్టెననియు, అంతట ఆమె క్రిందపడిన వెంటనే మోకాళ్లపై కూర్చుండి మరీకొన్ని కత్తిపోట్లు పొడిచెననియు, “పట్టుకో, పట్టుకో” అని అరచుచు తాను ముద్దయివెంట బడితి నని యు “నన్నెవరైన పట్టుకొనిన కత్తితో పొడిచితేయుదునని దెవరించుచు ముద్దయి వీధి రోడ్డుమీదుగ పరుగెత్తి నూకా కోవిలపీఠో తిరిగి కత్తిని కోలులోపల దాచుకొని పారిపోయెననియు, పిదప తాను మిస్. మిల్లీనిజూచి తనపనిపై వెడలి పోయితినియు బల్కెను. వి. రి పోలీసు స్టేషనునద్ద ఆదిన సే 4 గంటలకు వదుగురు ఆంగ్లో-హైందవ యువకులలో ముద్దయిని గుర్తించితిని పల్కెను.

కోయిలోగారిచే సాక్షి క్రాసుపరీక్ష గావించబడి సై సాక్ష్యమునే తిరిగి బలపరచుచు తాను నిత్యము 9 గంటలకు మార్కెట్టునుండి తిరిగి వచ్చుచుండుననియు, హత్యగావించబడినవివర ప్రభుమున పోలీసు జవానును, పిదప మోటారుబండిలో యూరోపియను వచ్చిరని పల్కెను. తాను హత్యవిషయమై హత్యధలమునం దెవ్వరో జెప్పలేదు. 9-80 గంటలకు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు తననద్దకు వచ్చి తాను జెప్పినవిషయమంతను వ్రాసికొనిపోయెను. ముద్దయిచేతిలోనున్న కత్తిరక్తనికైముండెను. పోలీసుస్టేషనులో పదుగురు ఆంగ్లో-హైందవలలో ముద్దయిని గుర్తించెను గాని ముందుగ పోలీసువారు ముద్దయిని తనకు జూపలేదని పల్కెను.

ఒక పార్సీ స్త్రీనద్ద నేవకురాలగు కృష్ణమూర్తి సాక్ష్య మొసంగుచు తన యజమానురాలి ఆజ్ఞపై తాను కో-ఆపరేటివు స్టేషనుకు వెళ్లుచుండగ, ముద్దయి రైలువేగేటునద్ద వచాట జేయుచుండుటను గాంచి తిననియు, అప్పుడే గతించిన మిల్లీ ఆచారిని వచ్చుచుండెననియు ముద్దయి ఆమెజేతియొక ప్రక్కపగ, ఆమె జవాబు చెప్పలేదనియు అంతట ముద్దయి చెంపపై నొక బెబ్బ గొట్టినవెంటనే మిల్లీతలపై నున్న బోపియున్న చేతిలో గొడుగున్న క్రింద పడిపోయెననియు పిదప కత్తితో మరీకొన్ని బెబ్బలు గొట్టెననియు ఆరెబ్బలతో మిస్. మిల్లీ క్రింద బడినవెంటనే ముద్దయి ప్రక్కగ ప్రక్కగ మోకాటిపై గూర్చుండి మరీకొన్ని బెబ్బలను గొట్టెననియు అంతట తాను మరీకొందరు ముద్దయిని పట్టుకొండని ఆరచిరనియు, ముద్దయి “నన్ను పట్టుకొనిన కత్తితో చంపెదనని” దెవరించి వెడలి పోవుచు మాదా కోవిలపీఠి తిరుగుడులో కత్తిని చొక్కాలో దాచుకొనెననియు, పిదప పోలీసు స్టేషనునద్ద ముద్దయిని ఇరువదిమందిలో గుర్తించితి ననియు బల్కెను.

ముద్దయి తరపు న్యాయవాదిచే క్రాసు పరీక్ష గావించబడి హత్య జరిగి ముద్దయి పారిపోయిన పావుగంట పిమ్మట నారాయణసామి యను సాక్షి ఆచ్చటికి వచ్చెననియు తా నా తనితో ఏమియు చెప్పలేదనియు బల్కెను. తన యజమానురాలు యజమాని స్టేషనునద్ద నుండగ అతనిని కొనిరమ్మని తనను బంపెను. తాను తిరిగివచ్చుచుండగ ఈహత్య జరిగెను. ఈకేసు కను గాంచుటలో తన యజమానివిషయమునే మర చె ను. (నవ్వు) ఆకారణముపైననే తాను తనయజమానురాలిచే పనినుండి తొలగింపబడెను. భర్తాండను (నవ్వు ఇన్ స్పెక్టరు)ను మరీ కొందరు పోలీసు జవానులను మోటారులో హత్య గావించబడిన స్థలమునకు వచ్చి మిస్. మిల్లీ శరీరమును మోటారులో దిసికొని బల్కెరి. మిస్ మిల్లీ సమాహించువరకు ముద్దయి చేతిలో సిగరెట్టు బట్టుకొని పచారు జేయుచుండెను గాని నిల్చుని యుండలేదు. చెంపపై బెబ్బగొట్టగ మిల్లీయొక్క తలపై బోపియున్న చేతిలో గొడుగున్న పడిపోయెనేగాని బోపిపై బెబ్బ గొట్టియుండలేదు. ముద్దయి కత్తిని తనకోటు లో భాగమునుండి తైకి తీసెను. ముద్దయికత్తి రక్తముచే తడిసియుండెను. కోటు, లాగుపై గూడ రక్తపుడుచ్చు లుండెను. హత్యవిషయమై పోలీసువారితో దప్ప మరీ యెవ్వరితోను జెప్పియుండలేదు. ఎవ్వరి కీవిషయము తాను జెప్పవలసివలెనని పోలీసు వారికి జెప్పక తప్పదను భయముచే పోలీసువారికి మాత్రము చెప్పెను.

పబ్లికు ప్రాసిక్యూటరు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధాన మొసంగుచు సాక్షి ముద్దయి వెంటనంటి పడుగిడిన వారిలో నారాయణసామిని గూడ చూచితి నని చెప్పెను.

అంతట నేటికి విచారణ ముగిసెను.

ప్రకటన

తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవస్థానములకు తే 1-11-26 ది లగాయతు 31-12-26 ది వరకు మేలురకం నెయ్యి సప్తయిచ్చేయు హక్కునుగురించి నీలు వేయబడిన కవర్లలో టెండర్లు అడుగున సంతకము చేసినవారికి 1926 సంవత్సరం అక్టోబరు నెల 20 తేది సాయంకాలం 5 ఘంటలలోపున చేరు నట్లు సంపుకోవలెను.

ప్రతి టెండరు కవరుపై నెయ్యి టెండరు అని వ్రాస్తున్న తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవస్థానముల విచారణకర్తలవారిపై విలాసంతో దాఖలు చేయవలెను,

ప్రతి టెండరుతో రొక్కముగాగాని లేక కరెన్సీ నోటు రూపముగాగాని రు 100 ధరా వత్తుగా సంపుకోవలెను.

టెండరు మంజూరిలో వుత్తరువు అందిన రెండుదినములలో అంగీకరింపబడిన టెండరు దారుడు ఫర్ డర్ డిపాజిట్టుగా రు 200 చెల్లించి క్రమ మయిన స్టాంపులో అగ్రిమెంటు వ్రాసియున్న వలెను.

టెండరు పరత్తులున్న అగ్రిమెంటు పరత్తులున్న దేవస్థానం కచ్చేరిలో తెలుసుకోవచ్చును.

(3185) శ్రీ మహాంతప్రయాగదాసుజీ, విచారణకర్త

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటుజేయుడు

ఆంధ్ర రాష్ట్రము వోటుర్లులకు మోచురిక

రానున్న నవంబరు మాసము దేశముయొక్క భావిస్థితిని నిర్ణయింప నున్నది. పరాధీన దేశమును ప్రజాపక్షము ప్రభుత్వమును తప్ప వేరొండుకూడ తావులేదు. సంసల కెలను తల్లియగు కాంగ్రెసు సంస్థ మున్నదిమనము కోట్ల భారతీయులపక్షమున చేబాచి మీతోద్బటు నాశించుచున్నది. తల్లిపిల్లలు నాలించి జననియాజ్ఞ నాదల దాల్చి స్వీయధర్మమును నిర్వర్తించు కొను వారలే స్వరాజ్యమును సాధింపగలరు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంస్థచే నియమింపబడిన ప్రజాప్రతినిధులు ఆంధ్రనాయకప్రవరు లీదిగువ బేర్కొనబడినవారికే మీ వోట్ల నొసంగి కాంగ్రెసుపట్ల గల మీయనుపమాన భక్తివిశ్వాసముల బ్రకటించి కృతకృత్యులు గండు !

భారత శాసనసభ

గంజాము; విశాఖపట్టణము:— శ్రీయుత వరహగిరి వెంకట జోగయ్యగారు.
తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలు:— ... ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారు.
దత్తమండలములు; చిత్తూరు:— ... సి. దొరసామి అయ్యంగారు. (విజయము గాంచిరి.)
గుంటూరు; నెల్లూరు:— ... బత్తెని. పెరుమాళ్ నాయుడుగారు.
మదరాసు:— (మహమ్మదీయసాసనము) ... ఉమాలిలీపాకవి. సయ్యదు ముర్తజాసాహెబు
చెన్న నగరము (మహమ్మదీయేతరసాసనము)... శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు [గార్లు

రాష్ట్ర శాసనసభ

గంజాము:— శ్రీయుత వరదా కామేశ్వరరావునాయుడు;
... శశిభూషణరథో మహాశయో;
... ఉన్నవ రామలింగం గారలు.
విశాఖపట్టణం (నగరం):— ... వసంతరావు బుచ్చి సుందరరావుగారు,
(జిల్లా):— ... చింతలపాటి వేంకటసూర్యనరసింహరాజుగారు
... పూనపాటి కుమారవెంకటపతిరాజుగారు
గోదావరి (నగరం):— ... చావలి రామసోమయాజులుగారు.
(జిల్లా):— ... బిక్కిని వెంకటరత్నం చౌదరిగారు.
... కంఠుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారు
పశ్చిమగోదావరి:— ... దండు నారాయణరాజుగారు,
... మోతే నారాయణరావుగారు.
కృష్ణ:— ... అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు
... కొల్లిపర సూరయ్యచౌదరిగారు.
గుంటూరు:— ... పిల్లలమ్మరి ఆంజనేయులుగారు
... కోట జయరామరెడ్డిగారు.
నెల్లూరు:— ... ఆమంచర్ల సుబ్బు కృష్ణరావుగారు.
... పొణకా గోవిందరెడ్డిగారు
చిత్తూరు:— ... కొండూరు వెంకటశివరాజుగారు
కడప:— ... కె. కోటిరెడ్డిగారు
... ఎ. పరశురామరావుగారు.
అనంతపురం:— ... చీమలవాగువల్లి నారాయణరెడ్డిగారు.
కర్నూలు:— ... బి. ఓబిరెడ్డిగారు.
... గాడిచర్ల హరిసర్వోత్త మరావుగారు
బళ్లారి:— ... పి. శివరావుగారు.
చెన్న పురి:— ... సామి వేంకటాచలం శెట్టిగారు
... సి. యస్. గోవిందరాజు మొదలియ్యగారు
... పి. భక్తవల్సలునాయుడుగారు
... డాక్టరు. బి. యస్. మల్లయ్యగారు.
... (మహమ్మదీయసాసనము) అబ్దుల్ హమీదుఖాను
నెల్లూరు, గుంటూరు, చిత్తూరు:— (మహమ్మదీయసాసనము) [గారు
... మహమ్మద్ ఖాజా మొహదీన్ సాహెబుగారు
దత్తమండలములు:— ... సయ్యదు మొహదీన్ ఖదీగారు
చెన్న పురి విశ్వవిద్యాలయము:— ... యస్. సత్యమూర్తి గారు (విజయ మొందిరి)
దక్షిణ ఇండియా వర్తకసంఘము:— ... పి. గోపాలమూర్తిగారు

ఆరేండ్ల ఆక్రమపరిపాలన

మంత్రివర్గదర్శలు ఖండింపబడుట

ముత్యాలపేటడివిజనులో సభ

నవంబరుమాసము కాసనసభా ఎన్నికలందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరుపవలసినదిగ గోరుచు నిన్నటిసాయంత్రము ఆర్మీనియకొవిధి కచ్చాతేశ్వరకోవిల ఆవరణమందు గొప్ప పౌర సభగావింపబడెను. దేవాలయధర్మకర్తలలో నోకరును, డివి జను పౌరులలో పలుకుబడిగలవారును ఆసీటరు నగు యస్. యస్. రామస్వామిగారు సభ కధ్యక్షతవహించి జస్టిసుపక్షము వారు గావించెడి సాంఘికద్యేవపూరితమున ప్రచారమును నిర సింయచు కాంగ్రెసు కార్యక్రమము దేశమునకు మేలొనగూర్చు ను గావున కాంగ్రెసుపక్షమునే ఎన్నికలందు బలపరుపవలసి నదిగగోరిరి. సభ కరుదెంచిన ప్రముఖులలో శ్రీ. ఎమ్. కె. ఆచార్య గడ్డ రంగయ్యనాయుడు, పావలయ, ఓ. కందసామిశెట్టి, కొ లందై, యస్. యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యయ్య, డివిజను కాన్సిలరు బుర్రా సత్యనారాయణగారలు గలరు. సభకు మునుప వేము మండిసభ్యులరుదెంచిరి. అందు దాదాపు సగముపక్షమైగ విద్యాధి కులే. మహమ్మదీయులును పలువురు సభలోగలరు.

డి. కొలందైగారు

మాటాడుచు కాంగ్రెసుపక్షముందు ప్రముఖులు పలువు రనేకు లచ్చడే ప్రతిపాటురు లేక ఎన్నికలందు విజయమందిరని బల్గిరి. (సార్లము) అందుచే ప్రజలింకను కాంగ్రెసుపట్ల అధి కోశ్యాచుమును గవ్వరచి కాంగ్రెసుసందేశమును మూలముల లకు గ్రామగ్రామములకు, ఇంటింటికిని వ్యాపింపజేసి తినతిన డియు, కట్ట బట్టులేని కోట్లకొలది భారతీయులగతి సుధర్ధంప వలెననిరి. స్వాతంత్ర్య మనుభవించుచున్న విదేశములం దెల్ల న ప్రజలు కడుపునొండ ఆహారముగలిగి సర్వసంపదలతో తులదూగు చున్నారు. మనదేశమందో ఎంతయోధనమును వ్యయించి పట్ట భద్రులైనను జీవనోపాధిని గడింపలేకున్నారు. ఇట్టిపరిపాలనను బట్టుకొని జస్టిసుపక్షమువారు వ్రేలాడుచున్నారు. (అవమానము) జస్టిసుపక్షమునకు నాయకుడు విరోపియను దేశీయుడు గిరోమ నుగాని డాక్టరు నాయుడుగాని, సర్ పి. త్యాగరాజు శ్రేష్టి గారుగానికారు. ఇది యొక రాచకీయపక్షమని చెప్పబడునవిలు లేదు. కాంగ్రెసుపక్షము రికికొట్ట భారతీయులపక్షమున ప్రాతి నిధ్యమువహించి, దేశస్వాతంత్ర్యమునకై 40 సంలి నుంచి పోరు సల్పుచున్నది. భారతదేశమందు గల సర్వముతములకును కాంగ్రె నునందు తావుగలదు. దాదాభాయి నాగోజీ, గోఖలే, తిలకు మున్నగు మహనీయులు కాంగ్రెసును నేపించిరి. అట్టి పవిత్ర ప్రతిష్ఠాపనము దేశీయులను తమ సమ్యుక్తుల శాకింపవచ్చినపుడా తిలిపిలుపు నాలింపనిచో భారతీయులు అధోగతి నుండి ఉద్ధ రింపబడజాలరు. విదేశములందెల్లను భారతీయులు బానిసలుగ పరిగడింపబడుచుండ లోకప్రసిద్ధు డగు గాంధీమహాత్ముని వలన ప్రపంచమందెల్ల భారతీయులకు గౌరవాదరణలు గలిగినవి. అట్టి పూతచారిత్రుని జస్టిసుపక్షనాయకు డగు పానుగల్లు రాజాగారు బూటక మహాత్ముడని కాకినాడలో దూషించియుండిరి. ఇట్టి దుర్జనభూయిష్టమును జస్టిసు పక్షము రాష్ట్రపరిపాలన కధి కారమును వహించి ప్రజలను పీడించుచున్నది. కాసనసభయందు ను, కార్పొరేషనులోను జస్టిసుపక్ష మొనర్చిన ఆకృత్యములు రెక్కకు మిక్కుటములు. మతప్రతిష్ఠాపనలయందు ప్రభుత్వ పోకృత్యమును గలంగజేయు హిందూదేవాదాయచ్చట్లమును జస్టిసు పక్షము అధికసంఖ్యాకుల బలమతో, క్రైస్తవ, మహమ్మదీయ, ప్రభుత్వ వోటుల సహాయముతో తీర్మానింపజేసెను. ఈ దేశమునందుగాని, విదేశములందుగాని ఏమతమునందెనను ప్రభు త్వ విట్టికోకృత్యము గలిగించుకొనిన వెంటనే అట్టి ప్రభుత్వమును ప్రజలు తొలగించియుండెడివారు. హిందువులు తమమతముపై భక్తి యభిమానములు గలవారైన, ఆత్మగౌరవము గలవారగుచో ఇట్టి ఆక్రమచ్చట్లములను దేవాదాయములను హరించు చట్టములను సహించగలరా! విమనరీ పాతకాలందు క్రైస్తవే తర విద్యార్థులకు బైబిలు నిర్బంధ పఠనీయముగ జేయవలదని సి. వి. కలకటరమణయ్యంగారు తీర్మానమును దెచ్చినపుడు విద్యాభ్యాస డైరెక్టరుగారును మెట్టను (విమనరీ) గారును తీర్మా నమునకు సమ్మతించి యుండ ఓ. తణికాచలం శెట్టిగారు తీర్మా నము నెదిర్చిరి. పాతకాలందు దేశీయ పరిశ్రమల నెలకొల్పుట కు గావింపబడిన తీర్మానములెల్ల ఓడించిరి. పురపాలక సంఘ ములందును స్థానికసంఘములందును పానుగల్లు రాజాగారి అధి పత్యముక్రింద జరిగిన నామినేషనుల దుస్తంత్రములకు మితి లేదు.

సర్ పి. పి. పాత్రోగారు ఒక చేతితో కల్లు సారా బుడ్డ వండించుచు మరియొక చేతితో విద్యను ప్రజల కొసంగద మనుచున్నారు. మద్యపాన సంపూర్ణ నిషేధమునకు పాత్రోగా రును జస్టిసుపక్షమువారును అంగీకరింపక పోయిరి. అన్ని రా జధానులలో కంటెను చెన్న రాజధానియందు కల్లుసారా దుకా

గమల సంఖ్య విచారణ జేయు అధికము. కావున ఈయకార్య కరణముల నెల్ల బాగుగ గమనించి వోటరులు తమధర్మమును సక్రమముగ నిర్వహించుటకు బుద్ధివంతులు.

టి. కె. పానెలగారు మాట్లాడుచు కౌంగ్రెసు ఆదేశ మునకు భిన్నముగ ప్రవర్తించుచుండెడి మాలవ్యా లజపతిరాయి వంటి సప్రసిద్ధదేశభక్తులే దేశీయుల యా మోదమును బడయ జాలకుండచే కా భిమానమున నెట్టి దియో, రాచకీయముల వాసనయే యెరుంగని పి. వరదరాజులు నాయుడు యి. వి. రామస్వామి నాయకరుగారల గతివిమిరి. గడ్డపాఠులు గాడికి కొట్టుకొనిపోవుచుండ ఎందు విస్తరితి ఏమగును. వరదరాజులు నాయుడుగారి నెల రివ శేదీ ఏదోగొప్ప సమావేశమును గావించి స్వరాజ్య పక్షముపై దండ యాత్ర గావించుమని ప్రకటించిరి. పరిస్థితులన్నియు తమకలననుకూల మగునంట దెలిసి భీతికొంది స్వగ్రామమునకు మరలిరినిబల్కిరి. జస్టిసు మంత్రివర్గపు ఆక్రమ పరిపాలనలలో దేశవిదేశాల్లా గృహస్థితి నందెనని బల్కిరి. పరాధీనతకును స్వార్థ పరత్వమునకును అధికార దుర్మదాంధత్వమునకును జస్టిసు పక్షము నిలయ మై యున్నది. జస్టిసు పక్షము దుర్వినియోగ మొనర్చు కొట్ల కొలది ద్రవ్యము బ్రాహ్మణేతరు లొసంగెడి పన్నులనుండివనూ లగు ధనమేగాని బ్రాహ్మణుల ధనము గాదు. కావున బ్రాహ్మణేతరులు జస్టిసు పక్షమువారి బూటకములకు లోనుగాక దేశ రాధకులకు కౌంగ్రెసు వారికే వోట్ల నొసంగుడనియు నుడివిరి. ఓ. కందసామి కెట్టిగారు మాట్లాడిన సిద్ధప సభ ముగింప బడెను.

నర్ బేసిల్ యొక్క బాధ్యత విహీనమగు పరిహాసము

భారత వాణిజ్య సంఘము యిచ్చిన తగిన సమాధానము

ఆర్థికసభ్యుని చర్ తాకూరుదాసు మందలించుట బొంబాయి, అక్టోబరు 9:—ఇటీవల విదేశమునకు ఏడు కొట్ల రూపాయల బంపులకు కారణము లజ్జావును సర్. బేసిలు బే కెట్టు గారి యిచ్చిన సమాధానమునకు సర్ పురుషోత్తమదాసు ధాకూరు దాసుగారు తగిన ప్రత్యుత్తరమును చెప్పెను. భారత వాణిజ్య సంఘమువంటి పలుకుబడిగల సంఘమును గురించి సర్. బేసిలు బే కెట్టు ఉపయోగించిన “పరిహాసనమ” అను శబ్దమువంటి నిరసనవాక్యము నిదనరకన్నదును ఉపయోగించలేదని, సర్ పురుషోత్తమ ధాకూరుదాసు అసోసియేటెడ్స్ ప్రెసు ప్రతినిధి తో చెప్పెను. సర్ బేసిలు బే కెట్టు విషయముపై సరిగ్గు ప్రసార లోచనముగానించి బాధ్యత విహీనునివలె నేళాకోళము, ఎగ తాళివాక్యముల ప్రయోగించుటనూని, ఉచితమగురీతిని పలుకు బడిగలిగిన సంఘములకు సమాధానమిచ్చెదరని విశ్వసించుచు న్నాను. ఈ సంఘములు యిచ్చిన హెచ్చరికలను ధాకూరు దాసుగారు తిరిగి బే కెట్టు గారికి జ్ఞప్తికి తెచ్చిరి. భారతదేశ వ్యవసాయదారులకుగాని, వర్తకులకుగాని, మారకపురేటుచే నప్రముకులగు లేదని తెలియజేయుటచే స్వల్పసంఖ్యాకుల లాభము నిమిత్త మై ఆర్థికకాళి తంటాలుపడుచున్నట్లు తోచకమానదు. గవర్నమెంటు అవలంబించదలచిన విధానము భారతీయుల జ్ఞేమములకు భంగకరమగునందునని ధాకూరుదాసుగారు ఘోషపథము గచెప్పచున్నారు సంఘములిచ్చిన హెచ్చరికలు అసత్యములు గాని, ఆకాలపు సలహాలుగాని గావని సర్ పురుషోత్తమదాసు గారు ఖండితముగ బల్కుచున్నారు. వెనుకటి చరిత్రపునః సంభవింపదలచి యున్నచో సర్ మాత్ కాముగారు ఆర్థికసభ్యుడుగనున్న కాలమున రివర్సు కాంసిలు దారుణసంభవానం తరము బాధించుటన్న స్పృహకమిటి అనంతరముందు సంభవించనట్లుగనే సరిగ్గు సంభవించునని కొలదిమాసములలో యిండియా దొరతనము తెలిసికొనగలదు. (అ. ప్రె.)

సుందరి తైలము

డబ్బి 1-కి వెల రూ 0—8—0

ఒక డబ్బితైలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు ముటి మలు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతివారి, నున్న గా అద్దము వలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వము కలిగి నాజాకు తేరును. ఈ తైలము మంచి నుమాసన దలిగి మిగడవలె నుండును అమృతాంబనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

జిడ్డుకృష్ణమూర్తిగారికిని డాక్టరు విసెంటుగారికిని

అమెరికాయందలి చికాగోనగరమున స్వాగత మొసగుట. ప్రపంచభియసాఫిక్లో సమావేశ మునకు వీరు వెడలియుండిరి.

హెడ్డాజి నమస్క

మహమ్మదీయ ప్రవక్త గోరి విధ్వంసము జేయుట

టాఫీరు బే మరీఫ్ గారి అభిప్రాయములు

పాట్నా, అక్టోబరు 8:—ప్రాపంచిక మహమ్మదీయ కాన్ఫరెన్సు కాన్ఫరెన్స్ టాఫీరు బే మరీఫ్ గారు మహమ్మదీయుల అభిప్రాయములు గమనించుటకు ప్రచారము హిందూ దేశమున జేయుచు న్నారు. మహమ్మదు ప్రవక్తగోరిపై కట్టబడిన వైకపృథ్వ ధ్వంస ముచేయబడినదిగాని గోరి ధ్వంసము చేయబడలేదని అసోసియేటెడ్స్ ప్రెసు ప్రతినిధితో టాఫీరు బే మరీఫ్ గారు కల్పిరి. యుద్ధ సమయముందు మతావేకపరులగు బెహాయనాలు జిన్, అబుకుబి యాన్ మతీసుల బానుజీసిరి. పాదుచేయబడిన మతీసుల తిరిగి కట్టుటకు యిదినుసారు ఉత్తరపుగావించెను. ఇతర దేశములందు ప్రాణాపంతక్షయము కొరకు మానవులు పోరాడుచుండ, మృత్యులై నవారికొరకు యీ దేశముందు పోరాడుట ఆశ్చర్యముగ నున్నదని టాఫీరు బేగారు వచించిరి. ఈ సంవత్సరముందొక చావుగాని, మామూలు ప్రమాదముగాని, హెడ్డాజియందు సంభవింపజేయవలయు, హెడ్డాజియందు సంపూర్ణముగ శాంతిభద్రతలు కలవనియు యాత్రికులకు ఎల్ల సౌకర్యములు జూపబడుమందెననియు, మదీనా మెక్కానుల నుల్ల మోటారువోడ్డు గలవనియు ప్రతినిధితో ప రీఫ్ గారు జెప్పిరి.

ఇలినుసాదుపై ఆందోళనము జేయుట

హెడ్డాజిసమస్యపై భేదాభిప్రాయములగు భారత మహమ్మదీయులు ఇలినుసాదున కననుకూలముగ ఆందోళనము జేయుటచే ముందు ముందు జరిగిన కాన్ఫరెన్సులను సందర్శించి టారిఫ్ బేగారు చెప్పిరి. తన ప్రాణమున్నంతవరకు యిలినుసాదు ప్రవక్తగోరి భద్రముగ కాపాడగలడు. పాదుచేయబడిన కొన్ని అవశిష్టముల బాగు చేయించునననని యిలిను సాదుగారిని గోరుచున్నాను. ఇలినుసాదురాజుగా నుండునలయునని అరేబియాలో అన్ని ప్రాంతములవారు గోరుచున్నాను. ప్రతి మహమ్మదీయుడును యిలినుసాదురాజుగ హెడ్డాజి నేలవలయునని తలంపవలయును. మత స్వాతంత్ర్యము సంపూర్ణముగ యిలిను సాదు ప్రజలకిచ్చెను.

ప్రాపంచిక మస్లీము కాన్ఫరెన్సు

మహమ్మదీయ ప్రపంచముందు సంఘభావమున గలిగించి, యాత్రికులకు సౌకర్యములగావించవలయునని చెప్పి ప్రాపంచిక మస్లీము కాన్ఫరెన్సు ఆశయముల వివరించెను. హెడ్డాజి వ్యవహారముల గురించి దుర్భేదములందుమా లము న నశించెను. యిలినుసాదు మాడు పనుల జేయవలసియున్నది. అని భారత దేశముందలి మహమ్మదీయులు గ్రహింపరైరి. యాత్రికులపై బెడదాయముల కప్పుముల విసూలు జేయుట యిలినుసాదు అంత మొందింపగలవని మూటి కార్యములలో నొకటి. బెహాయనుల శ్మశనాలయదారులుగ మార్చ యెత్తించుట రెండవది. అన్నిటి

కంటే ముఖ్యముగ ఆయన అరేబియా దేశమును సంచుక్త రాజ్యముగ ఏకచ్ఛత్రము క్రిందకు దీసికొని రాదలంచుచున్నాడు. హెడ్డాజియందు భారత మహమ్మదీయులు రిపబ్లిక్కును స్థాపింపవలయునని తలంచుట పరిహాసాస్పదముగ నున్నదనియు, అట్టి తలంపు స్వప్నముగ తలంపవలయుననియు, టాఫీరు బే గారు చెప్పిరి. హెడ్డాజి సమస్యతో భారతదేశ మహమ్మదీయులకు సంబంధము లేదు. ఈ సమస్య పరిష్కరించుకొనవలసినది హెడ్డాజి ప్రజల భారమైయున్నది. అరేబియా స్వాతంత్ర్యముకొరకు చాతీయ నాయకుడగు యిలినుసాగు పోరాడుచున్నాడు. ప్రతిమహమ్మదీయునకును అరేబియాదేశముందు కొన్ని స్వాతంత్ర్యములు గలవనుట వాస్తవమే కాని అరేబియా ఆంతరంగిక రాచకీయములందు వారు జోక్యము గలుగజేసికొనరాదు. ఆంతరంగిక రాచకీయముల బరిష్కరించుకొనవలసిన భారము హెడ్డాజి ప్రభుత్వముపై గలదు. తన సైన్యము ధనసహాయములపై యిలినుసాదు హెడ్డాజి రాజ్యమును జయించెను. ప్రాపంచిక మహమ్మదీయ కాన్ఫరెన్సునందు హిందూ దేశముతరపున సరియగు ప్రతినిధు లంపబడలేదు. ఇస్లాము, హిందూదేశ ప్రతిపక్షులు యిందులకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నార.

హిందూ మహమ్మదీయ వైషమ్యములు

ఉభయసంఘముల నాయకుల తత్వములు ప్రకృతి వైషమ్యములకు గారణము. రెండు సంఘములకును నూడే నక్కిని సంఘములు లేవు. మార్గము తెలియకుండ ఏదోయొక చోటు తేరవలయునని నాయకులు చలించుచున్నారు. భారతదేశ జ్ఞేమముకొరకు భయసంఘముల మధ్య వికమత్వముండుట మిక్కిలి అలౌచ్యశ్రేయకము. ఉభయపక్షముల మధ్యగల విభేదములు భారతదేశాభివృద్ధి కంతరాయముగ గలవు. మతీసులయెదుట నాయక్యములు వాయింపులు విషయము బహుస్వల్పాంశమనియు, మతావేకపరుల యీ సమస్య కర్తవ్యకముగ ప్రాముఖ్య మొసగుచున్నారనియు టాఫీర్ చేగారు బల్కిరి.

టాఫీరు బే గారిండియాలో నుమారోకమాసముండెదర. తదనంతరము వారు కాబూలునగరమునకు బోయెదరు. ఇచ్చట నుండి వారు నేడు కలకత్తాకు వెడలిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి, అక్టోబరు 9:—“రావల్ పిండి” ఓడలో యిండియాదొరతనకార్యదర్శి జి. ఎన్. వాజీపేయి, సర్ ఫాజాల్ భాయి కరీంభాయిగార్లు నేడు యింగ్లాండునకుపోయిరి. సామాన్య సమావేశమునకు యిండియా నుండి వెడలిన డెలిగేషనునకు సలహాదారుగ నుండ వాజీపేయిగారు యింగ్లాండు వెడలుచున్నారు. ఇచ్చటగల వదంతికిని కరీంభాయి గారి ప్రయాణమునకును సంబంధము లేదు. వారు మిల్లంపరీశ్రమ సంధర్భమున యింగ్లాండు పోవుచున్నారని యిచ్చట వదంతిగ లదు. ఆరోగ్యకారణముచే వారు యింగ్లాండు బోవుచున్నార.

(అ. ప్రె.)

బర్మేశాహ్లాద ప్రభువు: రాజోత్సవాన్ని కలు

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

బర్మేశాహ్లాద ప్రభువుగారి యభిప్రాయము లెల్ల రెగియున్నవే. భారతశాసనసభవారు గోరిన సేషనలో డిమాండుకు వీరిచ్చిన జవాబేమి? సంపూర్ణ సహకారము సలిపి లొంగిపోయినపిమ్మట నాలోచించెద మనియే. ఇందుకు సమ్మతించకనే పండితమోతీలాల్ నేహ్రూ ప్రభృతు లిదివరకు శాసనసభలనుండి బయటకు వచ్చిరి. శాసనసభల ఎన్నికలు జరుగుటకు మాసమువ్యవధి యయినను లేదు. ఇట్టి సందర్భమునను వీరు కోరినకోర్కే ఏమి? భారతీయవిద్యార్థులయెదుట ముచ్చటించుచు, తమ యభిమతమును వీరు వెల్లించిరి. భారతీయు లెల్లర నీతిరున హెచ్చరింపవలయు ననియే వీరి యుద్దేశ్యము. వీరు ఇండియామంత్రిగి వచ్చినపుడు, అసహాయసూత్రము ననుసరించుచు నిర్మాణాతి శయము గలిగి, అత్యధికసంఖ్యాకముగ నుండిన స్వరాజ్యపక్షము పనిచేయుచుండెనట. స్వరాజ్య పక్ష తర్కముమాత్రము బర్మేశాహ్లాద ప్రభువు గారికి అర్థము గాలేదట. ఎటుల అర్థమగును? యుద్ధ మునకు పూర్వము అసహాయమును తీవ్రముగ కొన సాగించుటలో బర్మేశాహ్లాద ప్రభువుగారు పేర్కొనెడిరి. అప్పుడు వీరినామాంతరము యఫ్. ఇ. స్మిత్తు. వీరును కార్మనుగాను కలిసి, ఎల్లెదుకు స్వపరిపాలనము లభింపకుండ జేయుటకు తమ యావచ్చక్తిని వినియోగించిరి. అల్పస్థుల ఎల్లెదుకు లోబడకుండ జేయుటకు సంపూర్ణ అసహాయ మార్గము నవలంబించిరి. హిందూదేశమునందువలె స్మిత్తుగారి అస హాయవాదముమాత్రము, ధర్మబద్ధ ము గాకుండెను.

వీరిపుడు హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము లభింపకుండ అడ్డుపడుచున్నారు. ఇట్టివారికి స్వరాజ్యపక్షమువారిదృక్పథ మెటుల అర్థమగును? అయినను అర్థముజేసికొనుటకు కష్టపడ నక్కరలేదు. స్వరాజ్యపక్షము వారియుద్దేశ్యము, శాసనసభల ద్వారా ప్రజల దృఢనిశ్చయమును ప్రపంచమున కెరుకపరచుటయే. ప్రస్తుత సంస్కరణములు నిస్సారము లనియు, నిరుపయోగములనియు జూపి, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి యవసరమని తెలుపుటయే. సంస్కరణవిధానమును నిర్వహించుచు కాలము వ్యర్థపరచుటకు భారతీయులిష్టపడరని చూపుటయే. బర్మేశాహ్లాద ప్రభువుగారి కేమాత్రమయినను దూరదృష్టి యున్నచో, భారతీయులస్వపరిపాల నాభిలాషను వెన్వేంటనే సఫలపరచుటయే న్యాయము. వారికోర్కెల నికను నిరాకరించుచో, భావిపరిణామము ఇంగ్లండు కేమాత్రము

అనుకూలముగ నుండజాలదు. స్వరాజ్యపక్షము, అధికసంఖ్యాకపక్షమనియు, అన్ని పక్షములకన్నను ఎక్కుడు కట్టుదిట్టములతో బనిచేసె ననియు, ఇండియామంత్రిగా రంగీకరించుచున్నారు. కాని, ఇట్టిపక్షమువారి కోర్కెలను తృణీకరించుటలో, వీరేమాత్రమయిన వివేకము జూపిరాయనునదియే ప్రశ్న. స్వరాజ్యపక్షము రానురాను కొంచెము వివేకము జూపుచున్నదని, వీరు సంతసించు చున్నారు. రిస్పాన్సీవు సహకారవాదులు వేరగుటయే, వీరిసంతసమునకు కారణమునటకు సంది యములేదు. రాజోవు ఎన్నికలలో సంస్కరణము లను నిర్వహించెడి సహకారవాదుల బలగము వృద్ధియగు నని, వీరు నమ్ముచున్నారు.

దీనియర్థమేమి? స్వరాజ్యపక్షమువారిని శాసన సభలలోనికి బోనీయక, సహకారవాదులను పంపు డనియేగద. అప్పుడుగాని సంపూర్ణముగ లొంగు బాటు చేకూరదు. ఆపిమ్మట, బర్మేశాహ్లాద ప్రభృతులు యథేచ్ఛగ కాలము గడపవచ్చును. ఎట్టిదిగు లుండజాలదు. సంస్కరణములను త్వరలో మార్పుటకు వీరు ఇష్టము జూపరయిరి. సంస్కరణ ములు మారువరకు, సహకారము సలుపవలయుననుటచే, వీరి యుద్దేశ్యమేమియో తెల్లమగుచున్నది. ప్రజలు సంస్కరణములను నిర్వహించి సహకార ము సలుపునెడల, భారతీయుల కిచ్చినవాగ్దానముల నెప్పటికయినను చెల్లించుటకు సాధ్యపడునట. ఇంతటి నిర్లక్ష్యమును, సానుభూతిరాహిత్యమును గను పోచు ఇండియామంత్రిగారి బెడరింపులను పాటింప వలయునా, లేక స్వశక్తిపై నాధారపడి స్వరాజ్య సంపాదనకు నడుము గట్టుకొనిన కాంగ్రెసుపక్షము వారిని తమ ప్రతినిధులుగ నెన్నికొని, ప్రజలు తమ దృఢనిశ్చయమును వ్యక్తపరచవలయునా? భారత వర్షపు పరాధీనతను త్వరలో బోగొట్టవలయుననిన, కడపటిమార్గమే అనుసరణీయము. కాంగ్రెసుపక్ష మేతీరున నయినను అధికసంఖ్యలతో శాసనసభ ను నిండకుండ జేయుటకే, ఇండియామంత్రిగారిటుల బలుకుచున్నారు. ఇండియాలోని అధికారవర్గము వారును వారి యనుచరులును నిందునిమిత్తమే తమ యావచ్చక్తిని వినియోగించు చున్నారు.

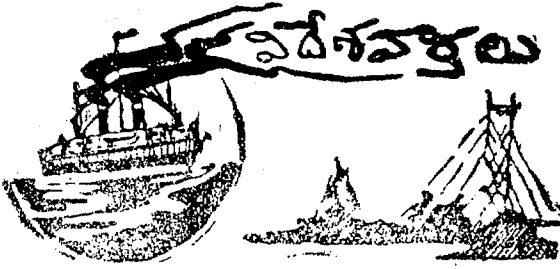
ఆంగ్లో-హైందవ పత్రికలు కాంగ్రెసుపక్షము వారు శాసనసభల నాక్రమింపకుండ జేయుటకు, ప్రజలను ప్రోత్సహింపరచుచున్నవి. స్వతంత్రపక్ష మువారి తిరుగుబాటును బలపరచుచున్నవి. మధ్య రాష్ట్రములలో రిస్పాన్సీవు సహకారవాదులకు ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సహము కలిగించుచున్న టుల, హితవాదపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇందు వింత ఏమియులేదు. కాంగ్రెసుపక్షమే తమకు ప్రబలాటంకముగ నున్నదని, అధికారవర్గమునకు బాగుగ తెలియును. ఈపక్షమువారి చర్యలు సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికిని, అధికారవర్గబలహీనతకును మార్గము జూపుననికూడ వీరికి బాగుగ తెలియును. అందుచేతనే రాజోవు ఎన్నికలగురించి, వీరు మిక్కిలి ఆతురము జూపుచున్నారు. కాంగ్రెసు పక్షమువారు విజయము గాంచిన, త్వరలో స్వపరి పాలనస్వాతంత్ర్యమునకు చోటియక తప్పదని వీరు గుర్తించియున్నారు. ఇంగ్లండునుండి యిటీవల తిరిగివచ్చిన చమన్లాల్ గారు కాంగ్రెసుపక్ష విజయముగూర్చి ప్రజాశయప్రతిపత్తు లెంత కల

వరపడుచున్నారో, సూచించిరి. స్వతంత్రపక్షమును బ్రటిషుపత్రిక లాశీకర్షించుచున్నటుల యీవార మందినపత్రికల బట్టి గ్రహింపవచ్చును. పరిస్థితుల నన్నిటిని గమనించి, భారతీయు లేమాత్రము వెనుదీయక కాంగ్రెసుపక్షమువారిని తప్పక తమప్రతి నిధులుగ బంపుటకు కృతనిశ్చయులు గావలయును. ఏమాత్రము వెనుకాడినను ప్రయోజన ముండదు. అంతఃకలహములను ప్రజలు పూర్తిగ మానుకొన వలయును.

ప్రతిపక్షులలో కాంగ్రెసుపేరు గలుగజేసెడి భయము మరియొకనామము గలుగజేయజాలదు. గౌరవమునకుగాని భయమునకుగాని ఆస్పదము గలిగించెడిది, కాంగ్రెసుపక్ష మొక్కటియే గాన, దానికే ప్రజలు చేయూతనొసగి, బర్మేశాహ్లాద ప్రభువుగారికి తగిన ప్రత్యుత్తర మొనగవలయును. ప్రజాప్రబోధము గలిగిన కొలదియు, వోటరులు కాంగ్రెసుపక్షమువారిని దప్ప వేరొకరిని తమ ప్రతి నిధులుగ నెన్నికొనబోరనియు, కాంగ్రెసుతీర్మాన ములనే ప్రమాణముగ భావించెదరను భయము, ఆంగ్లో-హైందవులను పలువురను వేధించుచున్నది. సర్ స్టానీరీడ్డుగారు అంతర్జాతీయ వ్యవహార సంఘమువారి యాజమాన్యమున నుపన్యసించుచు, ప్రత్యక్షపు ఎన్నికలను మానివైచి, పరోక్షపు ఎన్నికలను మరల నెలకొల్పవలయునని కోరియుండిరి. సంస్కరణములలో వీరు గోరెడి మార్పు ఇదియే. ప్రస్తుత నియోజకగణము బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును పోషింపజాలదని, వీరు దెలుపుచున్నారు. పరోక్షపు ఎన్నికలవలన గలిగెడి ఫల మేమి? ఇప్పటివలె ప్రజలు తమప్రతినిధుల నెన్నికొనుటకు బదులు, పూర్వమునందువలె లోకలుబోర్డు సభ్యులును, మ్యునిసిపలుసంఘసభ్యులునుమాత్రము శాసన సభ్యుల నెన్నికొనవలసియుందురు. ఓటరులనందర ప్రేరేపింపలేక కష్టపడుచున్నవారికి, కొలదిమంది స్థానికసంఘసభ్యులను ప్రేరేపించుటనులభ మగును. ఓటరులనిన ఆంగ్లో-హైందవుల కెంత భయమో, ఇందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఓటరులు తమ శక్తిని కోల్పోవక, దానిని ద్విగుణీకృతము గావించుట యత్యవసరము.

సాంఘిక విభేదములు విస్తరించినందులకు బర్మేశాహ్లాద ప్రభువుగారు వగచిరి. వీరితోబాటు ప్రాజ్ఞులెల్లరును వగచెదరనుటకు సందియములేదు. కాని భేదములధికమగుచున్నందులకు అధికారులు బాధ్యులుగారా? ఆలివియరు ప్రభువుగారు అధికారులవై విశేష బాధ్యతను మోపిరి. అందుచే విభజించి పాలించు పద్ధతిని పూర్తిగ మానివైచుటకు, ఇండియామంత్రిగారు కృషిసలుపవలయును. సాంఘికభేదముల బట్టి మంత్రివర్గమును నియమించి, చెన్నరాజధానిలో విల్లింగుడను ప్రభువుగా రెంత కలవరము బుట్టించిరో, గాళ్ఫెన్సుప్రభువుగారు కొంతవరకు గ్రహించిరి. బర్మేశాహ్లాద ప్రభువుగారింకను గ్రహించిరో లేదో తెలియదు. సాంఘిక వైషమ్యము తొలగినగాని, అభివృద్ధి సాధ్యపడదని, ఇండియామంత్రిగారు దెలుపుచున్నారు. కాని, స్వపరిపాలనము నొనగకుండుట కిది యొక సాకగుచో, వీరి హేతువాదమును ఖండింపక తప్పదు. ఏలనన స్వపరిపాలనము నిచ్చినపిమ్మటనే, కనడా, దక్షిణాఫ్రికా మున్నగుదేశములలో జాతివైషమ్య

సీమా, ఆక్టోబరు ౪:— ఇటీవల విదేశముల కంపబడిన ప్రైవేటునుగరించి భారత వాణిజ్యవ్యవస్థను విమర్శనములు ప్రారంభమైనవి గాన, హిందూదేశమందు మనీమార్కెట్టునందుగల అసామాన్య పరిస్థితులవలనను, జూటు లేక వార చలనరాహిత్యముగ నుండుట వలనను కాలపరిస్థితుల మూలమునను, గవర్నమెంటు విదేశములకు పంపవలసిన కానుకలమొత్తము నడుబాటు జేయుటకు వేపరుకరంసీద్వారా ఏడుకోట్లు బంపబడెనని సర్ జేసి ల్ ఛోకెట్టుగారు ఒక విశ్లేషణతో చెప్పిరి. ఇట్లు జేయుటవలన అప్పు పుట్టుట లేక పరపతికి ప్రతిబంధకమని తెల్పుట పరిహాసాస్పదము. ఏలన యింపీరియలుబాంకి నగదు నిల్వ నుమారు ఏ బనకోట్లుగలను. రెండు సంవత్సరములనుండి మారకపురేటు చలనము, లేకుండి స్థిరముగ నుంపబడుటచే వ్యవసాయదారులు, వర్తకులు ఛిన్నించిరి. ఈ కాలములో విదేశములకు వారితరపున పంపబడిన సామ్యు లాభికరమగు లేటుపై పంపబడుటచే పన్ను చెల్లింపువారు నష్టమిందలేదు. జరుపబడిన దానినిగరించి వెక్కిరించువారు మాగుల్లెనను గానలయును లేదా దురభిప్రాయములు గలవారైనను గానలయును. ప్రకృతమందు దొరతనముపై మోపబడిన బాధ్యత వాంఛనీయమైనది గాదు. కాబట్టి కరంసీకమీషను ది పేనిరివి మనకరంసీ విధానము సుస్ఫూరింపవలసి యున్నదని యిందుమూలమున విస్పష్టమగుచున్నది. (ఆ. ప్రా.)

భారతదేశము

బర్మోహడ్ ప్రభుని అభయము

తమ వాగ్దాతములను త్వరలో నెరవేర్చెద మనుట

సాంఘిక వికృత-బర్మోహడ్ ప్రభుని

యభిప్రాయము

లండన్, ఆక్టోబరు 8:—గ్రేటబ్రిటన్ లో వై. ఎం. సి. పి. ఇండియన్ కేవలము కవున్సిలు 11 వ సభను తెరచుచు బర్మోహడ్ ప్రభువు ఇట్లు జెప్పెను. భారతదేశమునుండి వచ్చిన విద్యార్థులు బ్రిటున్సిలులోనున్న ప్రాచీన విశ్వవిద్యాలయపు యూనియను సొసైటీలవలె ఒక సంఘమును తాము గూడ ఏర్పరుచుకొనుట ప్రయోజనకరముగనున్నది. కాని తమ దేశీయులతో మాత్రమే ఇష్టాగోష్ఠి తెచ్చుకొని తృప్తిపడరాదనిరి.

సామ్రాజ్యసభ

విషయమై ప్రస్తావించుచు దీనివలన సామ్రాజ్యసభవలన ఇంతవరకున్న భిన్నాభిప్రాయములు, భిన్న దృక్పథములు వెల్లడి అయి భిన్నాభిప్రాయము లున్నను సద్దుకొని రాజీతో మెలగ వలెనని చాటుచున్నదనిరి.

అసహాయోద్యమము

తాను ఇండియామంత్రిగ నియమింపబడినపుడు ఇండియాలో మంచియేర్పాటులు గల్గి బహుళసంఖ్యాకులతోగూడిన రాజకీయపక్షమువారు (స్వరాజ్యపక్షమువారు) బ్రిటిషుప్రభుత్వముతో ఎట్టిసంబంధమును తెట్టుకొనజాలమనియు అసహాయోద్యమమును ప్రారంభించెదమని బయటకు అందరకును చెబి యునటుల ప్రతినప్రూనిరి. ప్రస్తుతము కొన్నినిర్బంధములతో గూడుకొన్న రాజ్యాంగమును జయప్రదముగ జరిపించి దానిని ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వముగా మార్చుటకు పూనుకొన్న బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో సహాయనిరాకరణమును జూపిరి. కాని వారివాదమును గ్రహింపలేకపోతి ననిరి. కాని ఇప్పుడు ఆభారతరాజకీయ పక్షమువారికి కొంత ప్రపంచజ్ఞానము ఇప్పుడే గలుగుచున్నట్లు కనుగొంటిని కను విశ్వాసముతో ఇంతలోపుగ ప్రస్తావించుట సమంజసము గాకున్నను సూచింపవచ్చు ననిరి. (నవ్య సంకేతము)

ఇండియాలో రాజోవు ఎన్నికల

విషయమై ఇట్లు ప్రస్తావించిరి:—భారతదేశపు ఎన్నిక ఫలితము లెట్లున్నను, పెక్కురాజకీయపక్షబలబలములు సంబంధములు ఎట్లున్నను, ప్రస్తుతమున్న రాజ్యాంగవిధానమును మార్చువరకు దానిని ఆక్షేపింపజేసి ఉన్నంతవరకు అసహాయోద్యమమును వినియోగించుకొనువారిని ఎన్నుకొనడ రహితమనెదను. టిరత్తియులు ప్రారంభదశలో నున్నారనియు త్వరలోనే బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారిచే వాగ్దాతములను నెరవేర్చుటకు కత్తా హముతో పురోవృద్ధిని జూపుచున్నారని ప్రపంచమునకు తెలుపుచున్న అక్షరాల త్రికరణదగ్గ బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారి వాగ్దానములను నెరవేర్చుట అట్టే కాలముపట్టును.

సహకారము

గావలెనని నేను గోరుచుంటిని. అసహకారము అన్న, అన్నిటియందును, ప్రజానిర్వచిత సభ్యులు ప్రభుత్వవిధానముతో అంగీకరించవలెనని కాదు. తమకున్న సందియములను, తమ ఆక్షేపణలను, విమర్శలను ఇండియాదేశమును పాలించుటకు ఇంతకంటే మంచిరాజ్యాంగవిధానమును తయారుజేయుటకు వీలగు నటుల ప్రభుత్వవిధానములను విమర్శింపవలెను. ప్రస్తుతవిధానము పనిచేయుటకు వీలగునటుల విమర్శించవలెను.

సాంఘికకలహములు

భారత ప్రభుత్వసర్వపాలమున కుత్తరవాదు లగువారికి భయమును గలుగజేయుచున్నదనిరి. గొప్పసంఘములకు జెందిన సభ్యులు ఇండియాలో ఒకరితో నొకరు సఖ్యముతో ప్రవర్తించుట శ్రేయస్కరమని గ్రహించినగాని నిజముగ పురోవృద్ధి గలగజాలదనిరి

ముగింపు

ప్రస్తుతమునున్న సంస్కరణములకు వినియోగించుకొనుటకు సావధానమునున్నదని ప్రపంచమునకు చాటగలవారు, భారత

దేశములో అన్ని పక్షములవారును సాదుమనసుతో సహకారమును సల్పవలె ననిరి. గొప్ప ఉద్యోగములందును, ప్రతిష్ఠాత్మక యందున్న భారతీయులు తీవ్రముగ చెలరేగుచున్న సాంఘిక పోరాటమును తగ్గించి కాంతిని సమకూర్చుటకు మనఃపూర్వకముగ ప్రయత్నించుచున్న ప్రభుత్వముతో సహకారము సల్పుటకు నిజముగ ప్రయత్నించవలెననిరి. ఇట్లు చేసిననే బుద్ధిమంతులను, అనుభవకారులను మంచి మార్పులను సిఫార్సు చేయుటకు వీలగు ననిరి.

స్కార్బరోలో బాల్విగారి ఉపన్యాసము

రగ్జీ, ఆక్టోబరు 8:—కన్యకృత్యపుసభలో ఈసంవత్సరం దుమాసములనుండి జరుగుచున్న విదేశాంగవిధానమును బాల్విగ గారు చెబిరి. జర్మనీ జాతీయత ప్రవేశము, లోకార్మ్ ఒడంబడిక ప్రవబడుటనుగూర్చి ప్రస్తావించిరి. దానివలన జర్మనీ ప్రాంసుల మధ్యనున్న సరిహద్దులను యూరపులో ముఖ్యముగా జాతులు దాటకుండ అభయమిచ్చిరి.

దానికి భంగము రానీయవని అభయమొసగిరి. ఇదియే బ్రిటిషు రాజ్యాంగనీతికి అఖండవిజయ మనిరి. యూరపులో కాంతిస్థాపనార్థమెంతయో ప్రయత్నించిననీ సగర్వముగా పలికిరి. అంగోర్ ఒడంబడికవలన తగ్గింతో విరోధ మంతరించె ననిరి. ప్రాన్సు, ఇటలీతో నారీయవలసిన అవ్వనుగూర్చి మంచి ఏర్పాట్లు జరిగెను. అప్రకారము మొదటివాయిదా సామ్యునిచ్చిరి.

ఇపు డొక భయము మాత్ర మున్నది. అది చీనావ్యవహారములు. ఇచట తమ ఆశయములకు భంగముగ నున్నదట. కాని మన ప్రభుత్వమువారి సరసంకల్పముతో పీటి నన్నిటిని జయించగలరము. చీనాతో సఖ్యతను, ఓపికతో ప్రవర్తించుటకు మన విధానమునుండి నురలదలచుకొనలేదు. అట్లని జెప్పి మన దేశీయుల ప్రాణములను ఆస్తిని గాపాడుట కవసరముగ చర్యను దీక్షింతుట కెంతమాత్రము నెనదీయువారము కామనిరి.

సామ్రాజ్యవ్యవహారములు

అధినేత ప్రధానామాత్యు లందరును సామ్రాజ్యసభకు వచ్చుట గొప్పయదృష్ట మనిరి. అందులో కనడామంత్రి అన్ని పక్షములవారునుచుట్ట మువీచుచినది. మెకంజీగారు వచ్చుటకు వీలగునటులజేసిరి. సామ్రాజ్యక్షేమమునేముఖ్యముగజేసికొనినటుల కెదియే దృష్టాంతము. సామ్రాజ్యసభలో విదేశాంగ, రక్షక విధానము మున్నగు సంగతులను చెలియవేసెదరు. ప్రభుత్వములకు సామ్రాజ్యమునకును లాభించు విషయములనుగూర్చి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు శీఘ్రముగ జరుగునటుల ఆలోచించెదరు. ఓవర్సీస్ స్టేటుమెంటువిషయమై శ్రద్ధను వహించెదరట. అంత సామ్రాజ్య ఆర్థికవ రక్షకవిషయములనుగూర్చి శ్రద్ధదీసికొనెదరు. రాజకీయపక్షమును అభివృద్ధిజేయు తలంపుతో దేశీయప్రభుత్వమువారు సభలో పాల్గొనెదరు. ఆర్థికవిషయములో నభివృద్ధికరముగ పనిచేసెదరు.

దురిత్తి, అస్సాసో అరాజకులు

శిక్షితులగుట

ప్యారిస్, ఆక్టోబరు 8:—దురిత్తి, అస్సాసో అరాజకులకు 3 నెలలు, 6 నెలలు ఖయమును విధించిరి. వీరి నేరములైనను లేకుండ ఆయుధములను గొంపోవుటయే గాక దొంగ రహదారిచిట్టను సృష్టించెదరు.

అల్ఫాన్సోరాజాపై కుట్ర బయ్యచున్నారను నేరమును తీసివేసిరి. వీరిద్దరిపై స్పాయిను, ఆర్డెంపైవావారు అధికారమును దనుచున్నారు.

పారిశ్రామికాభివృద్ధి

అనధికారసభ

రగ్జీ, ఆక్టోబరు 8:—బ్రిటిషు జర్మనపారిశ్రామికము, బ్యాంకరులు సహజేతమై ఈవారాంతమున పారిశ్రామికాభివృద్ధినిగూర్చి యోచించెదరట.

పార్లమెంటు ప్రయత్నము సభ్యుడగు పి. జి. హన్నుగారిచే ఏర్పాటుచేయబడెనట. నేటియదయము జర్మను ప్రతినధులు వచ్చెదరట. వారిసంఖ్య 11. జర్మను పరిశ్రమలందును, ఆర్థికవిషయములందును వీరు నిధులట. బ్రిటనులో ఇట్టి సామర్థ్యమున్న 10 మందిని వీరు గణింకొని మాట్లాడెదరట. ఇంగ్లండు జర్మనీలో నున్న పనివాండ్రునిదరికినీ నేతనములు దొరకునటుల పరిశ్రమల సేర్పాటుజేయుట కీ సభ జరుగునట. రెండు సంవత్సరములనుండి రాయబారములు జరుగుచున్నవట.

చీనావరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్కు ప్రత్యేకతంత్ర)

హ్యంగుహ, పూచంగుపై దండు విడిసిన క్యాంటను దళాధికారి విషయమునుగూర్చియు లోవరుయాంగి ప్రి రాష్ట్రపు గవర్నరు పోరాటమును గూర్చి భిన్నాభిప్రాయములు వరకీర విరుద్ధముగ చెలియుచున్నవి. క్యాంటను దళములు జయమొందుచున్నవి. క్షిప్రయంగును సమీపించుచున్నవట. పూచంగును కాపాడుచున్న నౌకమావో ఎంగుసేనలు అపజయమును గాంచుచున్నవట అందుచే అతడు వీరిసహాయమునకు వచ్చుచున్నాడు త్వరలో.

పూచంగుపరిస్థితులు

బాధలనుగూర్చి అతిశయోక్తిగ జెప్పుచున్నారని ఆమెరికను ప్రేక్షకులు చెలుపుచున్నారు. తప్పించుకొని పారిపోవుటకు ప్రయత్నించుటలో చాలమంది స్త్రీలు పిల్లలు కాళ్ళక్రిందబడి చనిపోయిరి. కాని ఎవరును తిండిలేక మాడి చనిపోలేదని తెలుపుచున్నారు.

పాడగుట

పూచాంగునుండి పారిపోయినవారి గతి

హంకాంగు, ఆక్టోబరు 8:—ఇచట ఆరు అమెరికను, డెస్ట్రాయరులు (నౌకలు) వచ్చినవి.

పికింగు, ఆక్టోబరు 8:—అమెరికా రాయబారులు సియోక్ పూ దగ్గరకు తమ ప్రతినధి నంపెదరట. ఇచట చాలమంది అమెరికను మత్ప్రచారకులను బంధించెదరు. పరిస్థితులు చాల ఘోరముగ మారుచున్నవి. 1000 మంది కడుపుకాలి చనిపోయరట. తిండిలేక చనిపోవుచున్నారట. ఇంతవరకు 20,000 మంది 30,000 మంది పూచాంగునుండి లేచిపోయిరి. ఓడ ఎక్కుమండ 50 స్త్రీలను, పిల్లలను జంపిరట.

చీనా ఓడ దొంగలు

పొగయోడను బట్టుకొనుట

30000 డోలరుల సరకును దోచుకొనుట

హంకాంగు, ఆక్టోబరు 5:—పాముక్ పుంగు పొగయోడను హ్యంగుహకు బోవుచుండ చీనా ఓడదొంగలు పట్టుకొని 8 20 మంది దొంగలు ప్రయాణికులవలె వేషమును వేసికొనిరి. బియాస్సుకు నౌకను తిప్పునటుల కప్తాను. పిస్టోలుతో కాల్చి చంపెదమని భయపెట్టి మరలించెదరట. అచట 30,000 డోలరుల విలువగల పట్టుపరకును దొంగిలించెదరు. ఇదంతయు ప్రయాణికుల సరకుట. దీని నెత్తుకొని పారిపోయిరి.

బ్రిటిషు వైమానికులను

విడుదల జేయుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్కు ప్రత్యేకతంత్ర)

బగ్దాదు, ఆక్టోబరు 10:—బాబుగు మాసములపాటు బ్రిటిషు వైమానికుడు డెన్సీ మెకానికు హద్దుగూరును కడ్డు విప్లవనాయకుడగు మేకు ముగ్గాదుదగ్గర బంధింక నుండిరి. తుదకు శుక్రవారము బ్రిటిషు పంక్తులలోనికి వారిని వదలిరి. పొఖ్యముగను చక్రగనే కన్పించిరి వారు. మర్దస్తాను దుర్గములలో తమరిద్దరిని బాగానే ఆవరించెదరట. దేశీయులు తిను ఆహారమును బెట్టిరట. కాని అది బాగున్నదట. కష్టపరిస్థితులను తమకు లాభించునటుల జేసికొనిరట.

బ్రిటిషు వైమానికదళము

పెరిషియను గల్ఫ్దగ్గర కువయతు రాష్ట్రములో ఒక గ్రామమును హ్యంగు తేగవారు ముట్టడించుటచే వారిని దండించుటకు ఏగ ననుచున్నారు. దొంగలు వేయి లాట్టిపిల్లలను దొంగిలించెదరు.

దొంగనల్లమందు

సింగపూరు, ఆక్టోబరు 8:—సమాధిరాళ్లక్రింద దొంగ నల్లమందును 30000 డోలరుల విలువగల నల్లమందును దాచి పెట్టెదనియు, దానిని చెనిన్యా యధికారులు పట్టుకొనిరనియు చెలియుచున్నది.

రైనులో ఇంకొక దౌర్జన్యము

ప్యారిస్, ఆక్టోబరు 8:—ఒక పైక్లెస్టు త్రొక్కుడు బండిమీద బోవు వ్యక్తి ఓడ్డుర మ్రొంచి నౌకామిషను అధికారులనుగూర్చి చీకటిలో పారిపోయెనట. ఆయిద్దరిలో ఒకరికి కొంచెముగ చెబ్బెరికిలెనట.

బొగ్గుతగవు

గనులపనివాండ్ర కడపటితీర్మానము

“వేతనములను అణగారడ తగ్గించరాదు”

“చూమూలుగంటలకంటె ఒక ఊణము

ఎక్కువపని చేయరాదు”

రుగ్మి, అక్టో 8:— నేడు మరల ప్రతినిధిసభ మరల సమావేశమైనది. నిన్న సాయంకాలపు కార్యక్రమమును చాలవ రకు మార్చిరి. తీవ్రముగ చర్చయినది కొనుటకు నిశ్చయించిరి. నేటి మనుష్యులను దీసివేయ నిశ్చయించిరి. అతీర్మానములను అమలుజ రుపు సాధనములను నేటిసభయందు చర్చించిరి.

తక్షణము అమలుజరుపవలెననుండ గనుల సంఘాధికారులచేతిలో వచ్చేసినవారమునాటికి ఆయా ప్రదేశములందు జేసిన తీర్మానములు జేరవలెననిరి.

నేటి మనుష్యులను దీసివేయుటకు కుక్కు, స్మిత్తు, రిచర్డ్సు గారంగీకరించలేదు. ఈతప్పునే 1921 నమ్మిలోగూడ జేసిన మరొకరిందరు మెకవాడులనిరి.

నేటి మనుష్యులను దీసివేయుటకు నూటికి 65 మంది అంగీకరించలేదు.

గనులసంఘమువారికి విదేశీబొగ్గుపై ఆంక్షను విధించు అధికారములేదనియు, ఇతర ప్రేక్షియోనియనులమీద పన్నునువేయ వీలులేదనియు మాంచెప్పరుగార్డియను వ్రాయుచున్నది.

తమజిల్లాలో కొందరు పనివాండ్రు పనిలో ప్రవేశించు నటుల ఏర్పాటుజేసినందులకు కొందరు నాటింగాం గనులపని వాండ్రునాయకులను తొలగించిరి ప్రస్తుతము.

తానుజేసినపని మంచిని తొలగించబడిన స్పెన్సరుగారు దెలియజేసిరి.

నేడు నిన్నటికంటె 6578 మంది పనివాండ్రు గనులలో పనిచేయుచున్నారు. మొత్తము 203562 మంది పనిచేయుచున్నారు.

లండన్, అక్టో 8:— దక్షిణ జేల్సు పనివాండ్ర తీర్మానమునే అంగీకరించవలెనని ఏ. జె. కుక్కుగారు జిల్లాలకు ప్రతినిధిసభవారు సిఫార్సుజేయుచున్నారు.

పనివాండ్ర కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు జిల్లాతీర్మానమును అమలుజరుపుటకు గురువారము సమావేశమగుదురు. వేతనములలో పెన్నీగూడతగ్గించరాదని రోజు 1 కి 7 గంటలకు ఎక్కువగ ఒక ఊణముగూడ పనిచేయరాదనియు మరల పాదుచున్నారు.

లండన్, అక్టో 9:— బొగ్గుగనులనుండి నేటి మనుష్యులను దీసివేయుటకు జాతీయ బొగ్గు ఇంజనీరులు బోయిరులు సంఘముల కార్యనిర్వాహకవర్గము అంగీకరించలేదు.

గనుల పనివాండ్ర సంఘమువారు జేసిన తీర్మానమును పాటించదలచుకొనలేదని కార్యదర్శి దెలుపుచున్నారు. నేటి మనుష్యులను దీసివేయదలచుకొనలేదనిరి.

సియోక్ పూలో బందీలు

సహాయ మంపు టసాధ్యము

వాషింగ్టన్, అక్టోబరు 6:— 29 అమెరికనులు, మరి కొందరు విదేశీయులు పారాటముచే సియోక్ పూనుండి బయలుదేరుటకు వీలులేకున్నదని పికింగులోనున్న యునైటెడ్ స్టేట్సు రాయబారి ప్రభుత్వమునకు దెలుపుచున్నాడు.

నగరములోనున్న విదేశీయులను నిరపాయముగ బోవునటుల తోడ్పడవలయు నని పికింగు ప్రభుత్వమును నేనానులను అమెరికను రాయబారి గోరెను. ఈ విదేశీయుల కొంతవరకు సహాయముచేయ వీలనని కనుగొనుటకు ప్రత్యేక ప్రతినిధి నంపిరి. పోవుటకు వీలులేకుండుటచే సహాయము సంపుటకు వీలులేదట.

అభిశంసన తీర్మానము

పారిశుభ్యుగారు పురపాలకాధ్యక్షుపదవిని సరిగా నిర్వహించుట లేదని మునిసిపలుసభలో నిన్న సోషలిస్టులు అభిశంసన తీర్మానమును గావించిరి. పోయింకేరు మంత్రివర్గములో దూరుట తప్పనిది. తనపదవిని వదిలిపెట్టక తుదివరకు పోరవని పారిశుభ్యుగారు దెలియజేసిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికా పీరులు

స్వార్థకచిహ్నమును డెబ్బిల్టీవుడులో బోతాగారి భార్య తెరచునట. హెబ్బాను నేనాని వచ్చునట. బ్రిటిష్ సైన్యము తరపున ఫీల్డుమార్షల్ పౌయిగుగారు వచ్చెదరు.

కావలెను

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడతాలూకా యలకుర్రు గ్రామములో నుండు శ్యామలా ధర్మ పాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయుని స్థానమునకు సెకండరీ ప్రైవేటుగారు కావలయును. దరఖాస్తును శ్యామలా ధర్మపాఠశాలా మేనేజరు, యలకుర్రు, నిడుమోలు పోస్టు, కృష్ణాజిల్లాకు పంపవలయును.

గని ప్రమాదము

154 మంది కప్పబడుట

డండి, అక్టో 9:— గర్భవ బొగ్గుగనులో నలుగురు యూరపీయులను, 150 దేశీయులను ప్రేక్షియోనియే కప్పజేరి. ఇంతవరకు చనిపోయిన 11 దేశీయులను ప్రేక్షియోనియే తుగ తక్కినవారినిమి త్తను వెదకుచున్నారు.

బర్మా జెయిల్స్ పరిస్థితులు

వ. పేటర్సనుగారి సలహాలపై ప్రభుత్వనిర్ణయము

రంగూను, అక్టో 9:— బర్మా జెయిల్స్ పరిస్థితులగుర్చి పరిశీలించి బోర్డును వద్దతిని ప్రవేశపెట్టు సాధ్యమునకేమో ఆలోచించుటకు యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి కోరికపై బర్మాకు వచ్చిన ఇంగ్లాండు జేల్సు డైరీ కమిషనరు ఏ పేటర్సనుగారి సలహాలను ప్రభుత్వనిర్ణయమును నేటి బర్మా జెయిల్స్ ప్రకటించబడినవి. పేటర్సనుగారు బర్మాలో నాల్గూసములుండిరి. ఆ కాలమున రాష్ట్రమునందలి ముఖ్యమగు జెయిల్స్ నిర్మాతని జూచి అందమానులజూచి యుజజన సేరస్థుల శిక్షణమునకు దగినపాఠశాలను నిర్మింపదలచిన ప్రదేశముల పరిశీలించి బర్మాలోని సేరస్థులు చిన్న జైల్లలగుర్చి దెలిసికొని ఒక కాంపుజేసి, అచటికి యుజజన సేరస్థుల నందరిని దెప్పించి, రంగూనుమాండలేలలోని వైద్యశాలల పరిశీలించి, రంగూనులో సేరము తన్నివారణము అను విషయమై ఉపన్యాసము లాసంగి యివ్వను నివేదిక రూపమున రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు సలహాల వ్రాసంగిరి. ప్రభుత్వ ప్రకటనము నందిట్లు గలదు:— యుజజన సేరస్థునిగుర్చి పేటర్సను గారి యసభవ మహూర్వముగ నున్నది. వారు అందుచేత గావించిన సహాయము జాగ్రత్తగా సానుభూతితో పరిశీలించవలసియున్నది. నివేదికము మూడు శీర్షికలుగ విభజింపబడినది. 1 సేరము నావీజేయుట 2 యుజజన సేరస్థుల బాసుజేయుట 3 జెయిలు పరిపాలనము, శిక్షణము. ఇరువది నాలుగు సూచనలు వరుసగా యిందు చర్చింపబడి పరిశీలించబడెను. సేరము లసలు జరుగకుండ నావుటనుగుర్చి పేటర్సనుగారు ఐదు సలహాల గావించిరి. ఈ ఐదు సలహాలగుర్చి ప్రభుత్వమువారు కమిటీలో వివరముగ పరిశీలించజేయదలచిరి. ఐదవ సూచనయందు ప్రభుత్వము వారు సేరములను జేయకుండ నావుటను గుర్చి సేర్పాకశాలను నిర్మింపనటుల చట్టముజేసి, ఆ పాఠశాలకు సేరముజేయు బుద్ధివుట్టు పరిస్థితులలోనున్నవారిని కొద్దివారు పంపివేయవచ్చుననియు, వారిని యెవ్వరు బట్టినవారు శిక్షింపవీలులేదనియు జెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు తుదకు పేటర్సను గారియెడ కృతజ్ఞతాభివందనములను దెబ్బచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

గోదావరిజిల్లాలో కాంగ్రెసు

ప్రచారము

రాజమండ్రిలో వోటర్లసభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

అనులాపురం అక్టోబరు 11:— కాంగ్రెసు అభ్యర్థులందరవత్తుమునను ఎన్నికల ప్రచారము తీవ్రముగ జరుగుచున్నది. అంతటను బాగా ఫలనూదకముగనే యున్నది. పెద్దవోటర్లసభ రాజమండ్రిలో జరుపబడును. కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల కందరను బలపరచుటకది సమావేశపరపబడినది. శ్రీయంత: చాట్ల వెంకటరాజుగారే దీనినేర్పాటు జేయుచున్నారు. చాలమంది కాంగ్రెసు నాయకులను, అభ్యర్థులనుగూడ ఈసభకు వచ్చెదరు. ప్రకాశం గారు మరొకచోటికి పోనిర్ణయించుకొనక యిక్కడికి వచ్చెదరనుకొనుచున్నారు. సభ అక్టోబరు 22వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు రాజమండ్రి తాలూకావోర్డు అధ్యక్షులను శ్రీయంత: మరీన నరసన్నగారి అధ్యక్షతన జరుగును.

(తంలివార్డు)

పంతులు అయ్యరుగారి

కాంగ్రెసు అభిమానము

తాముపసంహరించుకొని కాంగ్రెసు అభ్యర్థి

పని జేయుట

తంజావూరు, అక్టోబరు 9:— పంతులు అయ్యరుగారు చెన్నపురి కాసనసభకు తమయభ్యర్థిత్వము సుపసంహరించుకొనిన పినపపత్రికా ప్రతినిధి యొగరు వారికోసంభాషించగా నిటుల జెప్పిరి:— నేను నాయభ్యర్థిత్వము సుపసంహరించుకొనినది కాంగ్రెసు జేమము నాలోచించియు ముగ్గురు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు జయమందుట కని నేను నానియోజకవర్గమునకు తెలియజేయవలసియున్నది. నాస్థానమున కే. యస్. శివసుబ్రహ్మణ్యయ్యరుగారిని మద్రాసుకాసనసభకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా కాంగ్రెసుచే ధృవపరుపబడుదురని నేను నమ్మెను. నేటినుండియు మేము కాంగ్రెసువారులము ప్రచార మారంభింపనున్నాము. జిల్లాలోని కాంగ్రెసువారులందరును కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను అత్యధికసంఖ్యాకములుగ వోట్లుచ్చి యెన్నుకొన జేయగోరుచున్నాను. నియోజకులు నాయం దెప్పుడును విశ్వాసముంచి నాకు సహాయము జేయుచున్నందులకు నేను వందనము లర్పించుచున్నాను. (ఆ. ప్రె.)

భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజుగారు

ప్రత్యేక పక్షములకు అతితులట

జన్మినువత్తుము తరపు ప్రచారము జేయుట

వి. వెంకటపతిరాజుగారు వి. ఎ. బి. ఎల్., సి. ఐ. ఇ. భారతకాసనసభ్యులును, జిన్నాగారి ఆధిపత్యమున నుండిన స్వతంత్ర పక్షమునకు నిన్న మొన్నటి వరకు కార్యదర్శిగ నున్న వీరు రాజకీయ పక్షములలో వికమత్యము కుదురుటకు వీలులేనందున రాజకీయములనుండి విరమించిరి. వికమత్యము కొరకు ప్రార్థించు వికమత్యము కొరకే తాను పాటుపడెదనని దేశీయులకు నమస్కరముగ దెప్పిరి. తనకుమారులను జన్మిను అభ్యర్థికిని, సర్ పాత్రోగారి ప్రేరేపణచే పాతాక్షుగ ఎస్.బి. అభ్యర్థిగ నిలచిన శ్రీ విక్రమదేవవర్మగారికిని ఓట్లు సంపాదించుట కొరకు నేడు వెంకటపతిరాజుగారు జిల్లా అంతయు సంచారము జేయుచున్నారు. కావున వారి అర్థము ప్రకారము వికమత్యమునగా జిల్లా అంతయు జన్మిను పక్షమునకు అనుకూలపరచుట యని ప్రజలు భావించవలసియుండును. ఇదియే వారి వికమత్య ప్రోత్సాహము. ఆహా! ఏమి ప్రోత్సాహము! ఎట్టి ప్రోత్సాహముల వోరికిరి! వారి ప్రయత్నములను సమర్థములను ప్రజలు సరిగ నర్థము జేసికొందురుగాక.

ఎన్నుకొనుబడుటకు అవకాశము లేనపుడు వికమత్యమును వెంకటపతిరాజుగారు యున్నదా?

(ఒకవిలేఖరి)

* * *

(గతవారము విశాఖపట్నంలో పురజనులు సభజేసి అవ్వపధిగా అనుకొనకుండ భారతకాసనసభకు అభ్యర్థిగా నిలచి కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు ఎ. జోగయ్యపంతులుగారికి పోటీజేయుచున్న విక్రమదేవవర్మగారిని విరమింపగోరుచు తీర్మానించిరి. వర్మగారిని కోరగ వారు “పెద్దల కిదివరకు మాట యిచ్చినందున యిప్పుడు విరమింపజాల”నని దెప్పిరి.)

తంజావూరు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి:— యె. రంగస్వామి అయ్యంగారు కాంగ్రెసు కార్యదర్శి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— తంజావూరు జిల్లానుండి కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ మదరాసు కాసనసభకు పంతులు అయ్యరుగారి స్థానే కె. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యరుగారిని ఆ. భా. కాంగ్రెసు ఉపసంఘమువారు ఆమోదించడమైనది

సుభాష్ చంద్రబోసుగారి

మానిఫెస్టో

ప్రభుత్వమువారిచే ఆటంకపరుపబడుట కలకత్తా, అక్టో 10:— సుభాష్ చంద్రబోసు సోమవారమున, సి. బోసుగారికి బెంగాలు ప్రభుత్వ రాజకీయశాఖ అడిషనుల డెప్యూటీ సెక్రటరీ వద్దనుండి వచ్చిన లేఖను పూర్వార్థ ప్రకటించెను. అందెలుగలదు:— “బంధ సమంచుడిన సుభాష్ చంద్రబోసుగారు మీచిరునామాను వ్రాసినవరకు వచ్చినదరయు అందీక్షించి విశేషములగువనియు మీకు తెలుపగోరబడితిని. (1) సుభాష్ చంద్రబోసుగారి ఎన్నికల మానిఫెస్టో (2) ఆమానిఫెస్టో ప్రకటించవలసివడిగోరుచుమీకు ఆయానవ్రాసినలేఖ (3) మరెయ్యకబండి సర్వేంద్రచంద్రమిత్రగారికి సంబంధించిన కారితములు, ఈవివర బట్టిన కారితమును మాత్రము బంధువు ఎన్నికల మానిఫెస్టోను మీవ్రాసినలేఖను మాత్రము పంపకనుండువేయవలసినదిగ తెలుపగోరుచుంటుంటున్నాను. రాజకీయ బండిలు వ్రాయవచ్చినతేదీలయందు దీక్షములలోని జనమంతయును విజ్ఞప్తి చేయునట్టి ప్రబంధరాదని ప్రభుత్వమువారు దలంచి అట్లు చేయుచున్నారని.

(అ. ప్రె.)

బెంగాలు కొత్తగవర్నరు

కర్నలు ఎఫ్. ఎస్. బ్యాంక్ గారే తమయద్యోగము నిజమేననుట

లండన్, అక్టో. 8:— ప్రస్తుతముందు ఉద్యోగమును వారించుకొని ఇంకొకయద్యోగమును స్వీకరింపవలెనని తన కాజ్ఞాపించి కర్నలు బ్యాంక్ గారే బిచ్చుకొనిరి. స్కార్ల్యూలో కన్వేన్యేటివులసంఘములవద్దగ అడియే. బెంగాలుగవర్నరువదలినయది. ఊరకముందే సుత్రిలు ఇంతిర్వాక్షిగ్యముగ తన ఉద్యోగమును ప్రకటించునట్లు బాగుండెడి దని.

సమ్మె

సగూర్చి ప్రస్తావించుచు శ్రీశ్రీయూనియనులు తమవలె ఎంతెవరకు అవసరమో న్యాయమో అపనలకే పాటుబడునట్లు ప్రభుత్వమువారు అలస్యములేకుండ కాననములను జేయవలెనని గ్రేటు బ్రిటనులో జనసామాన్యము విస్తారముగ గోరుచున్నారని 8. తనయభిప్రాయముగూడ అదేయనిరి. ఇట్టిసమ్మెలు మరల తలయే త్రుకుండజేయవలెనని తనజన్మను ఇంకెయిద్దిపూర్వకముగ సక్రమపద్ధతులతో గూడుకొన్న ప్రభుత్వమును గ్రేటుబ్రిటనులో కూర్చుట్టను జేయు ప్రయత్నములను బాడలేదని.

బెంగళూరు బ్యాంకుకేసు

బెంగళూరు, అక్టో 9:— బెంగళూరు బ్యాంకులో 10,000 రూపాయల ఫిక్స్డ్ డిపాజిటువిషయమున ఫోర్జరీచేసి గనాపహరణము గావించినందులకై వేయేరూపాయల జరిమానాయును 2 సంవత్సరముల కఠినశిక్షయూ విధించబడిన 35 సంవత్సరముల వయస్సుగల చాయప్పశ్రీయయ్యకుక్రమినలు అప్పీలును మైనూరు బ్రిటిషురెసిడెంటు గౌ. విమర్శ్యుగారు కట్టివేసిరి.

(అ. ప్రె.)

కస్తముని వినియోగ

కలకత్తా అక్టో 9:— క్రిందటి సెప్టెంబరునెలలో భూమి మీదను సముద్రముమీదను కలెక్ట్ కస్తముని రివిన్యూ 417 లక్షలు వచ్చెను. ఆ క్రిందటి నెలలో రు 404 లక్షలు ఏప్రిలు నుండి సెప్టెంబరువరకు గడచిన రి మాసములలో రాబడిమొత్తము రు 2866 లక్షలు. క్రిందటి సంవత్సరమిదేకాలములో రు 2269 లక్షలు వచ్చెను. దిగుమతిపన్నులవలన రు 1957 లక్షలు వచ్చెను. దిగుమతులమీద రక్షణకొరకై ప్రత్యేకముగా విధించబడినపన్నులవలన క్రిందటి ఆరుమాసములలో రు 159 లక్షలు చేకూరెను.

(అ. ప్రె.)

భారత శాసనసభ

బెంగాలు (యూరపియను) కాన్స్టిట్యూయెన్సీ

కలకత్తా, అక్టోబరు 10:— బెంగాలు యూరపియను కాన్స్టిట్యూయెన్సీనుండి భారత శాసనసభకు కలనల్ జె. డి. క్రాఫోర్డ్, సర్ చార్లీలిండ్లె, డబ్ల్యూ. ఆర్థరు మూడుగురు ఎన్నికొనబడిరి.

(అ. ప్రె.)

లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్.

చిత్తూరు మహమ్మదీయేతర-రూరల్ కాన్స్టిట్యూయెన్సీ ఎన్నికలకు అభ్యర్థులయొక్క నిఖర జాబితా

Table with 3 columns: పదవ, అభ్యర్థి పేరు, అభ్యర్థి చిరునామా. It lists candidates for the Chittoor Muslim Non-Communal Rural Constituency, including names like P. Raghavachari, M. N. S. Narayana, and others.

షరా:— 1926 వ సం॥ నవంబరునెల 8 వ తేది ఉదయం 7 గంటలనుండి సాయంత్రం 6 గంటలకు (నడుమ 12 నుంచి 1 వరకు విరామము) ఇదినరకే ప్రకటించబడిన పోలింగు స్టేషనునదే సాచ్. ఎల్. బ్రెస్కెడ్ ఐ. సి. ఎస్, రిటర్నింగు ఆఫీసరు.

నేతపరిశ్రమకు రక్షణమిచ్చుట అనావశ్యకము

పంజాబు వాణిజ్యసంఘాధ్యక్షుని సాక్ష్యము ఢిల్లీ, అక్టోబరు 9:— ఉదయమున నేతపరిశ్రమ విచారణసభ్యులు ఢిల్లీ నగరమునలి ప్రతిమిల్లులజూచి, పూర్వమున పంజాబు వాణిజ్యసంఘాధ్యక్షుడగు గ్రీగారిని ఢిల్లీ బట్టల వ్యాపారసంఘము తరపున సాక్ష్య విచారణజేసిరి. నేతపరిశ్రమయందుగల ప్రకృతిమండ్య పరిస్థితులు ప్రపంచముంతటను గలవనియు, యీవిషయవశ బిక్కి అనావశ్యకము బొంబాయియందు మాత్రమే లేవనియు సాక్షిగ్రీగారు చెప్పిరి. మహాత్మాగాంధీనగరమును బయలుదేరిన ఆనన్యసామాన్య పరిస్థితులు క్రమముగ మనుషటి మాములు పరిస్థితులుగ మారుచున్నవనియు, ప్రత్తిగర్ యుద్ధపూర్వపునరకు వారాత్తుగవచ్చినను కెక్కిన పనార్థముల ధరలు నూటికి నూరుకెట్లు హెచ్చెననియు గ్రీగారు వదించిరి. ధరలు దిగిపోవుచున్నవి. కొలకలములో యుద్ధమునకు పూర్వమును గలధరలకు హెచ్చుధరలు దిగుచున్నవి. వాటియంతె అవి రిగ్రవరకు ఊరకుండనియెడ ప్రకృతిమందుగల మాండ్యపరిస్థితులు చక్కబడుటకు మారుగ కష్టములకు పాలనననియు గ్రీగారుబట్టిరి. ఇండియాలో గాక విదేశముందుగల హెచ్చుటారిపురెట్లు ప్రకృతిమ మాండ్యపరిస్థితులకు గారణములు శుద్ధపారబాటు. ప్రత్తి బట్టల విలువ హెచ్చుటయే వరక మంద ననుకూల పరిస్థితుల గారణము. జీవనన్యాయ పరిమాణము యిండియానుం దభ్యిము హెచ్చుటచే మధ్యతగతి ప్రజల సంపూర్ణముగ బట్టలు ధరింపజాలకున్నారు. యుద్ధమునకు పూర్వమునలె మహాకాగ్లాధరమును పెట్టుబడికొరకు వినియోగించుటలేదు. ఇందులకు గారణము విశ్వాదరాహిత్యమే. ఉత్పత్తి హెచ్చుకండనే వేతనములు ఖస్తారముగ తెరిగిపోయెను. తన్మూలమున ఉత్పత్తి వెల హెచ్చెను. ఉత్పత్తి పరిశ్రమయందునలె విదేశములందు నేతపరిశ్రమతో పోటీచేయుటకు విదేశపు టుత్పత్తిదారులు బాయిటుకాల్గెను. విదేశముల పోటీవలన బట్టలు కనీసపుధరలకు విక్రయంపడును. ప్రజలకు ముఖ్యధారమునకట్టి నేతపరిశ్రమకు రక్షణమివ్వరాదు. కాబట్టి నేతపరిశ్రమకు యేర్పగు రక్షణము యిచ్చుటయు అనావశ్యకము. శైలివందుగుల పరిశ్రమలకు రక్షణమిచ్చి, ఆపరిశ్రమలు వాలియంతట నవి నిల్వబడినవిదే రక్షణము రద్దుజేయవచ్చుననువాదము తప్పువాదము, ఏలన బిగసారి రక్షణమిచ్చినవిదే, దానిని రద్దుజేయటమును సాధ్యముగాదు. జపానునందు రెండుజట్లు విలసిల్లుదు. రాత్రింబవళ్లుబజారేయుటచే నూటికి ఆయిదురూపాయలు రక్షణముగ నీయవలసినదని బొంబాయిమిల్లులు గోరుటను, రిచి యధానంతరమందు యుద్ధమునకు పూర్వముకంటె ధరలు ఏబదికెట్లు యిండియాలో హెచ్చినవనియు, సుంకములు విధించుటకుమారుగ ధరలు తగ్గనట్లు చేయవలసియున్నదనియు గ్రీగారు చెప్పిరి. నష్టము తప్పిండుకొనుటకు యింగ్లాండును దుత్పత్తి తగ్గించుచున్నారు. సరకులకు గిరాకీయున్నదియు లేకదియు తెలిసికొనకుండ బొంబాయిలో మెండుగ సరకుత్పత్తిచేయుచున్నారు. భారతదేశమందులి జభారలలో యిండియాను, లాంకుషైరును జపాను నష్టపరచుచున్నది. కాని యిది ఎట్లుతప్పింపవలసినదియు తాను నూచింజబాలనని సాక్షి చెప్పెను. రక్షణము నిచ్చినయెడ విదేశమందు

భారతదేశమున లెయాచైన ఎత్తములు అమ్మకమునని కొగు నుడువుచున్నావి. బట్టలకల తగ్గినయెడ బొంబాయి, మిల్లులు అఖిల భారతదేశపు డిమాండును సంపూర్ణపర్చజాలవు. ఇక విదేశములమాట జెప్ప అనావశ్యకము. విదేశములందుండి దిగుమతియగునరకుపై నూటికి యా 11 లు దిగుమతిసుంకము వసూలు జేయునప్పుడు యీవిదేశమున విదేశపు సరకుతో పోటీచేయులేక పోవుచున్నావి. బొంబాయి మిల్లులు కత్తిసామర్థ్యములతో నడపవలసియున్నది గాని వానికి రక్షణ మొసంగ నావశ్యకత యిప్పుడు గాన్పించును. హిందూదేశము నుండి దిగుమతిజేసిన ప్రత్తికి హెచ్చేపు, ఎగుమతిజేసిన బట్టల సరకులకు మోతహారి, దిగుమతిసరకుపై నూటికి యా 4 లు దిగుమతిసుంకము గాక బొంబాయిమిల్లులకు కట్టుబాటునంతయు జపాను భరించుచున్నది. అయినప్పటికిని జపాను బొంబాయితో జయప్రదముగ పోటీచేయుచున్నది. బొంబాయిమిల్లులు కత్తిసామర్థ్యములతో నడపవలసినపోవుటయె యిందులకు హేతువు ప్రపంచముం దెచ్చటనులేని కూలి కార్మికుల కొరంబనుచున్నది. కార్మికుల కత్తి సామర్థ్య విహీనులు, నిలకడగ నుండనివారు గాన యింతటి హెచ్చుతేలు కూలివారల కివ్వబడుచున్నది. మాటలమట్టునకు మాత్రము జపాను పోటీవలన లాంకుషైరుసరకు న్యాయముల్లిపోవుచున్నదనుచున్నారు. వాస్తవముగ తిగుటలేదు. ఉత్తరహిందూదేశమందు జపానుపోటీయే కన్పింపదు. నేతపరిశ్రమయందుయుద్ధమునకు పూర్వము ఇండియాలో జర్మనీకిగల వర్తకమును యిప్పుడు జపాను ఆక్రమించుకొనెను. గత యుద్ధానంతరము నుండియు జపాను పేరు ఉత్తర హిందూసానముందు పెడెను. చలూవణియందు సంపూర్ణముగ కిమ్మిస్తులేని కరంసీ యేకమునను లాభకారిగాదు. యెక్కువ మారకపురేటువలన ముషివబార్డులు విదేశములకు పోవుచున్నవి. తన్మూలమున దేశమందులి వస్తువులధర హెచ్చుచున్నది భారతదేశమందు స్థిరమున నిశ్చయమైన మారకపురేటు గావలయును. బారిపుబోర్డుగాని, మరియే యేదెనిగాని యిందులకు వ్యతిరేకముగ జోక్యము గల్గించుకొనరాదు. మేనేజింగు ఏజెంట్లు ప్రత్తిగరలతో జూదమాడరాదు. (స్పెక్ట్రలేషను) అని గ్రీగారు మిల్లుల నిర్వహణను గురించి వత్తిెను. స్వప్రయోజనముకొరకుగాక మిల్లుల కొరకు మాత్రమే వారు ప్రత్తికొనవలయును. ప్రత్తిగరలవిషయమైన జాజమును తిగ్గింతులకు యెట్టి కాసము గావించినను లాభములేదు. ఈవిషయము మేనేజింగుఏజెంట్లు వాటాలదాడులు పరిష్కరించుకొనవలసియున్నది. బట్టల సెంబరునుబట్టిజానితేక నూలు సెంబరునుబట్టిగాని రక్షణ మివ్వక దిగుమతి యగు సరకు విలువనుబట్టి రక్షణము యిచ్చినయెడ దాగుగనుండును. టెక్సికలు టారిపు సుంకపు టుద్దోగ్గరలకు చిక్కులు గలుగజేయును. వర్తకరహస్యముల తెలుపెట్టుటయుగునుగాన విదేశపు ధర్మలు టెక్సికలు వివరముల చెల్ల నంగీకరింపవు. తయారుకాని వస్తువుల మాత్రమే విదేశపు ధర్మలు వివరముల చెల్లెను. ఇచ్చట సాక్ష్యవిచారణమును బోర్డు సంపూర్ణిజేసినలేవు బయటదేరి సంఘము అమృతసరము పోవుచున్నది. అమృతసరము అక్టోబరు 11:— నేటి ఉదయమున కిచ్చటకు బారిపు బోర్డు వచ్చెను. సభ్యులు సర్కూర్లు భిషమున బసజేసిరి. కొందరు సాక్షుల విచారించిన పిదప ప్రాముఖ్యమును వాణిజ్య పారిశ్రామిక స్థానముల సభ్యులు సందర్శించెదరు.

(అ. ప్రె.)

మ దే రా ను.

భారత స్త్రీ సమాజము

ద్వితీయవార్షికోత్సవము

అనాధబాలికల సంరక్షణ

దేశదృష్ట్యా పంతులన శత్రుబాలికలను చిన్నవయస్సునం జే సంరక్షించి, సరియగు విద్యాబుద్ధులగుట నిర్వహణమున మొనర్చుటలు జేయుటకుగానేర్పడిన చెన్నపురిభారతస్త్రీ సమాజ ద్వితీయ వార్షికోత్సవము గతశనివారమునాడు గోకలేహలనం దుత్సాహముతో జనుప్రదముగ జరుపబడినది. సభకు చాలమంది సోదరిహనులేగాక, సోదరులగుడ నాహ్వనింపబడిరి. దాక్షకు ముత్తులమ్మిఅమ్మగారు, శ్రీమతి అచంట దుక్కొమ్మగారు, న్యాయ నూర్తి వెంకటసుబ్బారావుగారి సతీమణి, యామినీపూర్ణుల కిల కగారు మొదలగువారును, శ్రీమత్. ఎన్. శ్రీనివాసయ్యం గార్లు, సామివెంకటాచలశెట్టి, సి. ఎన్. గోవిందరాజ మొదలి యారు, పి. భక్తవల్సలు నాయుడుగార్లు మొదలగు ప్రముఖులు ను హాజరై పాల్గొనిరి. సమాజాధ్యక్షురాలను సర్ టి. సదా శివయ్యరగారి సతీమణి సభ కధ్యక్షుతి వహించిరి.

కార్యదర్శిని నివేదిక

భగత్పూర్ణ పిదప సమాజకార్యదర్శిని యగు ఎన్. ఆ భ్యారశెట్టిగారి సతి గతవత్సర కార్యక్రమ నివేదికమును జను పుటతో కార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను.

శ్రీనివాస అయ్యంగారు

అధ్యక్షురాలి యాహ్వానముపై శ్రీమత్. ఎన్. శ్రీని వాస అయ్యంగారు దువర్ణసిండును సమాజ ధర్మముల సెంత యు కొనియాడిరి. గతరెండువత్సరములయందును కార్పొరేష ను, కార్పొరేషను ఎన్నికల సంవర్షమున నగరమునం దన్ని ప్రాంతములను తిరిగి పరిశీలింపవలసిన అవసరము తమన గలిగెను. అసందర్భమున, చాలమందిస్త్రీల దారీద్రస్థితిని, ప్రాశస్త్యమును బాగుగ తెలియజెప్పెను. దేవదాసీమలమును ప్రస్తుత ప్రాశస్త్యితి నుండి ప్రైవేటులకు మహోత్సాహమును కార్యము, దేవదాసీమల బాలికలను చిరుతప్రాయమునందే, దుర్వాతావరణమునుండి తప్పించి, విద్యాబుద్ధులగుట సజ్జీవనములందును కి సమాజము వారొనర్చు ప్రయత్నములను హర్షింపని భారతీయు డుండజాల డు. అట్టి బాలికలకు సాధారణ విద్యతో పాటు చేతిపనులను, చిత్రపునలుగుడ నేర్పుట కేర్పాటులు జేయవలెను ప్రతివృ త్తియందును స్త్రీలకు అవకాశముల గలుగజేయవలెను. బాలిక ల సంరక్షించి శరణమొనరుటయెగాక సమాజమువారు జేయవ లసియున్న ముఖ్యాలక్షము మరియొకటిగలదు. దేవదాసీమలమునం దలి స్త్రీలందరునుగూడ వివాహము లొనర్చుకొనవలయు (ప్రచార మొనర్చి యుద్వేగము గలుగజేయవలెను. స్త్రీలందరునట్లు వివాహమొనర్చుకొనవలెన నుండునంతవరకును దుర్వృత్తి పూ ర్తిగా తొలగిపోజాలదు.

శ్రీనివాస అయ్యంగారు ముగించుచు, భారతీయస్త్రీలు పురుషులకంటెను చాల తెలివితేటలు గలవారనియు వీలవంతు లనియు ప్రశంసించి, స్త్రీలే స్వయముగ తమసోదరిల కన్యాయు నివారించుట కీవిధముగ పూనుకొనినందుల కభినందించిరి. ఈ సమాజమువారు ప్రారంభించినది, మనుష్యుల ఆత్మల నుద్ధరించు పవిత్రకార్యము. అట్టి సత్కార్యమునకు భగవంతుడు తప్పక దోడ్పడితిరును. స్త్రీలుగూడ రాజకీయములందు ప్రవేశించి పాల్గొనవలెను, ప్రస్తుతము దేశమునందుగల విభేదములును చాల వరకు తొలగి అతిశ్రద్ధుకాలముననే భాతీయవిముక్తిని సాధింప వచ్చును.

డా. ఎన్. ముత్తులమ్మిఅమ్మ

ఏతన్నమాణోదేశ మత్సృష్ట మైనదనియు అందుచే పు రుషులను స్త్రీలునుగూడ అధికముగ దోడ్పడవలె ననియు డా క్టరు ఎన్. ముత్తులమ్మగారు నుడివరి. ప్రస్తుతమింకను చాల మటుంబములయందు బాలికలను దుర్వృత్తియందు పెంచుచు న్నారు. విద్యావంతులగువారి ఫిటింగులను బాదుచు మిన్న కుండుట పాడి గాదు. నగరమున శిశువరణముల నాపుట కొనర్చు ప్రయత్నములకంటెపూడ, ఈఆత్మవరణముల నాపుట కుమార్తెలను ముక్తకర్తవ్యము. ప్రాశస్త్యమొదలగు నా పాశ్చా త్యభేదములందు, దుర్వృత్తియందున్న బాలికలనేగాక, యవ ముగ్గులను స్త్రీలనుగూడ సముద్రించి శరణ్యమొనరుటకు ప్రయ త్నములు జరుగచున్నవి. ఆయాదేశములందు పేరుకేగాక ప్రభు త్వవారగుడ నీగమయములందు జోక్యముగలిగించుకొని పరిశీలన స్త్రీలనుగాపాడుటకు తోడ్పడుచున్నారు. మనదేశ మునందు ప్రభుత్వమునా నీవివయమున తగుక్రద్ధ తీసుకొని తో డ్పడకుండుట తోచనీయము.

ముత్తులమ్మగారు ముగించుచు, ఈ పాపము న పురుషులుగూడ సమభాగ స్వాము లే ననియు, పురుషులుగూడ స్త్రీవత్ కర్మలుగ నుండవలయునని యు హెచ్చరించిరి. దుర్వృష్టతయు అజ్ఞానమును అగు బాలి కల నొక్కరినే నిందింపనక్కరలేదు.

శ్రీమతి ఎస్. కృష్ణవేణి అమ్మ

శ్రీమతి పండిత ఎస్. కృష్ణవేణిఅమ్మగారుమిమ్ములకుట లాదును సమాజమునా రింతవరకు సాధించిన కార్యమును వివ రించి ఇంకను చాల కార్య మొనర్చవలసియున్నదనినుడివరి. సమా జమునా రింతవరకు కి మంది బాలికలకుకేరణమిచ్చిరి. వీరికిఘోజన నుప్రసాదకార్యములే గాక, విద్యాసౌకర్యములనుగూడ సమాజము వారే గావించుచున్నారు. కార్యదర్శిని యగు ఆభ్యారశెట్టిగారి సతీయు అధ్యక్షురాలను సదాశివయ్యరగారి సతీయు, ఈసమా జమునందు గన్నదరుచున్న పట్టుల కార్యపరతంత్రులు ప్రశం సనీయుములు. అయినను ఇంకను కావలసియున్న కార్యముతో పోల్చి చూచినయెడల-సమాజమునా రింతవరకు సాధించిన సమాప్రాంతమొకట లేదు. కార్యదర్శి నిరంతరదరిశ్రమలవలన ఇంతవరకు 107 గరుల ఫధ్యు లీసమాజమున జేరిరి. స్త్రీలింకను అధికసంఖ్యాకులుగ జేరి ఈసవిత్తకార్యమునకు దోడ్పడవలెను.

సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు

భారత స్త్రీసమాజ ద్వితీయవార్షికోత్సవమున కీ దిన మున పురుషులగుడ ఆహ్వానించుట చాలశ్రాసనీయమని సా మి వెంకటాచలం శెట్టిగారు నుడివరి. ఏతన్నమాణోదేశమును సా ధించుటలో ఒక భారతస్త్రీలకే గాక, పురుషులగుడ సరిప మానమున బాధ్యత గలదు. ఏకారణముచేత నైననేమి, ఈ దేశ మున దేవదాసీవృత్తి నాడుక కలిగినది. ఈవృత్తి ఈతరదేశమున ఒకకులమువారి కిది వృత్తిగా నేర్చుకొనబడినది. విదేశములం దిది ఒకసంఘమువారి వృత్తిగా మాత్రము లేదు. మనవారు దీనిని సాంఘికమగు కట్టుబాటుగా నుండుట దుర్వృత్తి నధికమొనర్చు భావముచే గాదు. దానిని సాధ్యమైంకవరకు క్రిందిమట్టకే వా రు కట్టుబాటు లొనర్చిరి నా యభిప్రాయము. ఈ దుర్వృత్తను తొలగింపవలెనని మూలకారణముల వెనుకే వానిని తొలగింపవలె ను. అప్పుడే ఈయున్నమాఝముల సాధించినవార మగుదుము. అందు మొదటిది దేవదాసీమలమునకు సుబంధించినది. స్త్రీలు నిర్వహణవిధమున గడపుచు దేవదాసీమలమునకు చిక్కులుపడ నవ సరములేవండ జేయవలసి యున్నది. రెండవది, బాలికలను చిన్నవయస్సునందే, నా యన్న మాన్యజీవనపరిస్థితులనుండి త ప్పించి, నిర్బాల వాతావరణమునందు పెంచవలెను. ఈ సంస్కరణమున పురుషులకంటె స్త్రీలే అతి స్వల్పకాలమున సాధింప నేర్తురు. ఇట్టి సంఘసంస్కరణ కార్యములందు పురుషులు భగీర థ ప్రయత్నము లొనర్చి విఫలమగుచుండుట మనము జూచుచు న్నాము. అతిబాల్యవివాహ బహిష్కరణాది విషయములం ది వి వ య ము బా గు గ డె లి య వ చెప్పెను. భా రతదేశమున, మత, సాంఘిక, బాలీయాభివృద్ధిని సాధింపుటకు స్త్రీలే దోడ్పడవలెను. హిందూమతవిమర్శనకు నిలచుటకు, హిం దువు లింతవర కొకిండుక బాలీయతతో నైన నుండుటకు హిం దూస్త్రీలే కారణము. ఆబాలీయత తిరిగి విజృంభింపవలెనంటె స్త్రీలలోనుండి విజృంభింపవలెను. హిందూసంఘమున స్త్రీల కున్న గౌరవము, వారికున్న కీర్తి పురుషులగుడ లేదు. హిం దూశాస్త్రములందు గృహణికోసగిన గౌరవాధికారములు మతే దేశముందును ఏబాలిస్త్రీలయందును గాంచజాలము. హిందూ స్త్రీలిపుడు తమకత్తులను తాము దెలిసికొనవలెను. హిందూమత నిబంధనలు తమకొసగినశక్తిని, గౌరవమును ఒక్కమారు దెలిసికొ నినయెడల హిందూస్త్రీల కసాధ్యముగన దెద్దియు నుండజాలదు. వెంకటాచలం శెట్టిగారు, ముగించుచు, స్త్రీలు బాలికలు కుటుంబము లు, చిత్రలేఖనము శిల్పము మొదలగు లలితకళలను దెక్కువ కలిపి జేయుచుండు నెడల చాలవరకు తోడ్పడగలదని సూచిం చిరి.

ఆర్. ఎన్. నుబ్బులమ్మిఅమ్మగారు, శ్రీమతి నేలం తా యారమ్మగారు మొదలగువారు వేత్తానంధూధరణమునుగరించి యువన్యసింపవినదప, శ్రీమతి ఎస్. నుండరమ్మగారు త్యాగ రాజకీర్తనల క్రాస్త్యముగనానమొనర్చి ఫధ్యుల నానందపరచెను. అధ్యక్షురాలు, సమాజముతరపున నందరకును కృతజ్ఞతను దెలి పికవిమ్ముల ఆభ్యారశెట్టిగారిసతి, ఉపన్యాసములను అధ్యక్షు రాలిని పుష్పమాలాలంకృతులతోనర్చి, ఫధ్యులందరికిని పండ్లను పంచిపెట్టిరి. అంతటితో సభ ముగిసెను.

భారత స్త్రీ సమాజముయొక్క లెక్కలపట్టి

1-10-25 నుండి 30-9-26 వరకు

గతవత్సరం నిల్వ జము రు 4832-8-100 ఫధ్యులనులె న వచ్చిన చందా, ప్రవేశదనుము రు 1565-0-0. పాపకులలో శ్రీమతి కలవల యతి రా జ మ్మ రు 150. టి. తి గ వేం గ డ మొ ద లి యా రు గా రి స తి, శ్రీ మ తి సి. బాలాబాళామ్మ, శ్రీమతి టి. దొరకణ్ణమ్మ, శ్రీమతి పి.కృష్ణమ్మగార్లు తల, కి రు 1000. దాతలు మద్దాల రామచంద్ర నేట్టిగారి సతి రు 5000 శ్రీమతి కృష్ణమాబాయమ్మరు 800, మప్పసామిమొదలియార్ గారి సతి ఆచంటలమ్మిసతిగారి సతి వి ద్యాసాగరపాండ్యగారి సతి టి. రాఘవయ్యగారి సతి రు 25 00. అస్సాసియేట్లు ఎన్. ఆభ్యారశెట్టిగారి సతి రు 1800. శ్రీరామాచార్యులుగారి సతి రు 60 00, శ్రీమతి ఎస్.రాధమ్మ గారు రు 70 00, శ్రీమతి లలితాబాయిగారి కాలక్షేపమువలన వచ్చినజము రు 112 00, బ్యాంకింగ్ల జమునడి రు 181-3-8- మొత్తము ఆదాయము రు 7201-5-4. 00. ఖర్చు (ప్రింటింగ్ పా న్లేజి రు 113-15-0 తివకత్తెరు 120-0-0 బాలికల విషయమై ఖర్చు 1288-4-0 00. నిలువ రు 5679-2-4 00.

ఎన్. ఆభ్యార శెట్టిగారిసతి

కార్యదర్శిని

నెల్లూరుజిల్లా శాసనసభ ఎన్నికలు

శ్రీ వేంకటగిరి మహారాజాగారు, నెల్లూరుజిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుపదవికి పోటీకేసినప్పుడు, తాము జిల్లేను పక్షమునకు చెందినవారమని, ప్రత్యర్థులు చాటుచున్నారనియును, తాము జిల్లేను పక్షమునకుగాని, స్వరాజ్య పక్షమునకుగాని చెందక, స్వతంత్రముగ పోటీకేయుచున్నామనియు ప్రకటించియుండిరి. ఇప్పుడు కాసనసభకు అభ్యర్థులుగా పోటీకేయుచున్నారు. ఇప్పుడు వారియొక్క మ్యానిఫెస్టోలోకూడ, తాము స్వతంత్ర అభ్యర్థిగా పోటీకేయుచున్నామని ప్రాసికొనియున్నారు. అయితే వీరు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయప్రారంభోత్సవమునకు దెజ వాడకు వెళ్లియుండి జాజ్జురలో జరిగిన సభకు అధ్యక్షతవహించి వీరి అంత్యోపన్యాసమునందు, ఈ క్రిందివిధముగా చెప్పిరి: స్వరాజ్యపక్షమువారు ఇదివరకు కాసనసభలను బహిష్కరించు మని ఇప్పుడు తామే పోటీకేసి ప్రతిష్ఠాంధక విధానము నవలం బింపనున్నారనియు, మా జిల్లేను పక్షము, అట్లుగాక సక్రమ ఆందోళనము సలిపి, తగిన స్వాతంత్ర్యము పొందనున్నార మని యు కావున నా పక్షమునకే అందఱు వోట్లు ఇయ్యవలసినదని యు, హెచ్చరించినట్లు సమదర్శిని పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. వీరు ఇప్పటికైనను జిల్లేను పక్షపువారమని ప్రకటించుకొన్న యెడల, అందఱికిని సందేహము తొలగిపోవును. ఒకవంక స్వతం త్రపక్షమనియు, మతీయొకవంక జిల్లేను పక్షమనియు, చెప్పకొనుచున్నందువల్ల వీరి ఆభిప్రాయములు సరిగా బోధపడుట లేదు. వీరు జిల్లేను పక్షమునకు చెంది, గొప్ప జమీందారులై, వీరు కాసనసభయందు, రైతుల పక్షమున వాదనలు సలిపెద రను నమ్మకము, వీరికిని నుండబోదు. కావున రైతులందరును ఓట్లనిచ్చుటకు ముందు బాగుగా ఆలోచింతురని నమ్ముచున్నాను.

వేనాటి వేంకటరెడ్డి

దక్షిణాఫ్రికాకురాయబారు

తెవరు ?

దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయుల స్థితినిగూర్చి విచారించు నున్నరాండు టేబిలు కాన్ఫరెన్సులో పాల్గొనుటకు ఇండియా తరపున బోయేడి రాయబారు తెవరె యుండురని చాలమంది ఆతురతబడుచున్నారు. రీడింగ్ ప్రభువుగారును, రోనాల్డు ప్ర భువుగారును రాయబారవర్తపు నాయకులుగ పేర్కొనబడిరి. రీడింగ్ ప్రభువుగారు నిరాకరించినట్లు విశేషముగ తెలియ వచ్చె ను. సర్ ఎం. హబిబుల్లాగారు, డి. ఎల్. కారబటుగారు, రైటు ఆన. శ్రీనివాసశాస్త్రీగారు, సర్ డార్ని లిండేగారు, పురుషోత్తమరామరాజుగారుభారతీయఫధ్యులుగ నిశ్చయింప బడినట్లు మాకు విశేషముగ తెలియుచున్నది. సర్ బార్ని పాడిసను గారు బోయేడిమాట యింకను సందేహమే. ముందుగా వారిని సూచించియుండిరిగాని వారు నిరాకరించియుండిరి. ఈ మధ్య వారిని సిమ్లా బిలిపించుటచే మరలవారు ఆఫ్రికా బోవుదురని తె లియుచున్నది. గత రాయబారవర్తమునందు కార్యదర్శిగ నుం డిన డి. ఎన్. బాబిపాయిగారు మరల ఆయాద్యోగముననే భో యెదరు. (మదరాసు మెయిలు.)

సంయుక్త రాష్ట్రమందు రివిన్యూ సెటిలుమెంటు

గవర్నమెంటు కమ్యూనికేషన్ ప్రకటించబడినది

భూస్వాములకు సదుపాయములు జూపబడుట

సానిటారు, అక్టోబరు 21-సంయుక్త రాష్ట్రము దొరతన ముయొక్క రివిన్యూకాళ్ళ దిగువ ప్రకటించిన కమ్యూనికేషన్ జారీ చేసినది:—అగష్టు 7-న తేదిన లాండురివిన్యూ సస్టి మెంటురి ఎస్టిమేటు కాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టబడిన దొరతన ముపపాదించిన లాండు రెవిన్యూ సవరణ సెటిలుమెంటు బిల్లు దొరతనము అంగీకరించు రీతిని కాసనసభ ప్యాసు చేయలేదు. గౌరవనీయుడగు ఆర్థిక సభ్యుడిట్లు వివరించెను. “నూతన లాండు రివిన్యూ బిల్లు కాసనసభ ఆమోదించ నిరాకరించినందున అమలునందుగల కాసనములు, నిబంధనల ప్రకారముగ నూతన సెటిలుమెంటు గా వింపబడును. దొరతనము పై ఆధికారులకు బంపవలసియున్నదిగాన నూతన నిబంధన లేదాపు చాల్చినదియు చెల్పి సాధ్యముగాదు. మా చట్టము కాసనసభ నిరాకరించుటచే అన్యాయముగ లాభములనుబొంద మేము ప్రయత్నింపమని మా త్రము విప్లవముగ జెప్పగలము. నువ్వది సంవత్సరములకు మారుగ 40 సంవత్సరముల కిక్కుముందు సెటిలుమెంటుచేయటం, అదాపు మొత్తములో నూటికి రూ 40 లు మాత్రమే గవర్న

మెంటు దీనికొనుటకు, మొదలగు సదుపాయములు నిబంధనలందు తేల్చుటకు గవర్నరు ఉత్తరువు గావించెను. సెటిలుమెంటు చట్టముందలి ముఖ్యాంశముల తేల్చుటకొరకు సెటిలుమెంటు రూల్స్ లేక నిబంధనలు సవరణ జేయబడుచున్నవి. రాబోవు సెటిలుమెంటునందు సెటిలుమెంటుచట్టము కాసనముగ గావింపబడిన యెడల భూస్వాములకు గలుగు లాభములు నిబంధనల మూలమున వారు లాభముల పొందెదరు. (ఆ. ప్రె.)

ఇన్స్ట్రుమెంట్, అజీర్ వ్యాధులకు

తనకు మే గుణమున్న ఆయుర్వేద ఔషధము నేను చాలదినములనుండి అజీర్ణము, నరములబలహీనత, మొదలగువాటిచే బాధపడుచుంటిని. నా అజీర్ణ, ఉపేక్షవలన నావ్యాధి మిక్కిలి కఠినస్థితికి వచ్చెను. తరువాత అకస్మాత్తుగా నాకు ఇన్స్ట్రుమెంట్ జ్వరము మిక్కిలి తీవ్రముగా వచ్చెను. తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురవాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు, మైలాపూరు, సెన్ థోమునందు లిన్ పెరారియా వీధిలో ఆల్బు గ్లూస్టియందున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్దకు చికిత్సకై వెళ్లితిని. వారు నన్ను కొంచెము ఇంచుమించుగా పరీక్షచేసి ఔషధమిచ్చిరి. ఇప్పుడు నాకు ఇదిగవరకుండిన కఠిన వ్యాధులన్నియు భాగముగా మఱివని. 27-10-1920

టి. నల్లశివంపిల్లై, (ప్రకటన (2) హైదరాబాద్, మైలాపూరు)

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు

లాహోరు ఆగమనవిశేషములు
లాహోరు, అక్టో 9—దక్షిణాఫ్రికా రాయబారు లిడి వరకు ప్రకటించినట్లే యీ ఉదయము వచ్చిరి. వారు రాగానే పశ్చిమోత్తర రెయిల్వే కర్మాగారమును జూచి ప్రభుత్వముం దిరమున ప్రాతర్దోజనము జేసిరి. అంతట వారు లాహోరుమెడి కలు వెబురినరీ కాలేజీలనుజూచి వచ్చి ప్రభుత్వమందిరమున ఫలా హారముల జేసిరి. సాయంత్రము రాయబారులు విడువర్గములుగ విడిపోయి విడువోట్ల విందుల నారగించిరి. ఇయ్యది సర్ మెడి లాల్, లాలా హరికిషన్ లాలు, చౌదరీ హుస్సేను, సర్ ఫజల్ హుసేను, సర్ మహమ్మదు షాఫీగారలచే నొసంగబడినది. 8-10 గంటలకు వా రొకచిన్న విందునకు బోయిరి. అక్కడకు రాయ బారులేగాక సర్ మాల్కమ్ మెయిలీ దంపతులును సర్ మెడి లాల్, సర్ మహమ్మదు షాఫీగారులుగూడ వచ్చిరి. రాయబారు లు ఈరాత్రి 11 గంటలకు బయలుదేరి డిల్లీ చేరు ద య ము చేరెదరు.

వివరములు

లాహోరు అక్టో 9—దక్షిణాఫ్రికా రాయబారు ల వెంట సర్ జార్జి పాడిసనుగారు రాగా, మన్యూవల్ రైల్వే స్టేషనువద్ద అక్టోబరు 9 న తేదీని దిగిరి. అచట వారిని నవాబ్ మహమ్మదు, హాజీ హయతుఖాన్, డెప్యూటీ కమిషనరు, గుజ ర్ కవాలా, కే. బి. లాలా వశీరు చంతు చోప్రా, నూపరింగ్, పెండింగ్ ఇంజనీరు లోయరు చీనాబుకాలబ వడమరపర్కీలు ఖాన్ బహదూరు నవాబు ముజఫరుఖాన్ పంజాబు ప్రచరణ సంఘాధికారి ఎచ్చి సత్కరించిరి. అంతట రాయబారులు కెనాలు రైల్వేమీదుగా ఖంకీలోనున్న కర్మాగారములజూడ బోయిరి. పంజాబులోని గ్రామజీవితమును జూచి నవ్వు డు ను ఖంకీలో 84 లక్షలయొకరములలో 25 లక్షలయొకరములు సాగ గుంచుటను జూడ, వారికి అర్హులయ్యెను. అచటియంత్ర విశేషములన్నిటిని ఆర్. బి. లాలా వశీరు ఖండుగారు రాయ బారులందరకును ప్రత్యేకముగజూపిరి. పంజాబులోనికి రాయ బారులు రాగానే స్వాగతమిచ్చినదందరును భారతీయులేయ గుట ఒక విశేషము. ఉదయము చాలామలసాగా గడపి రాయబారులు కర్మాగారమును జూచి పంతోషించిరి. ఖంకీలో ఫ్లోలో దీనికొనబడినది. అంతట రాయబారులు లయల్పూరుకు బోయిరి. అచట స్టేషనువద్ద డెప్యూటీ కమిషనరు సాలిప్పరీ, పంజాబు న్యవసాయకాభికారి మిల్నే గారలును లయల్పూరు న్యవసాయ కళాశాల ఇండియను, యూరోపియను ఆఫీసరు లును సత్కరించిరి. అంతట వారు సర్కూల్స్ లుచూచుకు పో యి డెప్యూటీ కమిషనరుతోను ఇండియను యూరోపియను ఆఫీసరులతోను విందుజేసిరి. ఫలారములైనపిదప రాయబారు లు లయల్పూరువద్ద నొకగ్రామము జూడబోయిరి. అక్కడి నుండి వారు పశువులసంతకు బోయి సాయంత్రమువరకుండి చాల భటుల ప్రదర్శనముల జూచిరి. అయ్యది చూచియు, జమిం దారుల గుఱుములజూచియు అమృతపరీ. అచట రాయబారులకు టీ యాయబడినది. రాయబారుల ఆనందముపై సాలిప్పరీ, మిల్నే, సర్ వాహిదాగారులు నారితో స్నేహులై యెదులలో విందు నారగించిరి.

ఫిల్లీలో విశేషములు

ఫిల్లీ, అక్టోబరు 10:— దక్షిణాఫ్రికా రాయబారు లానివారనుంతయు తీరక లేకనేయుండిరి. ఇక్కడికి వారు ఈ ఉదయమేవచ్చిరి. ఎడ్యుకేషనుకమిషనరు రిచీగారును, ఫిల్లీ డెప్యూటీ కమిషనరును వారి నెదుర్కొనిరి. ప్రాతర్దోజనము రైల్వే స్టేషను వద్ద నైనపి దప వారు కొంటబోయిరి. మన్యూవల్ క్యాపిగారు, మోరీగేట్లును జూచిరి. దంతపుసాధమును, రైసిసా, కుటుబ్, హుమాయూ నగోరీని సాయంత్రముచూచి రాత్రి 11 గంటలకు బయలుదేరి ఆగ్రాకు బోయిరి. వారు విరుకార్లలో గ్వాలియరు ఉత్తరదేశ్ మోటారుకంపెనీనా రిచ్చిన వానిలోనెక్కి అంతటనుదిరిగిరి. రాయబారులు బాగానే అనుభవించిరిగాని యెంతయు వారిపా లే యయ్యెను. ఇచ్చట పరిపాలకులు చేసినయేర్పాటులకు వారు చాల సంతోషమును చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

వేలకుమందు వెల సినా 1-కి రు. 0-4-0

ఈ నూనెను తలకురాచిన కేలు ఈపి నశించును. చర్మ మునకు వెండ్రుకలకుహాని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు లెక ఖాంబాయి

చదువుడు! యోచించుడు!! కొనుడు!!!

జగత్సృష్టిచెందిన కామినియా నూనె (రిజిస్టరుచేయబడినది)

ఉష్ణప్రదేశముల కిది ఆమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోవడం కాపాడును, వారి యొక్క అభివృద్ధిని, సాగమును హెచ్చించును. పుష్టతయందు గలుగుచుంటును పారద్రోలును, బట్టలను మాన్యును. రంగుమారిన వెంట్రుకలకు మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన నూనాసన గలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చురుకైనమును, మంచియోచనును గలిగించును. నేనకు నేలమంసి దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన అత్యద్భుత గుణమును గుఱించి చాల గొప్పగా భావించుచున్నాను.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతాపత్రము చదువుడు.

దివాక్ చందు భండారి, అమృతపర పంజాబునుండి వ్రాసినది:— “మీ కామినియా నూనెను పరిశీలించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగు టకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్లను దయచేసి పంపుడు. దీనిని ఉపయోగించుటకు మరునకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

- 1 బుడ్ల ధర రు. 1-0-0 పోస్టాఖర్చు 0-6-0 ప్రత్యేకము.
8 ,, ,, 2-10-0 ,, 0-12-0 ,,

హెచ్చరిక:—కామినియా నూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామ మునందును నుండు నాగరిక మై యందు ప్రతిదుకాణమునందు తప్పక దొర కును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తకగుణులు గల తక్కువరకము నిచ్చి “ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనదని” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్ప లాభము గలదని తెలుసుకొనుడు గాన అట్టి చల్లని వ్యాపారతంత్రములకు మీరు లోబడకుడు. ఎప్పటికిని కామినియా నూనె తప్ప మరేదియు నాగుడడ దని స్థిరపరచుకొనుడు.

అత్తరు లన్నిటికి రాజువంటిది ఓటో దిల్ బహారు వాడినవా రందరిచే చాల గొప్పగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతి రు మా ల యందు కొన్ని మిక్కిలను నేసిన ప్రొత్తగా గోసిన పుష్పములవలె మీ చుట్టుప్రక్కలను వారి వాసన వ్యాపించును. దీనిని ఒకపారి చాడుడు. తరువాత మీ రెవ్వడును దీనినే నాడుదురు

- 1/2 ఔన్సు బుడ్డి 1-కి ధర రు. 2-0-0; వి. పి. ఖర్చులు అదా 0-5-0 ప్రత్యేకము.
1/4 ,, ,, ,, 1-4-0; ,, ,, 0-5-0 ,,
సోల్ వజంట్లు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, 285, జమ్మా మశీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

వనాపధిశబ్దాద్ధనిమంతువు

మార్కెట్ యొక్క 85000 ఇంపురీజనులకు తెలుగు ఆర్థములకలవు. క్యాలిఫోర్నియా వెల 8-4-0 లు. ఇందు సమస్తనిజములు కుడిచేసి భస్మములు చేయు యూసాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. ఈ 1 కి రు. 500 కిమ్మరుగల భస్మములకూడ గలవు. క్యాలిఫోర్నియా వెల రు. 2-0-0 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

దక్షిణాఫ్రికా పయనము

(మో. క. గాంధీ)

చార్లస్ ఆండ్రూసుగారికి మానవసేవయిన విసుకువిరామము లేదు. అస్పృశ్యుల వారిని బాధించదు. ఎచ్చటనైనను కార్మికులు బాధపడుచున్న ఆండ్రూసు వారికి సహాయము చేయవలసిగాను. వరదలచే ఏ ప్రదేశమునా వ్రేలిన బాధపడుచు అతని సహాయము కోరిన జ్వరమున్నను వారు పయన మయ్యెదరు. విదేశములందలి భారతీయులు, విపత్తులను దాటుటకు ఆండ్రూసునాన నుపయోగించుకొనుచుండెదరు. ప్రస్తుతము వారు అస్పృశ్యులగు నుండిరి. స్ట్రోక్సుగారి ఆశ్రమమున ఒకవివక్షితులము కాటించే వారు కాదనవలసింది. కాంతినికేతనమున కొంత పని చేయవలసి యుండుటచే వారు విరామము తీసికొనలేదు. దక్షిణాఫ్రికాకు పోవుటకు పూర్వము వారు పబ్లికానికి వచ్చియుండిరి. వారి ఆరోగ్యము ఎంతమాత్రము తృప్తికరముగలేకుండెను. కాని దక్షిణాఫ్రికా ప్రయాణము మాత్రము మానుకొనుటకు ఇచ్చయింపలేదు. దుర్బలుడై యున్నను దక్షిణాఫ్రికాకు ప్రయాణమైరి. ఇదంతయు భగవత్సేవయని వారి నమ్మకము. భగవదాజ్ఞను వారు శిరసావహించి దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్లిరి.

ప్రతిఫల మేమియు నుండదని వారికి తెలియును. కాని ప్రశ్న లడుగుట వారిపనికాదు. కంకణము కట్టుకొని మరణించువరకు మారాడక కృషి సజావునుండుట వారిపని. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు తనసహాయము కోరుచున్నారు. వారి ఆశయములు ధర్మబద్ధమై నవి. ఈపని పెద్దదా చిన్నదా యని వారు ఆలోచించరు. సత్యము ధర్మమును స్థాపించుటకు గావించబడు కృషియంతయు మహత్తరమైనదనియే వారి అభిప్రాయము. ఫిడుపెద్దవాడు చిన్నవాడు అను వ్యత్యాసము భేదము లేదు. బ్రాహ్మణుడైనను పంచముడైనను నొకటే, రాజైనను రైతైనను నొకటే, ధనియుడైనను దుర్బుధుడైనను నొకటే. వారి ప్రయత్నములు ధర్మబద్ధమై నవా యనవలసియే ప్రశ్న.

ఇతరులు గావించు విమర్శలు వారికి కొంత ఆందోళనము కలుగజేయుచుండును. దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు భారతదేశమునకు వచ్చినప్పుడు తాను భారతదేశమున నుండిన బాగుండెడిదని పలువురు అభిప్రాయము తెలిపిరి ఆ ఆక్షేపణకు వారే తగువిధమున ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. రాయబారులకు తన సహాయ మనవసరము. రాయబారులకు భారతదేశపు వ్యవహారములను గురించి బోధకేయలు అనవసరము. స్వయముగ భారతదేశపు పరిస్థితులను జూచుటకు వారు వచ్చియుండిరి. దురభిప్రాయముతో కాక సత్యము తెలిసికొనుటకై వారు ప్రయత్నించిన చాలును. వారివిషయమై మనము దురభిప్రాయపడుట న్యాయముకాదు. వారి ఆత్మితే వారికి నాకులు.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు ఆండ్రూసు సహాయమును కోరుచున్నారు. ఆండ్రూసుకు జబ్బుకేసెనని వారికి తెలియగనే వారి విషయమునకు మితిలేకుండెను. వారి ఆశలన్నియు ఇతినిపై యుండెను. రాండుటేలిలు సమావేశమువల్ల అనుకూలభూతియు లేర్పడవలయుననిన అనుకూల వాతావరణము ఏర్పడవలయును. ఈపనికి ఆండ్రూసుగారి ఆగమనము అవసరము దక్షిణాఫ్రికా ప్రజాభిప్రాయము భారతీయులపట్ల విముఖమై యున్న రాండుటేలిలు సమావేశమువల్ల లాభ ముండదు. దక్షిణాఫ్రికా ప్రజాభిప్రాయము బలవంతమైనది. ఇంగ్లండు మంత్రులగువారు కూడ ఈ ప్రజాభిప్రాయమునకు లొంగిపోవుచుండురు. ఆండ్రూసుగారు అనుకూలప్రజాభిప్రాయము చేర్చుటకు సమర్థులైనవారు. వారి సమయమున తప్పక దక్షిణాఫ్రికాయందు యుండవలయును.

రాండుటేలిలు సమావేశమనందు దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల భావిస్థితి నిర్ణయింపబడును. ఈ సమావేశము వారి నిర్ణయముల ననుసరించియే ఇతర డొమినియనుల వైఖరికూడ నిర్ణయమగును కాని ఆండ్రూసుగారి కృషివల్లనే అన్నిపనులు సేరవేరునని తలంపకూడదు. స్వయంకృషిమీదనే ఆధారపడి యుండవలయును. పట్టుదలతో వికమత్త్యులతో పనిచేయవలయును. సత్యము ధర్మము విడనాడక తమ ధర్మములను నిర్వహింపవలయును. ఎన్నికష్టములనైనను యోర్పుకొనుటకు సంసిద్ధులై యుండవలెను. కష్టపడజాలనివారు ముక్తిగాంచలేరు.

(యంగు యిండియా)

భగవదస్యేషణము

(సి. యఫ్. ఆండ్రూసు)

జలాయుద్దీను రోమి గారు వ్రాసిన పద్యములు ఆంగ్ల భాషయందు తగ్గుగా చేయబడివి. ఇటీవల వాటిని చదువుచుంటిని. దక్షిణాఫ్రికాయందు నేను చేయవలసిన గొప్పపనికి ఆపద్య

ములందున్న సందేశము నాకు తగు ధైర్యము నొసగుచున్నది. నాకు మహత్తరముగ ధైర్యమును కలుగజేసిన గీతముల భావమును ఈక్రింద ప్రకటింపుచున్నాను.

అతడు:—నా ద్వారమువద్ద యెవరు కామకొని యున్నావు?

నేను:—నీ దాసుడు.

అతడు:—నీ కేమి కావలయును?

నేను:—భగవంతా! నీకు వందనము లర్పింప వచ్చియున్నాను.

అతడు:—నీవు యెంతకాల మిట్టే వేచియుండెదవు?

నేను:—నీవు నన్ను ఆదరించువరకు వేచియుండెదను

అతడు:—నీ వెంతకాలమువరకు ఇట్లు కోరుచుండెదవు?

నేను:—ప్రళయమువరకు నే నిట్టే యుండెదను. నేను నీప్రేమ నాశించుచున్నాను. నీప్రేమకు పాత్రుడగుటకు ధనము అధికారము భౌతిక సుఖము క్షయించియున్నాను.

అతడు:—న్యాయాధిపతి యెదుట హక్కును స్థాపించుకొనుటకు సాక్షు లుండవలయును కదా?

నేను:—కన్నీటి ప్రవాహము, తెల్లబారిన నా ముఖమే నాకు సాక్షులు.

అతడు:—నీ సాక్షులను నమ్మవచ్చునా?

నేను:—ధర్మస్వరూపుడవగు నీయెదుట ప్రమాణము చేయుచున్నాను. నాసాక్షులు నిర్దోషులు.

అతడు:—నీవు ఆశించునది ఏమి?

నేను:—అపారముగ నీప్రేమవాత్సల్యములు.

అతడు:—నీ మిత్రు డెవడు?

నేను:—భగవదీయ చింత.

అతడు:—ఇచ్చటికి నిన్నెవరు పిలిచిరి?

నేను:—భగవదీయకళ్యాణ వదంతి.

ఆసియాఖండమునం దుద్భవించిన జలాయుద్దీను రోమి ఆసియందు నుద్భవించిన సెంటు స్ట్రాన్సినుకు సమకాలికుడు. ఇప్పటికి 700 సంవత్సరములు గడిచినవి. భగవంతుని ప్రేమ అపారమైనది. దేశము, కాలము, పాత్రము మున్నగు సరిహద్దులు లేవు. ప్రతివాడును సర్వవ్యాపకమైన ప్రేమాంబుధియందు నోలూడవచ్చును. భగవద్ స్వేచ్ఛయందునకై పరితపించుచున్న నా ఆత్మను రోమిగారి గీతములు చకోరమునకు మేఘములవలె నున్నవి.

నర్ణవిభేదములు పాటించబడు చున్నంతకాలము దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్లుట నిష్ప్రయోజన మని పలువురు అభిప్రాయపడుచున్నారు. అన్నివిషయములందు నోడ్డయందును చైత్యం యందును, ప్రతిదినము భాతీయులు నీవజాతివారుగ పరిగణింపబడుచున్నంతకాలము దక్షిణాఫ్రికాకు పోయి ఏమిచేయవచ్చు నని పలువురు ప్రశ్నించుచున్నారు. నాకు ఈవిషయము లన్నియు అనుభవమువల్ల తెలియును. కాని నాకు ఇంకను ఉత్సాహము ఆశ అంతిమమందలేదు. భగవంతుని కళ్యాణగుణములందు నాకు సంపూర్ణవిశ్వాసము గలదు. వారిప్రేమకు అందరు పాత్రులైనామకు నమ్మకము గలదు. దక్షిణాఫ్రికాలో భగవంతుడే నాకు తోడుగ నుండగలడు.

అతడు:—నీ న్నెవరు ఇచ్చటికి పిలిచిరి?

నేను:—భగవదీయకళ్యాణ వదంతి. నన్ను ఇక నెవరు ప్రశ్నింప నక్కరలేదు.

(యంగు యిండియా)

సత్యాగ్రహము - దురాగ్రహము

(మో. క. గాంధీ)

ఒక మిత్రుడు నా కిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

“నా కొడుకు కొంతధనము బాకీయున్నాడు. నేను ఆ సహాయవాది నగుటచే కోర్టుకు పోవుటకు పిలువెను. కాని అప్పు గాబట్టుకొనవలయు నను ఉద్దేశము గలదు. అప్పు తీసికొన్న వాడు ధనగుణాంధుడై నన్ను తిరస్కరించుచున్నాడు. నేను నిశేషవ్రతి ముఠలించి ఆపవనాని ఇంట దరగా యుండుట సత్యాగ్రహ మగునా కాదా? నా నిరశనవ్రతి మెవ్వరిని బాధించుట లేదు కదా? ఇది తప్పని మార్గ. అభిప్రాయపడుచున్నట్లు నాకు తెలియును. మీభావములను విచరింప వేడుచున్నాను.”

ఈ విభేదము సత్యమును తెలిసికొనుటకై నా కి లేఖ వ్రాసెనని నాకు తెలియును. కాని ఇది సత్యాగ్రహము కాదు. స్వలాభముకోరకు చేయుపని ఎన్నిటికి సత్యాగ్రహము కాజాలదు. ధనమును పొందుటకై నిరశనవ్రతి ముఠలించుట న్యాయమైన, దుష్టులకు మంచికాలము ఇచ్చును. ఇతరుల క్షేమము కోరకు సత్యాగ్రహము ప్రవలంబింపవలయును గాని స్వలాభము

కోరకు అవలంబింపకూడదు. బాధల ననుభవించుటకును ధనము గోల్పోవుటకును సత్యాగ్రహంబులంబడు అన్ని కాలములందును సంసిద్ధులై యుండవలెను. న్యాయస్థానములను బహిష్కరించుటచే సశేమిరా యని చెప్పి అప్పుల నెగవేయ పూనుకొనిన వారు పలువురు యుండవచ్చును. ఈసందేశము అసహాయాద్యము ప్రారంభింపవలయుననే పలువురికి తట్టెను. కాని ఇబ్బందులు నష్టములున్నను వాటిని సరకుచేయక న్యాయమార్గము ననుసరింప ప్రయత్నించుటయే అసహాయాద్యమునందలి విశేషమని గుర్రెణ్ణి గవలయును.

శత్రువుల నుద్దేశించి నిరశనవ్రతిమతో కూడిన సత్యాగ్రహ మువలంబింపకూడదు. మనమిత్రులు ఆవులు తప్పదువారి యందు ప్రవర్తించుచున్న వారిభ్రమ అంతిమమిది సత్యము గుర్తెగునట్లు చేయుటకై సత్యాగ్రహ మువలంబింపవలయును. భారతదేశము దానధర్మములకు ప్రసిద్ధి గాంచినది. అట్టి పవిత్రదేశమున అప్పులను వసూలు చేయుటకు సత్యాగ్రహ మువలంబించుట ఘోరవిషయము. పలువురు తమ కిష్టము లేకున్నను ధన మిచ్చినేయుచున్నారు. కొందరు నిరశనవ్రతి ముఠలించి అప్పులను రాబట్టుకొనవచ్చును. కాని అది సత్యాగ్రహము కాదు. దౌర్జన్యము హింసతో కూడిన దురాగ్రహమని చెప్పవలెను. సత్యముకోరకు మరణించుటకై నను సిద్ధముగ నుండుట సత్యాగ్రహ మగును. సత్యాగ్రహవ్రతిము ప్రవలంబించుటచే కలుగు ఘాతములపై చింత సత్యాగ్రహికి నుండకూడదు. ధనాపేక్షతో చేయుపని సత్యాగ్రహము కాజాలదు. (యంగు యిండియా)

యంగుయిండియా వ్యాఖ్యలు

ఈటగాండ్ల సంఘము

కొచ్చియున్న ఈటగాండ్ల సంఘముకటి స్థాపింపబడినది. కున్న మకులములో కె. టి. మాధోగారి అధ్యక్షతను ఈటగాండ్ల సంఘవేళమైరి. కేరళదేశములో బెల్లము పరిశ్రమ అనాదినుండి మున్నదనియు, ఈటగాండ్ల పులిసినకల్లుతీయుటకు బరులు తియ్యకల్లు తీసి బెల్లముచేయ పూనుకొనవలయుననియు అధ్యక్షుడు చెప్పెను. ఆ ఆమన్యముతో పనిచేయుటకొన్ని సంఘము ఏర్పడెను. 102 నుండి ఈటగాండ్ల ఈసంఘముకే చేరి తియ్యకల్లు తీసి దానిని బెల్లముచేయ సంకల్పించుకొనినాగు. తిరువాన్కూరుకొచ్చినరాష్ట్రములందు తాటిచెట్లు పెంకాయచెట్లు అధికముగ నున్నవి. కాని ఇవన్నియు మానవులను అధోగతిపాలుచేయ నుపయోగింపబడుచున్నవి. కల్లు పులియపెట్టి అమ్ముబడుచున్నది. ఆరోగ్యమునకు ద్రాక్షపండ్లతో సమానపండ్లు లేవు. ద్రాక్షపండ్లు రాష్ట్ర ఆహారము పుచ్చుకొనువానికి రోగముండదు. కానిద్రాక్షపండ్లను దుర్వినియోగ మొనర్చుటచే తుపాకిమందుకన్న ఎక్కువ అపాయకరమగు పదార్థమైనదిగి కల్లును బెల్లముగ మార్చుట ఆచర్యప్రాయమైన పని. ఈటగాండ్ల ఇందులకు పూనుకొనుట శుభకరమైనది. ఇందులకు ప్రభుత్వమువారుకూడ తోడ్పడెదని నమ్ముచున్నాను.

(యంగు యిండియా)

విద్యయొక్క ఆచర్యము

(మో. క. గాంధీ)

ప్రస్తుతము భాషాజ్ఞానముకోరకే విద్య ఆభ్యసింపబడుచున్నది. విద్యవల్ల స్వతీనిర్ణయ మేర్పడవలయునను దృష్టిలేదు. ఈవిషయమై ప్రిన్సిపాలు జాక్కుగారు పండే క్రానికలు ప్రతికకు నిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

మన జీవిత మంతయు చక్రములై తిరుగుచున్నది. కాస్త్రజ్ఞానమే ప్రధానముగ పరిగణింపబడుచున్నది గాని ఆజ్ఞానమును సద్వినియోగ మొనరింపవలయు నను నభిలాష కనపడుటలేదు. కాస్త్రజ్ఞానము ఎక్కువగుకొలది ప్రయోగశక్తి కల్గవలెను. తుపాకులను చేయుట ఎట్లో కాస్త్రములు తెలుపును. తుపాకితో ఎప్పుడు కాలవలసినదియు ఎవరిని కాలవలసినదియు కాస్త్రము బోధింపదు. ఇది నైతికకాస్త్రములపని యని వాదించవచ్చును. కాని నైతికకాస్త్రములు మంచిచెడ్డలను రెండింటిని వివరించుచు. ఏయే సమయములందు తుపాకులనుపయోగించుట ధర్మమైనదియు, ఏయే సమయములందు అధర్మమైనదియు వితికకాస్త్రములవల్ల తెలియును. కాని ఆ ధర్మప్రవర్తనమువల్ల స్వప్రయోజనపరులకు గొప్పలాభముగలుగును. అందుచే నైతికకాస్త్రములను చదివినవారు ఆజ్ఞానమును దుర్వినియోగ మొనర్చుచుండెదరు. దుష్టుడు నైతికకాస్త్రమున ప్రవీణుడైన అతడువ రెండ నైతానగును. కావున కాస్త్రమునకు అందని పదార్థము ఒకటి యున్నది. దానిని జీతముని చెల్లె

১৯ ২৫৪ ০ ০ ২৫০ ০ ০

ఆంధ్ర పత్రిక

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డబ్బీ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

మైనూరు పాశ్యపు వెంకటాచల పం యుఆడితుల ర్వేదీయ సిద్ధాపథములలో ఒకటియగు
లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

Regd
Trade Mark

5. మ. కేశవనారాయణమల్లు జా. బరకారనవాపుర్ P. O. (డ్రగ్. డిస్ట్రిక్టు, సి. పి. వీరు వ్రాసి
నది మీ కస్తూరిమాత్రలు, అన్ని జ్వరములకూ దగ్ధలకు, నిశ్చక్తిని, దివ్యవృక్షముగా వున్నది. గావున ఇంకను 6
సీసాలను పంప కోరినాను.

6. మ. వి. కె. సుబ్రహ్మణ్యశర్మ, ఎన్టీఆర్ ఆఫీసు కడపూరు, తిరుచినాపల్లి వీరు వ్రాసినది. ఇతర
జ్వరములవలన గుణముకాని అనేకరోగములు తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలవలన గుణమైయుండుట
వలన మరియు 12 సీసాలను పంప కోరుతున్నాను.

7. మ. ఎ.కె. ఎ.కె. సోమ ఎమ్. ఎ. ఇ. ఎ. సి. ఎమ్. అల్లూర్ అన్నాం 8-8-24 తేదిన వ్రాసి
నది:-తమరి కస్తూరిమాత్రలను పువయ్యించి చూచినదానిలో ప్రతికలలో ప్రకటించియుండు మేరకు అన్నిగు
ణములు గలిగియుండుటవలన ఇంకను 12 సీసాలను యిప్పించ కోరుతున్నాను.

8. మ. అయ్యప్పప్రసాద్ డిపారి పోలీస్ సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ మురవార జబ్బుల్ పూరునుండి వ్రాసినది:-వెనుకటివత్సరము
నందు తమరుబంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాలా మేలుచేసినవి. ఇప్పుడు మరల 25 సీసాలను బంపుము.

250 నుండి 800 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర రూ 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. పోస్టుఖర్చుతో 6 సీసాలకు రూ 1-8-0
12 సీసాలకు రూ 2-18-0. 25 సీసాలకు రూ 5-8-0 సీసా 1 కి 4 అణాలచొప్పున అన్నిదుకాణములందు దొరకును.

(2)

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైనూరు.

ఆంధ్ర విజ్ఞాన సర్వస్వము (The Telugu Encyclopaedia)

ఇందు చరిత్రలు, ప్రకృతిశాస్త్రములు, జీవితములు, నీతి, మత, సాంఘిక, వైద్య, రాజకీయాదివిషయ
ములు, భూగోళము, న్యాయము, శిల్పము, జ్యోతిషము మొదలగు సమస్త విషయములు చర్చింపబడును.

ప్రతిసంపుటమునూ, ఆరు సంచికలుగ పంపబడును. ఒక్కొక్కసంచికయందును రమారమి 100పుట
లుండును. ఆరుసంచికలకు చందా రూ. 5-0-0. అంచెకూలి అ. 0-8-0. మొదటి సంచికను వి. పి. గా
పంపి రూ. 0-8-0 వసూలుచేసికొని మిగత ఐదును క్రమముగ బుక్కుపోస్టుగ పంపుచుండుము.

ఆఱుసంచికలు ఒక్కసంపుటముగ చేర్చి బైండు చేయబడును. ఒక్కొక్కసంపుటమునకు అంచెకూలి 0-12-0
ప్రస్తుతము మేలు (నగముతోలు) బైండు చేసినవి మూడుసంపుటములు సిద్ధముగ నున్నవి.

ఒక్కొక్క సంపుటము వెల రూ. 6-8-0. పుస్తకములను వి. పి. గా పంపగోరువారు

ఒక్కొక్క సంపుటమునకు అడ్వాన్సుగా రెండురూపాయలు పంపవలెను.

చొరమవోట్లు— ఆంధ్ర విజ్ఞాన సర్వస్వ కార్యాలయము 7, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్ర కంపెనీ, 175, రెసిడెన్సిబజారు, హైద్రాబాదు, డక్కన్.

3 క్షీర బలాత్కలము 2126

శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు తయారుచేయించినది.
సమస్త వాతవ్యాధులను గుడుర్చును. అనేకులు
వాడి మెచ్చియున్నారు. వివరములకు వ్రాయుడు.

ఆర్డరసాయనశాల ముక్త్యాల, (కృష్ణా.)

జీవించుటకు

ఆయువును, ఆరోగ్యమును, ఐశ్వర్యమును, పొందవలె
నన్న 150 పుటలు గల మా

కామశాస్త్రమును

చదువలెను. మీరు ఉత్తరమువ్రాసిన, దానిని మీకు
ఉచితముగా పంపబడును.

ఆతంకనిగ్రహఫార్యసి, 26, వ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వ్రాంచి:— మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

మంచితరుణము త్వరపడుడు

శ్రీమదాంధ్ర కార్తికమాహాత్మ్యము
పురాణము

గ్రంథకర్త—అనివెద్ది జగన్నాథశాస్త్రిగారు.

ఇది స్కాంధపురాణములోని సనత్కుమార సహిత
పరిగణితమును దానికి సూత్రసాంధ్రీకరణము. కథ లత్యద్భుత
ములు. శైలి మనోహరము. అనేకపండితకవులచే మెప్పు తెంది
నది. కార్తికమాహాత్మ్యములో నేమి, యితరకాలములలో నేమి.
హిందువు లెల్లజదివి పురుషార్థము నార్జింపడగిన గ్రంథము,
పద్యములు కులభేదాలతో వ్రాయబడినవి. 180 పేజీలు.

పోస్టు ఖర్చులు గాక వెల రూ 1-0-0 మాత్రమే.

అనివెద్ది జగన్నాథశాస్త్రిగారు,

కోవ్వూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారసి, హస్తలాఘవము, అంగ
ఇంద్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్ర
ములు, చీట్లపేక తమాషాలు, వినోదవిద్యలు మనుష్యుని
మాయను చేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టిండుట, జీవముతో
సమాధియగుట, శరీరములేని తలచేత మాట్లాడిండుట, గాలిలో
మనుష్యుని నిల్పుటమొదలగు విచిత్రములన్నవి. దీనిచే మేజిక్
చేయగలరు. వెల రూ 4.

చమత్కార గణితము:— (టెక్టుబుక్ కమిటి
వారిచే అప్రూవు కాబడినది.) ఇందులో విచిత్ర వినోద మనో
గణితములు, సమస్యలు, చిక్కుప్రశ్నలు, యుక్తి తమాషా
లెక్కలు, గణితావధానముగలవు. జ్ఞానము మనోబలము ఇచ్చు
రసవంత లెక్కలున్నవి. ప్రతివానిదిగ్గర నుండవలసిన పుస్తకము
వెల రూ. 1 వి. పి. చార్జి అ 5. (6 కి రూ 5. 12 కి రూ 9.
పోస్ట్ జి యినాం).

పి. ఆర్. జనార్దననాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి
జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి

జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి, జ్ఞానామిత్రాచారి